

Regionplan | 2026-2028

ANTAGEN AV REGIONFULLMÄKTIGE DEN 26-27 NOVEMBER 2025

Politiskt förord

Kalmar län är en plats där människor, företag, organisationer och föreningar växer tillsammans. Vårt län präglas av gemenskap och samverkan, men också av de utmaningar som följer när samhällen utvecklas och förändras.

Här möts färgstark kultur, ett hållbart näringsliv och en levande landsbygd. Naturen ger invånarna goda förutsättningar till ett meningsfullt och innehållsrikt liv oavsett om man bor i skogen, vid kusten eller i städerna.

Region Kalmar län fortsätter leverera en vård av hög klass med goda resultat där våra patienter och invånare har högt förtroende för sjukvården, rankar sjukhusmaten som bäst i landet och vi leder omställningen av nära vård. Det är ett resultat av ett långsiktigt arbete med tydliga mål om *varje dag lite bättre* för våra patienter och medarbetare.

I en osäker tid bildade Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet SCV-majoriteten för att säkerställa politisk stabilitet och styrning efter valet 2022. Vi är en majoritet som vägrar kompromissa med grundläggande och anständiga värderingar. Tillsammans är vi beredda att möta de utmaningar som Region Kalmar län står inför men också ta nästa steg in i framtiden. Vårt arbete präglas av jämställdhet, hållbarhet och ansvarstagande.

Demografiska förändringar, utmanande ekonomi och en osäker omvärld är det som tydligast påverkat regionens verksamhet. Under mandatperioden har det varit viktigt med en ekonomi i balans och ta förbättringsarbetet ytterligare steg för att effektivisera verksamheten, omställningen till nära vård, översyn av vårdflöden och minskning av hyrpersonal. Det har också krävts beslut om beredskapsinsatser för framtida kriser som regionen kan ställas inför.

Våra tidigare framgångar ger oss en stark grund, men framtiden kräver att vi förblir innovativa och handlingskraftiga för att möta de prövningar och förändringar vi står inför. För att möta fortsatta utmaningar och leda regionen in i framtidens hälso- och sjukvård fokuserar SCV-majoriteten på följande områden:

Ekonomi

För att säkra framtidens välfärds- och samhällsutveckling måste vi använda våra gemensamma resurser på ett långsiktigt hållbart och ansvarsfullt sätt, med fokus på att klokt använda resurserna där de gör mest nytta. Genom stabila finanser över tid möjliggörs investeringar med egna medel där överskottsmål om två procent är avgörande.

Tillgänglighet

Målet är tydligt att Kalmar län ska ha en köfri vård. Hälso- och sjukvården ska finnas när man behöver och det ska vara enkelt att få kontakt. Insatser görs för en ökad tillgänglighet, kortare väntetider till operation och förbättrad cancervård.

Medarbetarna

Region Kalmar läns viktigaste resurs är medarbetarna. Regionen ska vara en av Sveriges bästa arbetsplatser med god arbetsmiljö och för ett hållbart arbetsliv görs insatser för att behålla befintliga medarbetare och rekrytera nya. Allas engagemang ska lyftas för att tillsammans utveckla verksamheten och framtida behov.

Nära vård

Region Kalmar län ska vara ledande inom utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård. Antalet invånare som har fast läkarkontakt ska öka och patienterna ska få den vård de behöver, med hög tillgänglighet och kontinuitet. Mobila enheter ska fortsätta utvecklas för att möta patienten närmare.

Grön omställning

Regionen ska fortsätta ta stora kliv framåt för att minska klimatavtrycket. Med en ny energieffektiviseringsplan och handlingsplan för fossilbränslefri region med projekt och insatser för omställningen i hela Kalmar län. Kollektivtrafiken ska erbjuda ett klimatsmart och enkelt resande och kommer under perioden upphandla ny busstrafik och vara fossilfri till 100 procent.

Hela länet ska leva och utvecklas

Alla människor ska kunna leva, växa och verka i Kalmar län. Näringslivet och kulturlivet ska stärkas. Samverkan ska fortsätta för en stark regional utveckling för nyetablering, besöksnäring och växande föreningsliv.

Vi i SCV-majoriteten ser utmaningarna framför oss. Vi tar oss an dem och tillsammans skapar vi i Region Kalmar län en framtidstro där vi varje dag arbetar för invånarnas bästa.

Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv!

Karin Helmersson (C)
Regionstyrelsens vice ordförande

Angelica Katsanidou (S)
Regionstyrelsens ordförande

Lena Granath (V)
Regionråd

Innehåll

Inledning.....	4
Region Kalmar läns policy.....	6
Att styra mot målen.....	8

Nöjda invånare och samarbetspartners

9

Hälsa och välbefinnande.....	10
Bra bemötande och delaktighet.....	10
Sveriges bästa tillgänglighet.....	11
Långsiktig inriktning och mått.....	12

Hållbar utveckling i hela länet

13

God, jämställd och jämlik hälsa.....	14
Kompetensförsörjning i Kalmar län.....	15
Folkhögskolor.....	15
Innovation och konkurrenskraft.....	16
Samverkan e-hälsa.....	16
Levande landsbygd.....	17
Infrastruktur.....	17
Kollektivtrafik.....	18
Övriga kommunikationer.....	18
Grön omställning.....	20
Kultur i hela länet.....	20
Strategier och program som ska antas eller revideras under 2026–2028.....	22
Långsiktig inriktning och mått.....	22

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

23

Framtidens hälso- och sjukvårdssystem.....	25
Stärkt primärvård.....	25
Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete.....	26
Screening och vaccination.....	27
God munhälsa.....	27
Kvinnors hälsa.....	27
Psykisk hälsa.....	29
Palliativ vård.....	30
Ökad tillgänglighet.....	30
Stärkt cancervård.....	30
Verksamhetsutveckling med digitala verktyg.....	31
Utveckling, forskning och innovation.....	31
Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård.....	32
Beredskap och säkerhet.....	32
Långsiktig inriktning och mått.....	33

En av Sveriges bästa arbetsplatser

35

Strategisk kompetensförsörjning.....	36
Attrahera och rekrytera medarbetare.....	37
Samverkan med utbildningsanordnare.....	37
En god arbetsmiljö.....	37
Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap.....	38
Långsiktig inriktning och mått.....	40

En långsiktig hållbar ekonomi

41

God ekonomisk hushållning.....	42
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	42
Statsbidrag.....	45
Skattesats.....	46
Förändringar i priser och avgifter.....	46
Finansiell analys.....	47
Antaganden för pris- och löneutveckling.....	50
Uppdrag och överenskommelser.....	50
Resultatbudget.....	52
Driftramar.....	53
Verksamhets- och ramförändringar.....	54
Kassaflödesanalys och balansbudget.....	55
Investeringar.....	55
Långsiktig inriktning och mått.....	58

Uppdrag till regiondirektören att under planperioden 2026–2028

58

Bilagor

59

Resultatbudget.....	60
Driftramar.....	61
Kassaflödesbudget.....	63
Balansbudget.....	63
Investeringsbudget fastigheter.....	64
Investeringsbudget – Inventarier samt bidrag till infrastruktur.....	67
Ekonomiskt partistöd.....	67
Styrning och uppföljning.....	68
Region Kalmar läns organisation.....	71
Definitioner av mått.....	77

Inledning

Region Kalmar läns vision *Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv* har visat vägen för en lång tradition av goda resultat. Hälso- och sjukvården i Kalmar län har goda resultat i flera nationella mätningar och invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården är bland de bästa i landet. Kalmar län ska fortsätta att utvecklas utifrån den gemensamma målbilden *Klimat att växa i*. Människor ska kunna leva, bo och verka och företag ska kunna växa och utvecklas – oavsett var i länet de befinner sig. Förslaget till ny regional utvecklingsstrategi innehåller tre prioriterade kraftsamlingsområden; goda och jämlika livsvillkor, hållbara och attraktiva livsmiljöer samt konkurrenskraft och innovativt näringsliv. Strategin ligger i linje med den nationella strategin för hållbar utveckling.

Hälso- och sjukvården står inför flera långsiktiga och strukturella utmaningar och förändringar i dagens vårdutbud kommer att krävas. Den demografiska utvecklingen innebär att befolkningen lever allt längre samtidigt som allt färre är i arbetsför ålder. Detta innebär utmaningar för kompetensförsörjningen och för möjligheten att finansiera både hälso- och sjukvård och kommunal omsorg. Även invånarnas behov och förväntningar ändras. Fler lever med kroniska sjukdomar genom livet och nya läkemedel gör att fler kan leva längre med sjukdom. Det är en positiv utveckling samtidigt som det innebär kostnadsökningar för hälso- och sjukvården.

Tillgång till rätt kompetens är avgörande för Region Kalmar läns möjlighet att bedriva verksamhet med hög kvalitet och god service för länets invånare. Verksamheten är personalintensiv och i behov av kompetenser med hög utbildningsnivå. Ett långsiktigt perspektiv på kompetensförsörjningen, som stödjer kvalitet, patientsäkerhet och utveckling, är nödvändigt.

Region Kalmar län har under många år byggt upp en stabil ekonomisk grund, vilket uppnåtts genom långsiktighet i den ekonomiska planeringen. Den strukturjusterade kostnaden för hälso- och sjukvård har under en lång period varit en av de lägsta i landet och nettokostnadsutvecklingen har över tid varit låg i förhållande till andra regioner. För att fortsätta kunna hantera konjunktursvängningar och upprätthålla stark handlingsfrihet är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital. Detta kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att täcka pensionsutbetalningar, investeringar och säkra kompetensförsörjning i framtiden.

Strategin *Varje dag lite bättre – kraften hos många!* bygger på allas engagemang, där både små förbättringar och större kliv är viktiga. Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling ligger till grund för att skapa en gemensam kvalitetskultur och en lärande organisation ■

Region Kalmar läns policy

Genom visionen *Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv* arbetar Region Kalmar län för livskvalitet och god hälsa för länets alla invånare. Vi arbetar för att länet ska vara en plats där både människor, företag och organisationer kan växa på ett hållbart sätt.

Region Kalmar län är en politiskt styrd organisation som erbjuder hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, utbildning samt förutsättningar för regional utveckling och kulturliv. Tillsammans med länets kommuner, lärosäten, näringsliv och civilsamhället skapar vi de bästa förutsättningarna för invånare, näringsliv och organisationer i länet.

I allt vi gör är vårt förhållningssätt *öppet, engagerat och kuningt*. Värdegrunden visar i vilken anda vi agerar och är en ständigt pågående process. En öppen och löpande dialog kring kultur, klimat och beteenden pågår mellan alla medarbetare, på alla nivåer och i alla verksamheter.

Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län får bra bemötande och god service. Vårt arbete utgår från de mänskliga rättigheterna och präglas av att alla människor är lika mycket värda. Varje människa möts med respekt och utifrån sina förutsättningar. De vi möter behandlas likvärdigt oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Verksamheten är känd, tillgänglig och anpassad för barn. Barn och unga har inflytande över beslut som rör dem.

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling lägger grunden för en gemensam kvalitetskultur och en lärande organisation. Strategin *Varje dag lite bättre – kraften hos många!* bygger på kraften i allas engagemang och insatser. Genom att öppet lära av vad vi gör, av varandra och av andra förbättrar vi tillsammans verksamheten steg för steg. Vi uppmuntrar och tar vara på förbättringsidéer och innovationer som skapar nytta för invånare, patienter och medarbetare. Fokus i arbetet är alltid att öka värdet för dem vi är till för. Därför involveras invånare och samarbetspartners i våra förbättringsarbeten.

Region Kalmar län står för hållbar utveckling och tar långtgående ansvar när det gäller miljö, etik och effektiv resursanvändning. De största källorna till miljöpåverkan är transporter, läkemedel och förbrukningsmaterial. Vi tar initiativ och verkar för att långsiktigt förebygga ohälsa och förebygga skador för att minska påverkan på människa och miljö. De 17 globala hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030 är ramen för att säkerställa långsiktig hållbarhet och ekonomisk motståndskraft.

Informations-, miljö-, arbetsmiljö-, kvalitets- och säkerhetsarbetet utgår från gemensamma etiska värderingar och lagar samt regler och interna riktlinjer. Utvecklingsarbetet präglas av ett systematiskt och förebyggande arbetssätt med tydliga mål och uppföljning. Kvaliteten säkras genom att vi ständigt identifierar, dokumenterar och utvecklar våra processer. Alla som kommer i kontakt med oss känner sig trygga med att vi finns här när de behöver oss och att informationen om dem hanteras korrekt.

Genom samverkan och dialog verkar vi för en god arbetsmiljö, en hälsofrämjande arbetsplats och ett hållbart arbetsliv. Vi strävar efter att ständigt förbättra arbetsmiljön organisatoriskt, socialt och fysiskt. Vi arbetar för att alla arbetsplatser präglas av delaktighet, jämställdhet, likabehandling och mångfald och accepterar inte kränkande särbehandling. Genom ett förebyggande, kontinuerligt och systematiskt arbetsmiljöarbete förebygger vi ohälsa och olycksfall. Friskfaktorer är i fokus och vi agerar på tidiga signaler vid ohälsa. Tillbud och skador rapporteras och åtgärdas och arbetsmiljöarbetet följs upp årligen.

Våra chefer har kunskap, resurser och befogenheter för arbetsmiljöarbetet och medarbetarna får introduktion och utbildning i ett säkert och hälsosamt arbete. Chefer och medarbetare tar gemensamt ansvar för arbetsmiljön och för sin egen, arbetsgruppens och verksamhetens utveckling. Chefer är tydliga, engagerade och leder genom att kommunicera, utveckla goda relationer och skapa förutsättningar för ett effektivt arbete och en god arbetsmiljö.

Region Kalmar län arbetar för att vara en robust organisation. I vardag som i kris erbjuder vi en kvalitetssäkrad och trygg hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och utbildning. Genom fokus på risker förebygger vi faror, tillbud och olyckor. Vi har en etablerad säkerhetskultur hos alla medarbetare som omfattar fysisk säkerhet, personsäkerhet och informations-säkerhet. Vi tar vårt ansvar i den civila beredskapen och skapar förutsättningar för att ständigt öka vår förmåga ■

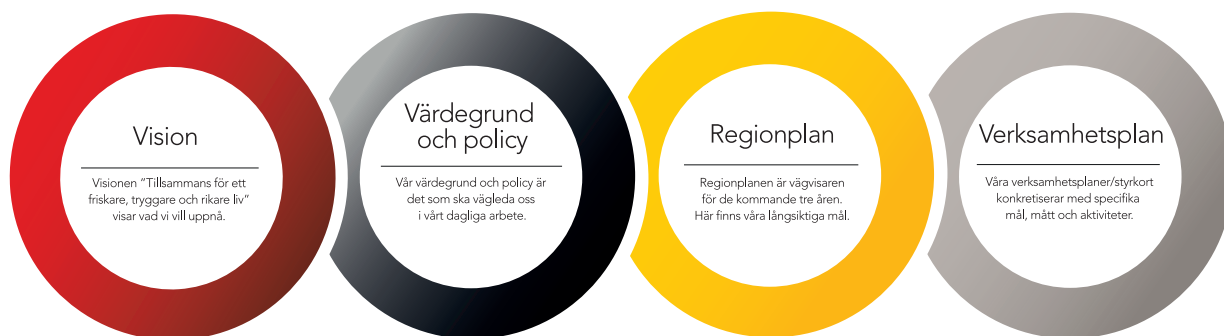
Region Kalmar län ska ta ett långtgående ansvar för hållbar utveckling, både när det gäller miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet. Agenda 2030 och de 17 hållbarhetsmålen genomsyrar regionplanen och de mest relevanta målen lyfts inom respektive målområde i planen.

Att styra mot målen

Regionplanen är det övergripande styrdokument som omsätter Region Kalmar läns vision, värdegrund och övergripande strategi till långsiktiga mål inom fyra målområden: invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås och mätas av med mått med tillhörande målvärde som möjliggör uppföljning och

analys av mål enligt modellen balanserad styrning.

Regionplanen är vägledande för regionstyrelsens och nämnders verksamhetsplaner/styrkort med mål, mått och aktiviteter. Uppföljning av regionplanen sker i två delårsrapporter, årsredovisning och uppföljningsrapporter. För mer detaljerad information se, bilaga 7-Styrning och uppföljning.

Mål

Målvärdena för regionfullmäktiges mått anges i ett kortsiktigt och ett långsiktigt målvärde. Det kortsiktiga målvärdet avser målsättningen kommande år. För de mått som resultatet presenteras vartannat år, målsätts inte måttet de år då resultat ej finns tillgängligt.

Vid en utvärdering av god ekonomisk hushållning ska regionens mål och målsättningar vägas samman och en kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Nöjda invånare och samarbetspartners | Invånare och kund
Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet.

Hållbar utveckling i hela länet | Verksamhet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till tillväxt och hållbar utveckling i länet

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet | Verksamhet

Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik verksamhet av hög kvalitet. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen och ha invånaren i fokus samt erbjuda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser.

En av Sveriges bästa arbetsplatser | Medarbetare

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv.

En långsiktigt hållbar ekonomi | Ekonomi

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet ■

Regionen arbetar för en god, jämlik och jämställd hälsa hos länets invånare. Arbetet utgår från Agenda 2030, den nationella folkhälsopolitiken, samt den regionala utvecklingsstrategin.

Invånare och kund

Nöjda invånare och samarbetspartners

Nöjda invånare och samarbetspartners

Invånare ska uppleva god hälsa, livskvalitet samt bra bemötande och god tillgänglighet. Människor, organisationer och näringsliv ska ges möjlighet till delaktighet och medverkan i både utvecklingen av länet och i utvecklingen av Region Kalmar läns verksamhet.

Länets invånare ska uppleva god hälsa och livskvalitet, och se länet som en trygghet och attraktiv plats att leva och bo på. Region Kalmar län arbetar för en hållbar utveckling i hela länet, miljömässigt, socialt och ekonomiskt. Visionen är att alla invånare ska få möjlighet till ett friskt, tryggt och rikt liv.

Hälso- och sjukvården i Kalmar län har goda resultat i flera nationella mätningar. Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården är bland de bästa i landet. Detta förtroende är viktigt att värda och att utveckla. Region Kalmar län ska fortsätta att skapa goda förutsättningar för regional utveckling, kollektivtrafik och hälso- och sjukvård i livets alla skeenden.

Hela Kalmar län ska leva och utvecklas. Den regionala utvecklingsstrategin ger riktning för hur Kalmar län ska fortsätta att utvecklas utifrån den gemensamma målbilden *Klimat att växa i*. Människor ska kunna leva, bo och verka och företag ska kunna växa och utvecklas – oavsett var i länet de befinner sig. God hälsa är ett resultat av flera grundläggande livsvillkor som bland annat utbildningsnivå, sociala relationer, arbete och levnadsvanor. Sambandet är starkt mellan länets utveckling och hälsa.

Nära och stark samverkan är förutsättningen för att utveckla hälso- och sjukvården, kollektivtrafiken samt skapa tillväxt och hållbar utveckling i hela länet. Region Kalmar län ska vara drivande i regionala nätverk för att skapa förankring, delaktighet och engagemang hos länets aktörer. Gemensamma krafttag med kommuner, näringsliv och civilsamhälle krävs för att länet ska växa. Tillsammans är ledordet både inom regionen och i samarbetet med övriga samhällsaktörer.

Hälsa och välbefinnande

Invånarna i Kalmar län upplever generellt sett god självskattad hälsa, i nivå med genomsnittet i Sverige. Däremot blir folkhälsan alltmer ojämlik både i länet och i landet, vilket hänger starkt ihop med socioekonomiska skillnader. Ojämlikhet i hälsa mellan

olika grupper avspeglas också inom psykisk ohälsa, främst när det gäller unga kvinnor.

Det finns hälsoskillnader både inom och mellan länets olika kommuner och dessa har tydliga kopplingar till socioekonomi. Särskilt fokus ska läggas på de områden i länet där ojämlikheten är som störst. Nya arbetssätt ska testas tillsammans med kommuner, civilsamhälle och företag.

Förutsättningar för en god, jämlik och jämställd hälsa grundläggs tidigt i livet. Därför ska barn och ungas hälsa vara prioriterade i folkhälsoarbetet. Barn och unga ska ges en god och trygg start i livet med bra förutsättningar för hälsa och risk för ohälsa ska uppmärksammas i ett tidigt skede.

Fler barn och unga söker vård för psykisk ohälsa. För barn och unga med psykisk ohälsa är *En väg in – psykisk hälsa barn och unga Kalmar län* en ny gemensam ingång till vården. Barn och unga och deras vårdnadshavare ska inte behöva veta vilken nivå de behöver vård på utan får hjälp med bedömning och triagering till rätt instans, oavsett om det är egenvårdsråd, vård på primärvårds- eller specialistnivå.

Kvinnor upplever generellt en sämre hälsa än män, särskilt när det gäller psykisk ohälsa, trots att de lever längre. Under planperioden tas flera steg mot en stärkt hälsa hos kvinnor, bland annat genom att förstärka första linjens gynekologi.

Arbetet för en god, jämlik och jämställd hälsa utgår från Agenda 2030, den nationella folkhälsopolitiken, samt den regionala utvecklingsstrategin. För att stärka delaktighet, hälsa och välbefinnande arbetar regionen tillsammans med länets kommuner, länsstyrelsen och kommunförbundet med frågor som våld i nära relationer, suicidprevention och hbtqi-frågor.

Bra bemötande och delaktighet

Region Kalmar län ska möta människor där de är. Alla som kommer i kontakt med Region Kalmar län ska uppleva bra bemötande och god service. Invånare som möter regionens olika

verksamheter ska mötas med respekt och känna sig välkomna och sedda. Arbetet med bemötande utgår från de mänskliga rättigheterna och präglas av alla människors lika värde. Kalmar län ska vara ett inkluderande län som värnar om alla som bor och verkar här.

Region Kalmar län ska involvera invånarna i beslutsprocesser och föra dialog på alla nivåer. Invånare, patienter, närstående och medarbetare är jämbördiga parter som tillsammans utvecklar verksamheten. Invånarnas möjligheter att medverka i regionens utveckling ska stärkas utifrån den länsgemensamma handlingsplanen för invånare- patient- och närståendemedverkan. Strategin ska utvecklas och integreras med delar ur den nationella anhörigstrategin.

Alla invånare ska känna sig trygga med vårdens kvalitet och att den bästa och senaste kunskapen används i varje möte och i varje behandling. Hälso- och sjukvården ska arbeta med ett person- och familjecentrerat förhållningssätt och utgå från vad som är viktigt för invånaren.

Anhörigas perspektiv ska särskilt beaktas och den nationella anhörigstrategin ska fortsätta att implementeras. Under planperioden ska regionen kartlägga det befintliga stödet till anhöriga och ta fram en regional handlingsplan utifrån strategin och identifierade behov. Målsättningen är att göra stödet för närstående mer individanpassat och tillgängligt samt att särskilt utveckla stödet för barn som anhöriga. Barns lagstadgade rätt att få information, råd och stöd ska särskilt beaktas inom hälso- och sjukvården.

Invånaren ska vara en aktiv medskapare i sin vård utifrån sina behov och förutsättningar. Vården ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienter och närstående. Dokumenterad överenskommelse innebär en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare. Överenskommelsen ska skapa trygghet för patienten genom tydlig planering och ansvarsfördelning. Dokumenterad överenskommelse ska fortsätta att implementeras.

Region Kalmar län erbjuder Sveriges bästa sjukhusmat, enligt mätningar där patienterna får säga sitt. Arbetet med måltider på sjukhusen ska fortsätta med inriktning på kvalitet, utveckling och innovation. För att både bibehålla den goda kvaliteten och samtidigt utveckla arbetet ska fokus vara ett systematiskt arbetssätt. Rutiner följs upp, utvecklas och förbättras med patienternas behov i fokus. Målet är att stärka hälsan och ge en god upplevelse vid besök på länets sjukhus.

Sveriges bästa tillgänglighet

Hälso- och sjukvården ska finnas när man behöver den och det ska vara enkelt att få kontakt. Målet är att invånaren ska uppleva en köfri vård. Det innebär att man ska uppleva att det går snabbt att få en bedömning och att man känner sig trygg med att veta vad nästa steg är. Region Kalmar län har goda resultat i

ett nationellt perspektiv men samtidigt finns fortsatta behov av att korta väntetiderna och minska köerna.

Tillgänglighet har flera aspekter, som en smidig resa genom vården, möjligheter till digital kontakt, fasta vårdkontakter, öppettider, geografisk närhet samt enkla kontaktvägar. Viktiga delar i tillgänglighetsarbetet är omställningen till nära vård och ökad möjlighet för invånarna att sköta delar av behandlingen på egen hand. Det är också av stor vikt att personer med många kontakter erbjuds en trygg och samlad väg genom vården.

Primärvården finns nära invånaren och är basen i hälso- och sjukvården. Primärvårdens roll som ingång till hälso- och sjukvården ska liksom tillgängligheten fortsatt stärkas. Invånarens kännedom om primärvårdens roll ska öka liksom viljan att vända sig till hälsocentralen för frågor och råd om hälsa och vård. Enligt vårdgarantin ska man få kontakt med primärvården samma dag och en medicinsk bedömning inom tre dagar. Under planperioden förstärks även primärvården som ingång vid frågor om kvinnors hälsa.

1177 på telefon är en del av primärvården som ska ge telefonrådgivning dygnet runt. Målsättningen är att alla samtal till 1177 ska besvaras inom 9 minuter.

Digitala verktyg ska användas för att öka tillgängligheten. Dagens invånare blir mer och mer digitala och är vana vid att hantera många av sina ärenden digitalt, under dygnets alla timmar. Det digitala invånarerbjudandet ska vara tydligt och jämlikt. Målbilden för digitalisering, *Digitalt när det går, fysiskt när det behövs* är vägledande. Målbilden innebär bland annat att invånaren ska vara huvudaktör i sin vård och kunna göra så mycket som möjligt själv. Invånaren ska kunna välja hur han eller hon vill kontakta vården och bli erbjuden vårdkontakter och möten på distans vid behov.

Alla verksamheter inom hälso- och sjukvården ska erbjuda invånarna att boka, avboka och omboka tid digitalt via 1177.se. Även digitala stöd- och behandlingsprogram ska fortsätta att utvecklas.

Öppettider på sjukhusens mottagningar ska ses över för att möta invånarnas behov bättre. Sjukhusens mottagningar ska även förbättra invånarnas möjligheter att boka, omboka och avboka besök.

Den nationella vårdgarantin innebär att en patient har rätt att få vård inom viss tid. Alla patienter ska få information om hur vårdgarantin fungerar och vilka möjligheter som finns om vårdgarantin inte kan uppfyllas inom Region Kalmar län. Vårdlotsfunktionen ska fortsätta utvecklas för att stödja verksamheter i behov av vårdlotsning och ge patienter information och stöd ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
Invånarna ska vara nöjda, uppleva en tillgänglig och jämlik verksamhet samt ha stort förtroende för region Kalmar län.	Självskattad hälsa hos invånarna	75 %	80 %
	Invånarnas uppfattning om att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver	94 %	95 %
	Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet	82 %	85 %
	Invånarnas förtroende för 1177 Vårdguidens råd och hjälp om hälsa och vård	70 % (telefon) 85 % (1177s e-tjänster)	80 % (telefon) 90 % (1177s e-tjänster)
	Invånarnas uppfattning om att vården ges på lika villkor	68 %	80 %
	Patienternas helhetsintryck av vården	87 % (PV) 85 % (Psyk ÖV) 76 % (Psyk SV)	95 % (PV) 95 % (Psyk ÖV) 95 % (Psyk SV)
	Invånarnas nöjdhet med Kalmar läns trafik	52 %	55 %
	Andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	75 %	85 %

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

* Primärvård förkortat PV

* Psykiatrisk öppenvård förkortat Psyk ÖV

* Psykiatrisk slutenvård förkortat Psyk SV

Följande mått målsätts inte då resultat ej finns tillgängligt för 2026. Långiktigt målvärde kvarstår.

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
Invånarna ska vara nöjda, uppleva en tillgänglig och jämlik verksamhet samt ha stort förtroende för region Kalmar län	Patienternas helhetsintryck av vården	* (Som ÖV)	95 % (Psyk ÖV)
		* (SomSV)	95 % (Psyk SV)

* Somatisk öppenvård förkortat Som ÖV

* Somatisk slutenvård förkortat Som SV

Verksamhet

Hållbar utveckling i hela länet

Hållbar utveckling i hela länet

Region Kalmar län ska vara en pådrivande och samlande kraft för länets utveckling. Innovationsförmåga och konkurrenskraft ska bidra till tillväxt och hållbar utveckling i länet.

Förslaget till ny regional utvecklingsstrategi innehåller tre prioriterade kraftsamlingsområden; goda och jämlika livsvillkor, hållbara och attraktiva livsmiljöer samt konkurrenskraft och innovativt näringsliv och dessa ligger i linje med den nationella strategin för hållbar utveckling. Beslut om en ny regional utvecklingsstrategi ska fattas under 2026.

Tillgången till utvecklingskapital för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin består till stora delar av struktur- och fondmedel via regionala och sociala fonden men även regionala, nationella och andra EU-medel.

För att genomföra uppdraget om tillväxt krävs nära och kontinuerlig dialog om behov och utmaningar med kommuner och näringslivet. Näringslivet är en betydelsefull samverkanspart i frågor där regionen behöver påverka på nationell nivå. Samverkan med näringslivet ska stärkas i utvecklingsprocesser kopplade till exempelvis kompetensförsörjning, infrastruktur och innovation.

God, jämställd och jämlik hälsa

Folkhälsa handlar om befolkningens hälsa, inte om enskilda individers mående, och begreppet beskriver både nivån på hälsan och fördelningen av hälsa mellan olika grupper i en be-

folkning. Utvecklingen av folkhälsan är ett brett samhällsansvar där samverkan mellan aktörer med olika roller och funktioner är avgörande. Samtidigt behöver människors egenkraft stärkas för att skapa och hålla goda hälsovanor genom hela livet.

Region Kalmar län deltar i länets övergripande jämställdhetsarbete tillsammans med Länsstyrelsen och länets kommuner. Förutsättningarna för jämställd hälsa och delaktighet ska ännu tydligare kopplas till det regionala utvecklingsarbetet. Arbetet utgår från den regionala strategin *Ett jämställt Kalmar län 2024–2027*, som betonar att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Stress och oro bland barn och unga har ökat under en längre tid både i Sverige och i jämförbara länder. I flera rapporter beskrivs ökningen som större bland flickor jämfört med pojkar. Barn och unga, särskilt unga flickor med psykisk ohälsa, samt socioekonomiskt utsatta grupper, ska fortsätta att prioriteras. Stöd för att öka socialt deltagande i föreningsliv och i offentliga mötesplatser ska fortsätta, inte minst för att motverka utanförskap.

Inom ramen för projektbidrag till särskilda satsningar har under 2025 medel utlysts till civilsamhället för att göra insatser i syfte att skapa en meningsfull fritid för barn och unga på lands-

bygd. Insatser ska påbörjas under 2026 i samverkan med kommuner och civilsamhället. En del i arbetet är att verka för att en modell tas fram för att öka social delaktighet för barn och unga.

Region Kalmar län ska tillsammans med länets kommuner fortsätta att öka kunskapen om hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Hälsofrämjande insatser ska göras för invånare i alla åldrar. De senaste åren har både stillasittande, övervikt och fetma ökat. Fysisk aktivitet behöver främjas på olika sätt för att bryta trenden av ett ökat stillasittande. Hälso- och sjukvården har, i samverkan med civilsamhälle och kommuner, en viktig roll som informationsbärare och stödjare av hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande levnadsvanor. Under planperioden ska fler hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser genomföras i samverkan med kommuner och andra aktörer.

Kompetensförsörjning i Kalmar län

Kompetensförsörjning är avgörande för både välfärdens framtid och länets långsiktiga utveckling. En utmaning är att antalet personer i arbetsför ålder minskar. En annan är bristen på rätt kompetens utifrån arbetsmarknadens behov. För att klara länets kompetensbehov ska fokus ligga på systematisk dialog med länets arbetsgivare samt strukturerad samordning av utbildning utifrån identifierade behov. Insatser ska även göras för en mer jämställd arbetsmarknad.

Utbildning är avgörande för att unga ska etablera sig på arbetsmarknaden och för att länet ska klara av utmaningen med kompetensförsörjning. Regionen och länets kommuner har det gemensamma målet att alla elever ska gå ut skolan med godkända gymnasiebetyg.

För att möta snabba förändringar krävs möjligheter till kompetensutveckling genom hela livet. Region Kalmar län ska därför samordna utbildningar på olika nivåer och utbildningsformer för att tillgodose det livslånga lärandet samt matcha både behov av kompetens och arbetskraft på kort och lång sikt. En struktur med ett branschråd ska utvecklas som kan stötta utbildningssamordnarna inom yrkeshögskolan att utveckla utbildningar som är tillgängliga för hela länet. Region Kalmar läns uppdrag är att samordna länets kommuner i arbetet för att dimensionera utbudet av kommunal vuxenutbildning och att skapa samordningsvinster över länet.

Den gröna och den digitala omställningen kräver kompetensväxling och kompetensutveckling inom de flesta branscher och sektorer, vilket ökar behovet av nya spets- och vidareutbildningar. Samverkan med Linnéuniversitetet, andra universitet samt Campus Västervik och NOVA Oskarshamn är därför helt centralt. För att stärka länets konkurrensförmåga ska kompetensförsörjningsfrågan även kopplas till områden där länet har särskilda konkurrensfördelar och potential för innovation och utveckling. För att framtidssäkra länets viktiga industri krävs

särskilda insatser när det gäller kompetensförsörjning. Region Kalmar län ska tillsammans med andra aktörer och näringslivet föra dialog med Linnéuniversitetet om att etablera ingenjörsutbildning i Kalmar inom IT/teknik, men även säkerställa utbildning inom IT/teknik på andra utbildningsnivåer. Etablering av högre utbildning, som exempelvis jurist- och ingenjörsutbildning, i länet främjar regional utveckling och stärker länets kompetensförsörjning.

Utöver utbildningssamverkan ska regionen stärka samverkan med Linnéuniversitetet för att få fler studenter att stanna kvar i regionen. Arbetet ska göras i dialog med länets kommuner och arbetsgivare. Arbetet ska kopplas till pågående insatser med inflyttning, rekryteringsnätverket och arbetet med att öka kontakterna mellan skola och arbetsgivare.

Region Kalmar län ansvarar för att skapa stödstrukturer för validering med särskilt fokus på bristyrken inom vård och omsorg, restaurang, transport och industriteknik. Detta görs bland annat genom att erbjuda utbildning i metoder för validering.

Folkhögskolor

Region Kalmar läns folkhögskolor har ett demokratiskt samhällsuppdrag för folkbildning, en betydande roll i länets kompetensförsörjning samt är viktig som utbildningsaktör för det professionella kulturlivet och livslånga lärandet. Regionägda folkhögskolor finns idag i Gamleby, Kalmar, Vimmerby och på Öland. Deltagarnas nöjdhet med länets folkhögskolor har över tid varit hög, ett resultat som ska vårdas. Förebyggande insatser ska fortsätta att utvecklas för att en större andel studerande ska klara grundläggande behörighet för vidare studier på yrkeshögskola och högskola.

Folkhögskolorna fungerar också som mötesplatser för demokrati och hållbarhet. Genom en bredd av utbildningar ska folkhögskolorna motivera till vidare studier och att fler personer kommer i arbete. Folkhögskolorna ska erbjuda fördjupning av intressen och estetisk profilering. Skolorna är betydelsefulla för människor och lokalsamhällen och för att erbjuda utbildning till personer med funktionsnedsättning. Under planperioden ska folkhögskolorna anpassa sig till resultaten från den senaste folkbildningsutredningen och till de nya reglerna för statsbidrag.

Folkhögskolorna ska prioritera utbildningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, planera för yrkesutbildningar inom bristyrken samt fortsätta arbetet med att attrahera nya målgrupper inom hela länet. Ett utökat tvärsektorielt arbete ska genomföras i samverkan med andra utbildningsformer och aktörer, näringsliv, ideella organisationer, myndigheter och kommuner. Samverkan med Arbetsförmedlingen är här av stor betydelse. Fokus ska vara insatser på kort och längre sikt kring specifika målgrupper i konstaterat utanförskap. Utöver detta ska folkhögskolorna driva utbildning och fortbildning på uppdrag utifrån kartlagda behov. Möjligheter till extern finan-

siering, till exempel via EFS-ansökningar, ska ses över för att möjliggöra verksamhet utöver befintliga statsbidrag.

En satsning ska göras för att möta gruppen unga som varken arbetar eller studerar. För att nå målgruppen ska folkhögskolorna utöka samverkan med exempelvis kommunernas funktioner för aktivitetsansvar, nätverk för studie- och yrkesvägledare, Arbetsförmedlingen samt barn- och ungdomspsykiatri. I Kalmar län finns cirka 2 700 personer som varken arbetar eller studerar, där personer över 18 år utgör den absoluta merparten. Folkhögskolornas allmänna kurser kan vara en möjlig väg för att uppnå grundläggande behörighet och färdigställd utbildning på gymnasienivå som idag kan ses som ett krav för anställning.

Innovation och konkurrenskraft

Region Kalmar län ska arbeta för hållbar tillväxt och bättre förutsättningar för ökad konkurrens- och utvecklingskraft i alla delar av länet. Regionens samordnande roll är fortsatt betydelsefull för att främja innovation och förnyelse.

En tillväxtstrategi ska tas fram under 2026 i dialog med kommunerna och utvalda aktörer. Syftet är att skapa en tydligare riktning för en hållbar tillväxt i länet som samlar frågor om utveckling av näringslivet utifrån innovation, etablering och investering, kompetensförsörjning och inflyttning.

Kalmar län har en stark tillverkningsindustri som är av stor betydelse för den ekonomiska tillväxten i länet och arbetet med smart industri ska fortsätta. Industriforum är etablerat för att skapa helhetssyn och behandla långsiktiga frågor av strukturell och strategisk karaktär. Dialogen stärks genom samtal om utmaningar och prioriterade utvecklingsinsatser med representanter från länets företag inom tillverkningsindustrin. En viktig fråga för tillverkningsindustrins konkurrenskraft är energitillgång.

Ett strukturerat samarbete med kommunerna och Business Sweden ska bidra till att locka utländska nyetableringar och kompetens till länet. Samverkan har framför allt som mål att generera kvalificerade förfrågningar samt att hantera dessa på ett sådant sätt att dessa kan förädlas till etableringar. Ur ett etableringsperspektiv är innovationsförmågan i länets befintliga näringsliv en attraktionskraft för nyetableringar. Arbete pågår tillsammans med länets kommuner för att stärka kommunikationen kring nyetableringar för att locka nationell och internationell kompetens till länet.

Det ska vara lätt att starta, driva och utveckla företag i länet. Regionens företagsstöd är ett finansiellt verktyg för att stödja företagens utveckling. Regionens företagsstöd utvidgas, inom budgetram, för att också kunna främja grön omställning. Almi:s erbjudande med rådgivning, låneverksamhet och riskkapital är en viktig del i innovationssystemets stöd till näringslivet. Utöver detta finns stöd för nyföretagande. Region Kalmar län ska i dialog med samarbetspartners öka näringslivets intresse

för och förmåga att exportera, exempelvis via rådgivning och hjälp med finansiering. För nystartade och unga företag i hela Kalmar län finns möjlighet att få hjälp med affärsutveckling i länets regionala inkubatorprocess.

En låg andel kvinnor i länet startar och driver företag i jämförelse med män. Arbetet med att stärka kvinnors företagande och företagande bland invånare med utländsk bakgrund ska prioriteras och goda exempel ska spridas.

Inom ramen för strategin för smart specialisering bedrivs projektet Partnerskap för innovation, tillsammans med samtliga län inom Småland och Öarna. Detta som ett led i att bli attraktiva för samarbeten på den europeiska arenan och därmed få tillgång till större utvecklingsresurser. Långsiktigt ska satsningen bidra till att stärka länsens innovationsmiljöer tillsammans med lärosäten, kommuner, näringsliv och andra aktörer.

Som ett led i arbetet med de gröna näringarna, grön omställning och cirkulär ekonomi är utveckling av nya användningsområden för biogas viktig. Framtida användningsområden att utveckla vidare tillsammans med Biogas Sydost och Biogas Solution Research Center kan vara biogasens roll i ett beredskapsperspektiv.

En ny livsmedelsstrategi och en regional handlingsplan ska tas fram i början av planperioden. Livsmedelsstrategin hantear alla delar i livsmedelsproduktionen, från jord till bord, och olika aktörer har olika roller i strategins genomförande. Region Kalmar läns uppdrag kopplar bland annat till innovation, kompetensförsörjning och delvis beredskap.

Besöksnäringen bidrar till tillväxt, skapar arbetstillfällen och ökar länets attraktivitet. Det övergripande målet i länets besöksnäringstrategi är att utveckla Kalmar län till en året-runt destination. Region Kalmar län ansvarar för att samordna den internationella marknadsföringen och verkar tillsammans med grannlänerna i Småland under varumärket Visit Småland, där även Öland ingår. Regionen har också tecknat en avsiktsförklaring om samverkan kring besöksnäringen med region Östergötland.

Samverkan e-hälsa

Kalmar län profilerar sig som ett starkt län inom e-hälsoområdet och fortsätter att sträva efter att bli Sveriges bästa e-hälso-län. Målet är nationellt och internationellt genomslag genom att stärka både universitetet och länet inom e-hälsa. Ökat samarbete mellan akademi, vård och omsorg samt näringsliv utvecklar både vård- och omsorgssektorn och näringslivet.

Samverkan med kommunerna, näringslivet och Linnéuniversitetet inom e-hälsa går nu in i en stärkt fas och under planperioden tas ytterligare steg i samarbetet. Samverkansavtalet med Linnéuniversitetet ger både möjlighet till innovation och företagsutveckling samt möjlighet till ökat användande av e-hälsotjänster inom vård och omsorg. Gemensamt utvecklingsarbete

sker inom områdena utbildning och kompetensutveckling, forskning samt infrastruktur och innovation.

Under planperioden kommer e-hälsa att fortsätta att integreras i befintliga vårdprofessionsutbildningar för att framtida medarbetare ska ha stärkt kompetens inom e-hälsa. Regionens och Linnéuniversitetets roll inom e-hälsa ska även stärkas genom rekrytering av en professor inom klinisk informatik. En forskarskola inom informatik startar under hösten 2025.

En central del i samverkan är den gemensamma arenan för näringsliv, vård och omsorg, akademi och allmänhet, eHealth Arena. Syftet med eHealth Arena är att bidra till ett ökat användande av e-hälsotjänster, ökad näringslivstillväxt samt ökad effektivitet inom vård och omsorg. Här ska aktörer kunna mötas för att utbyta kunskap och idéer samt för att utveckla tjänster, metoder och produkter. Fokus för arenans arbete framåt är att tillsammans med Linnéuniversitetet utveckla testmiljöer samt stärka samverkan med länets kommuner. En utvärdering av arbetet kommer att ske under 2026–2027.

Levande landsbygd

Landsbygden i Kalmar län utgör en unik resurs eftersom många av länets invånare bor och verkar på landsbygderna. De långa avstånden och befolkningsförändringar innebär utmaningar, men också möjligheter att utveckla nya lösningar för service, boende och företagande.

För att ge kunderna ett större utbud av kollektivtrafik på landsbygden och i skärgården samordnas linjelagd trafik, anropsstyrd trafik (färdtjänst, sjukresor och närtrafik), skoltrafik och den skärgårdstrafik som bedrivs i norra delen av länet.

Det lokala engagemanget är avgörande i arbetet med landsbygdsutveckling. Regionen ska stimulera och uppmuntra engagemang genom att stödja lokala initiativ, bidra till kunskapsspridning och öka samverkan. Stöd till kommersiell service är fortsatt i fokus för regionalt serviceprogram genom ökade statliga medel. Ett förslag till nytt serviceprogram har arbetats fram och kommer att beslutas under inledningen av 2026, då även en ny förordning träder i kraft för stöd till kommersiell service.

Det gemensamma skärgårdsprogrammet som antogs 2025, tar sikte mot år 2040 och är en konkretisering av vad den regionala utvecklingsstrategin innebär för kust och skärgård. Programmet ger en fördjupad bild och skapar samsyn kring kustens och skärgårdens förutsättningar och behov. Kopplat till arbetet med skärgården finns ett skärgårdsråd som innehåller de båda regionerna, berörda kommuner, länsstyrelserna samt även företrädare från näringsliv och skärgårdsbefolkningen.

Infrastruktur

För en positiv utveckling i Kalmar län behövs tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transport-

system. Utvecklingen av länets infrastruktur och kommunikationer ska ske i nära dialog med grannlän, kommunerna, statliga aktörer och näringslivet.

Strategiska och kontinuerliga påverkansinsatser ska fortsätta för att framhålla länets behov. Det långsiktiga målet är att få större tilldelning av nationella medel till regional plan, samt att få fler investeringar till länet via den nationella planen. Ny Nationell plan och Regional transportplan beslutas under våren 2026. Region Kalmar län ska fortsätta bevaka och påverka att tidigare namngivna objekt i nationell plan genomförs.

Regionen ska vara delaktig i arbetet med att påverka satsningar utifrån de prioriteringar som beslutats inom Region-samverkan Sydsverige. Den gemensamma ambitionen är att knyta samman Sydsveriges samtliga tillväxtmotorer för större arbetsmarknadsregioner, skapa tillgänglighet för högre studier samt en hållbar tillväxt.

Förutsättningarna för en god tillgänglighet skiljer sig åt inom länet. Lösningarna för att förbättra tillgängligheten behöver därför se olika ut. Prioriterade stråk behöver utvecklas i syfte att stärka funktionella samband mellan tillväxtmotorer och strategiska regionala noder inom och utanför länet.

Planeringen av investeringar för Ostlänken ger stor påverkan på länets arbete med de regionala banorna. Ett påverkansarbete ska genomföras fram till dess att ny nationell plan är beslutad. Målet är att stationsläget för de regionala tågen ska bli samma som för Ostlänken. Tidplanen för beslut är ännu oklart. Arbetet ska genomföras i dialog med berörda kommuner och Region Östergötland.

Arbete pågår med att ta fram en långsiktig trafikstrategi för mobilitet, trafikering och identifiering av långsiktiga investeringsbehov. I arbetet integreras kollektivtrafikstrategin och handlingsprogrammet för infrastruktur. Strategin förväntas antas 2027.

En förstudie om hur en långsiktig, tillgänglig kollektivtrafikplanering för norra länet har redovisats. Förstudien belyser behovet av en mer tillgänglig, robust och kostnadseffektiv kollektivtrafik och visar att det finns både behov och nya möjligheter att utveckla tillgänglighet och kollektivtrafik i norra länet. Det behövs insatser för att stärka ett ökat arbets- och studiependlande och integrera Västerviks arbetsmarknadsregion med Hultsfred och Vimmerby. Vidare finns behov att få en mer robust och tillförlitlig tillgänglighet till Linköping och Norrköping. Förstudien visar också att det finns möjlighet i den pågående linjetrafikupphandlingen att förbättra tillgänglighet genom tätare länsöverskridande regional busstrafik.

I enlighet med slutsatserna i förstudien ska arbetet fortsätta under det kommande året och kontinuerligt rapporteras till regionstyrelsen. Inriktningen är en långsiktig övergång från nuvarande trafikupplägg till en utvecklad storregional busstrafik för en ökad robusthet och tillgänglighet. I arbetet ingår att un-

dersöka förutsättningarna för en gemensam avsiktsförklaring tillsammans med Västerviks kommun och Trafikverket gällande en framtida Södra infart. Vidare ska förutsättningar för en överenskommelse med Region Östergötland om samordning av länsöverskridande busstrafik undersökas. Förutsättningar och dialog med Trafikverket om alternativa infrastrukturinvesteringar ska fortsätta.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är viktig eftersom den ökar tillgängligheten i samhället, särskilt för dem som inte har bil eller vill resa klimatsmart. Den bidrar också till ökad sysselsättning, högre produktivitet och ekonomisk tillväxt genom att bredda arbetsmarknaderna.

Region Kalmar län erbjuder resor inom länet och till tillväxtmotorer i angränsande län. I Kalmar, Oskarshamn och Västervik finns stadstrafik med buss. Kollektivtrafiken är ett viktigt och hållbart verktyg för större utbildningsregioner och vidgade arbetsmarknader. Den stärker såväl näringslivets som regionens utveckling. Det befintliga trafikförsörjningsprogrammet vägleder kollektivtrafikens utveckling fram till år 2033.

I linje med lagstiftning och regionala utvecklingsmål ska ett reviderat trafikförsörjningsprogram tas fram under nästa mandatperiod som stöd för att skapa en samordnad och långsiktig trafikplanering. Under 2026 genomförs en förstudie inför framtagnandet av programmet med utblick mot 2040.

De storregionala stråken binder samman Kalmar län med angränsande läns tillväxtmotorer. Även framöver kommer den länsöverskridande trafiken behöva variera i turtäthet i olika riktningar beroende på graden av pendling och resandevolymer i stort.

De regionala tågbanorna behöver ökad robusthet för den dagliga driften men även förbättrade mötesmöjligheter och höjd hastighetsstandard samt elektrifiering. Förbättrade möjligheter för tågmöten och ökad hastighet på Kust till kustbanan, som ansluter till Stockholm, Göteborg och Malmö/Köpenhamn, skulle förbättra tillgängligheten för södra länet.

Inom tågtrafiken finns en trafikstrategisk plan för Öresundstågens utveckling 2030–2040 med utblick mot 2050. Öresundstågs fordonsflotta ska bytas ut under 2030–2040-talen och samtliga regioner i Öresundstågsamarbetet kommer att besluta att investera i nya längre tåg som handlas upp gemensamt för att möta framtida resandebestånd.

Inom Krösatågssystemet har de första nya tågen börjat levereras. Region Kalmar län har beställt 12 nya tåg och har ett optionsavtal på ytterligare nio tåg. De första bimodala tågen överläts till Region Jönköpings län vilket innebär att Region Kalmar län behöver avropa nya tåg vars leverans harmoniserar med Trafikverkets inkopplande av det europeiska säkerhets-

och signalsystemet ERTMS. Arbetet med Krösatågets framtida associationsform fortsätter i syfte att stärka samverkan och tillhandahållandet av en tågverksamhet som är mer attraktiv för kunden samt är både mer effektiv och driftsäker inom hela systemet.

Samverkan kring biljett- och betalsystemet vidareutvecklas tillsammans med Jönköpings, Kronobergs och Hallands regioner. Gemensamma upphandlingar genomförs för att underlätta ett ökat resande och stärka intäkterna.

Inom Regionsamverkan Sydsverige (RSS) är Sydtaxa 2.0 etablerat och dialog förs med andra angränsande län för att lättare kunna erbjuda resor över länsgränserna.

Övriga kommunikationer

Kalmar Öland Airport har avgörande betydelse för Kalmar läns tillgänglighet, näringsliv och totalförsvar. Näringslivet är beroende av fungerande flygtrafik för sin konkurrenskraft. Flygplatsen fungerar som ett komplement till väg- och järnvägsförbindelser och möjliggör snabb och effektiv transport inom landet. För näringslivet är också möjligheterna till internationell förbindelse viktig. Även turismen och en attraktiv livsmiljö för boende förutsätter tillgång till snabb nationell och internationell kommunikation. Samtidigt står flygplatsen, liksom övriga regionala flygplatser, inför betydande ekonomiska utmaningar.

Region Kalmar län har beslutat om att förordna Kalmar Öland Airport AB uppgiften att utföra en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse i enlighet med regelverk inom EU. I en nationell utredning kring svenska flygplatssystemet ur ett beredskapsperspektiv har Kalmar flygplats blivit utpekad som en av flera beredskapsflygplatser i Sveriges nationella basutbud. Ytterligare en statlig utredning är påbörjad som berör statens framtida roll som ägare och förvaltare av flygplatser samt Bromma flygplatsfunktion.

Hamnar utgör en viktig del av godstrafiken och är en del av ett välutvecklat logistik- och godstransportsystem. Hamnarna i Kalmar län spelar en avgörande roll för arbetstillfällen och ekonomisk utveckling samt kommer att ha en allt viktigare funktion ur ett beredskapsperspektiv. Hamnen i Oskarshamn ingår i EU Trans-European Transport Network (TEN-T) som innefattar viktiga transportnoder för att förbättra Europas transportinfrastruktur och effektivisera gods- och passagerartransporter.

En tillgänglig digital infrastruktur stödjer och ger förutsättningar för den digitala och gröna omställningen. Att förstärka länets mobiltäckning är prioriterat, framför allt kring kommunikationsstråk och på landsbygden. En länsgemensam finansieringsmodell för att påskynda utbyggnaden av bredband avslutas under 2026. Bredbandsmålen i länet är uppnådda när det gäller tillgänglighet för personer och företag. Utmaningen nu är behovet av robusthet i näten och att få olika nät att hänga

samman. Det är viktigt att det finns möjlighet till uppkoppling längs de mest trafikerade stråken av väg och järnväg. Inte minst för att säkerställa tillgängligheten för offentliga digitala tjänster till exempel inom hälso- och sjukvård. Därför ska förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen arbetas fram.

Grön omställning

Takten i den gröna omställningen behöver öka och Region Kalmar län är en viktig motor i länet. Regionen verkar för en hållbar omställning och tillväxt i hela länet bland annat genom kunskapsöverföring och en gemensam lägesbild för hållbarhetsarbetet. Det interna hållbarhetsarbetet utgår från hållbarhetsplanen och följs upp i hållbarhetsredovisningen.

Region Kalmar län och Länsstyrelsen driver arbetet för att nå länets energi- och klimatmål. Detta sker inom ramen för Klimatsamverkan Kalmar län, där länets klimatkommission har en samordnande funktion. Kalmar län har som mål att vara en fossilbränslefri region år 2030 enligt *no oil*-begreppet enligt det kommande handlingsprogrammet för fossilbränslefri region 2026–2028.

Regional elförsörjning är en fråga som kräver samlade insatser inom flera områden; produktion, distribution, balansering, energieffektivisering samt lagring av el. Transportsektorns elektrifiering och näringslivets hållbara tillväxt är centrala drivkrafter bakom ökat elbehov både regionalt och nationellt. Samtidigt har läget i omvärlden satt ett extra fokus på elförsörjning ur ett beredskapsperspektiv. För att möta de framtida behoven genomförs ett samverkansprojekt under perioden 2024–2028. I projektet har en nulägesbild som beskriver elsystemet och elförsörjningen i regionerna tagits fram med syfte att underlätta planering och prioritering av åtgärder för att främja en robust elförsörjning. Nulägesbilden ska ligga till grund för Länsstyrelsens uppdrag att utarbeta en handlingsplan för länets elförsörjning. Den sedan tidigare framtagna effektprognozen för Sydsvrige ska vidareutvecklas utifrån olika scenarier som gör den mer användbar i planering av behov framåt.

En strategi för en samordnad och effektiv utbyggnad av laddinfrastruktur för tunga fordon i Kalmar län har tagits fram. Under kommande planperioden ska Region Kalmar län verka för att genomföra insatserna i strategin.

Region Kalmar läns koldioxidutsläpp ska fortsatt minska i enlighet med klimat- och energistrategin samt Handlingsprogrammet för fossilbränslefri region för Kalmar län. Målsättningen på 80 procent minskning till 2030 och netto noll till 2040 kvarstår.

Kalmar länstrafik arbetar för att nå 100 procent fossilfrihet och ökad energieffektivitet i kollektivtrafiken. Målet nås stegvis i samband med nya upphandlingar. De nya bimodala tågfordonen i Krösatågtrafiken kommer att kunna köras både på el och det fossilbränslefria drivmedlet HVO100. Det nya avtalet för linjetrafiken för åren 2027–2037 omfattar 100 procent elektrifierade fordon inom stadstrafiken. Det innebär att Region

Kalmar län kommer att kunna uppnå målet om en mer effektiv energianvändning inom den allmänna kollektivtrafiken. Även det nya avtalet inom särskilda persontransporter och närtrafik med start den 1 januari år 2026 kommer att omfatta cirka tio procent elektrifierade fordon.

Region Kalmar län bidrar via olika projekt till att långsiktigt säkerställa länets och sydöstra Sveriges tillgång på vatten av bra kvalitet och minska belastningen på Östersjön. Nya arbetsmetoder, ny teknik samt samverkan på lokal, regional och internationell nivå är prioriterade områden.

Omställningen till en cirkulär ekonomi bidrar till minskat resursuttag, minskad energianvändning, förlängd livslängd av produkter samt bättre återvinningssystem. Uppkomst av avfall och avfallsmängder ska fortsatt minska genom förebyggande åtgärder, ökad återanvändning och materialåtervinning.

Hälsosam och klimatsmart kost ska serveras på sjukhus och folkhögskolor och andelen närproducerade (svenska/regionala) livsmedel ska öka. Därutöver är ambitionen att andelen ekologiska produkter ska öka för prioriterade produktgrupper. Mängden matsvinn ska fortsatt ligga på en låg nivå.

Arbetet fortsätter utifrån energieffektiviseringsplanen som gäller fram till och med 2030. Planen visar på möjlighet till minskad klimatpåverkan genom att öka andelen egenproducerad förnyelsebar energi till byggnader. Vid ny- och ombyggnation ska arbetet med både energieffektivisering och klimatanpassning integreras. Medel för klimatanpassning ska följa med respektive investering. Klimatanpassning måste också ske inom ramen för verksamhetens processer för ökad robusthet. Där det är lämpligt och möjligt ska regionen öka det egna byggandet i trä, vilket är ett sätt att minska koldioxidutsläppen. Under planperioden kommer energieffektiviseringsplanen att ses över och uppdateras.

Genom att arbeta strategiskt med hållbarhetskrav i prioriterade upphandlingar ska regionen verka för minskad klimatpåverkan, minskad kemikalieanvändning, ansvarsfull resursanvändning och hållbara leveranskedjor. Upphandling av varor, tjänster och byggprojekt ska omfatta relevanta hållbarhets- och säkerhetskrav. Arbetet med att ersätta engångsprodukter med flegångsprodukter samt övergå till cirkulära flöden ska fortsätta för både robusthet och minskad sårbarhet.

Kultur i hela länet

Kultur bidrar till kreativitet, nya tankesätt och samhällsutveckling. Kulturverksamheterna har betydelse för attraktionskraft och identitet, människors hälsa och välbefinnande samt för en socialt hållbar utveckling.

Region Kalmar län har ansvar för att skapa förutsättningar för regional kulturverksamhet och arbetar för att alla invånare ska ha tillgång till offentligt finansierad kultur. Som en del av regional utveckling ska kulturens utvecklingspotential tas om hand för att bidra till ett attraktivt län där människor vill bo, ver-

ka och leva. Kulturskaparnas villkor ska stärkas och de kulturella och kreativa branschernas tillväxtpotential ska främjas. Kalmar län är ett starkt besöksmål med många kulturevenemang och där det unika kulturarvet ska bevaras, användas och utvecklas. Region Kalmar läns kulturplan 2025–2028 lyfter fram fyra kulturpolitiska prioriteringar; Kultur i hela länet med bredd och spets, Barns rätt till kultur, Stärka kulturskaparnas villkor, samt Främja kulturens roll för regional hållbar samhällsutveckling.

Samverkan ska öka mellan regional kultur, länets skolor och utbildningar på alla stadier. Barn och unga ska få möta professionell kultur från regionala kulturaktörer som har ett speciellt uppdrag att arbeta mot målgruppen. Skolklasser i Kalmar län ges möjlighet att resa kostnadsfritt inom ordinarie trafikutbud med Kalmar länstrafik till ett antal kulturresmål i Kalmar län en gång per läsår, i mån av plats. Utgångspunkten är skolkulturstrategin *Relevant*.

Tillgängligheten för utövande, medverkande och åskådande ska fortsätta utvecklas. Oavsett var man bor ska kulturen finnas tillgänglig. De nationella minoriteternas kultur är en levande del av det svenska samhället och ska särskilt beaktas. Region Kalmar län ska också göra insatser på att stimulera det internationella samarbetet och utbytet på kulturområdet. Arbetet sker dels inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige, dels inom länet. Gemensamma satsningar sker inom flera kulturområden samt kulturella och kreativa branscher. Studieförbunden fungerar som en mötesplats för bildning och kultur för människor i alla åldrar och de bidrar de till att stärka lokalt kulturliv.

Regionala biblioteksverksamhetens uppdrag är att främja samarbete, verksamhetsutveckling och likvärdig kvalitet för länets folkbibliotek. Regional biblioteksplan 2025–2028 innehåller fyra fokusområden för perioden, språk- och läsfrämjande, digital delaktighet, tillgänglighet och samverkan.

Strategier och program som ska antas eller revideras under 2026–2028

- Regional utvecklingsstrategi 2026–2030
- Livsmedelsstrategi 2026–2035
- Regional transportplan 2026–2037
- Regional trafikstrategi 2028- (antas 2027)

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska bidra till en hållbar och hälsofrämjande miljö	Mängden koldioxidutsläpp inom region Kalmar läns verksamhet	73 %	80 % (2030) Netto noll (2040)
Region Kalmar län ska bidra till hållbar tillväxt i hela länet	Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på minst 1 Gbit/s	99 %	100 %
	Matchad förvärvsgrad	52,3 %	55 %
	Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser	70 %	75 %

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Verksamhet

Sveriges bästa
kvalitet, tillgänglighet
och säkerhet

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Region Kalmar län ska erbjuda en säker, tillgänglig, jämställd och jämlik verksamhet av hög kvalitet. Hälso- och sjukvården ska vara person- och familjecentrerad, sammanhållen, ha invånaren i fokus samt erbjuda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser.

Visionen *Tillsammans för ett friskare, tryggare och rikare liv* visar vägen för en lång tradition av goda resultat för Region Kalmar län. Hälso- och sjukvården i Kalmar län har goda resultat i flera nationella mätningar och invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården är bland de bästa i landet.

Dagens hälso- och sjukvård står inför flera långsiktiga och strukturella utmaningar. Den demografiska utvecklingen innebär att befolkningen lever allt längre samtidigt som allt färre är i arbetsför ålder. Detta innebär utmaningar för kompetensförsörjningen och för möjligheten att finansiera hälso- och sjukvård.

Även invånarnas behov och förväntningar ändras. Fler lever med kroniska sjukdomar genom livet och nya läkemedel gör att fler kan leva längre med sjukdom. Det är en positiv utveckling samtidigt som det innebär kostnadsökningar för hälso- och sjukvården.

För att möta samhällsutvecklingen och samtidigt ge invånarna en god och säker vård som motsvarar deras behov, krävs förändringar av dagens vårdutbud. Dagens system kommer inte att klara av att möta framtida vårdbehov utifrån tillgängliga resurser. Hälso- och sjukvården behöver utvecklas för att bättre stämma överens med befolkningens behov och resurser användas på bästa tänkbara sätt.

Medicinsk utveckling och ny teknik gör att vård och behandling som idag sker på sjukhus kan utföras i primärvård, i hemmet eller via patienten själv genom till exempel egenmonitorering. Sjukhusvård ska prioriteras för de patienter som kräver sjukhusens specialiserade vård och teknik. Att möta behovet av inläggningar och vårdplatser är en del av omställningen.

Framtidens hälso- och sjukvårdssystem

Länets hälso- och sjukvårdssystem ska utvecklas på ett sätt som rustar regionen för att möta framtidens ökande vårdbehov, utmanande demografi samt kompetensförsörjningsbehov som hela sektorn står inför. Effektiviteten avgörs till stor del om behoven kan mötas på rätt vårdnivå. Ökad tillgänglighet är viktigt, inte minst till första linjens vård.

Under 2025 slutredovisades uppdragen om akuta vårdprocesser, elektiva processer och vårdrehabilitering. Syftet har varit att skapa ökad tillgänglighet, resurseffektivitet samt stärkt patientsäkerhet. Uppdragen ger möjlighet att utveckla länets hälso- och sjukvårdssystem på ett sätt som rustar regionen för att möta framtiden. Arbetet innefattar insatser i alla delar av hälso- och sjukvården och ska ses som en helhet där varje uppdrag är beroende av de andra.

Förbättrad samverkan mellan vårdens aktörer minskar risken för att patienter blir hänvisade fel, att vårdinsatser fördröjs eller att invånare söker vård på akuten i onödan. Ett av uppdragen gäller stärkt samverkan mellan akutmottagning, ambulans, hälsocentral och 1177 på telefon, för att på ett tydligare sätt vägleda patienter till rätt vårdnivå.

Ett av uppdragen har gällt de akuta vårdflödena vid Oskarshamns sjukhus. Från och med 1 oktober 2025 förändrades hur man söker vård i Oskarshamn med omnejd. Patienter kan efter bedömning via 1177 på telefon eller hälsocentral kunna hänvisas till sjukhuset. Primärvården erbjuder primära medicinska bedömningar via telefon dygnet runt samt besök eller hembesök beroende på behov och tid på dygnet. En del i arbetet är att undersöka förutsättningarna för en mobil enhet i mellersta länet. En sådan enhet skulle vara en viktig länk mellan kommun, primärvård och sjukhus och kunna förhindra onödiga inläggningar, till exempel genom att ge behandlingar som kan göras inlaggande på sjukhus.

Vid Oskarshamns sjukhus pågår även ett utvecklingsarbete för att utveckla sjukhuset utifrån ett närsjukvårdskoncept. Arbetet är långsiktigt och utvecklingen ska ske stegvis. De mest sköra, sjuka eller komplexa patienterna som behöver inlaggande sjukhusvård ska kunna komma direkt till en vårdplats på sjukhuset, via så kallad direktinläggning.

En annan del i utvecklingen är att inrätta slutenvårdsplatser vid sjukhuset för rehabiliteringspatienter med komplexa behov. Därmed utökas länets rehabiliteringskapacitet, vilket är nödvändigt för att kunna möta det ökade behovet framöver. Utöver läkarkompetens på området ska kompetenshöjande insatser genomföras. Arbetet kommer att genomföras successivt och resursbehovet ska särskilt följas upp.

Övriga uppdrag handlar om stärkt tillgänglighet till länets primärvård samt köfrihet till operation. Länets tre sjukhus ska arbeta för ökad tillgänglighet och kortare väntetider till opera-

tion. Samordningen ska utvecklas för att jämna ut flöden inom länet.

Uppdragen är en del i utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård för att möta invånarnas behov av hälso- och sjukvård på rätt vårdnivå. De nya arbetssätt som etableras kommer att utvärderas och följas. Utöver ordinarie uppföljning ska hälso- och sjukvårdsberedningen särskilt följa arbetet.

Stärkt primärvård

Primärvårdens roll är att vara navet i hälso- och sjukvården och den vårdnivå som verkar nära invånarna. Arbetet utgår från länets gemensamma målbild för nära vård och från primärvårdens samordningsroll.

Tillgänglighet och kontinuitet är viktiga delar att utveckla inom primärvården. Ett person- och familjecentrerat arbetssätt ska fortsätta att utvecklas med fokus på relationer, samordning och delaktighet. Viktiga målgrupper är personer med många vårdkontakter och komplexa behov samt patienter med kroniska diagnoser. Den fasta läkarkontakten och den fasta vårdkontakten har nyckelroller i omställningen eftersom de ger förutsättningar att bygga goda, långvariga relationer. Inom primärvården ska andelen patienter med fast läkarkontakt öka, särskilt för patienter med komplexa behov. I det arbetet är rekrytering och kompetensförsörjning viktiga delar. Alla patienter ska få information om vem som är ens fasta vårdkontakt och fasta läkarkontakt samt hur man kommer i kontakt med dem.

Primärvården, som innefattar både regional och kommunal vård och omsorg, är den vårdnivå som är närmast invånarna och bidrar till hälsa och trygghet. En av framgångsfaktorerna i hälso- och sjukvårdens omställning är att stärka samspelet mellan regioner och kommuner. Alla inblandade aktörer behöver ta ansvar för att invånaren känner sig trygg och upplever att arbetet för hälsa, vård och omsorg är samordnat. Region Kalmar län och länets kommuner har en målbild för nära vård som sammanfattas i budskapet: *Tillsammans skapar vi hälsa och trygghet för hela livet*. Under planperioden tas nästa steg mot målbilden genom en gemensam plan för samverkan. Länets kommuner behöver känna trygghet i regionens medicinska stöd. Regionen ska kunna erbjuda medicinsk bedömning av läkare dygnet runt i kommunal hälso- och sjukvård.

I vårdvalsuppdraget ingår även att hälsocentralerna ska arbeta för de mest effektiva lösningarna i deras geografiska områden, samt testa nya arbetssätt för att främja hälsa i grupper som behöver ökat stöd. I Hultsfred och i Nybro startar arbete med att identifiera individer inom socioekonomiskt utsatta grupper där primärvården ska arbeta hälsofrämjande tillsammans med andra aktörer. Nya arbetssätt ska prövas som främjar hälsa i grupper som behöver ökat stöd. Arbetet kommer att följas upp inom ramen för hälsoval.

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete

Hälsofrämjande och preventiva arbetssätt ska utvecklas för att förbättra invånarnas hälsa och samtidigt använda hälso- och sjukvårdens resurser mer effektivt. Nya arbetssätt ska fortsätta att initieras och utvecklas i samverkan med kommuner och civilsamhälle. Att identifiera de områden där ojämlikheten i hälsa är störst är en förutsättning för att komma vidare i arbetet. Samtidigt ska förutsättningar för egenkraft och delaktighet stärkas.

Hälso- och sjukvården ska ha ett helhetsperspektiv på barns hälsa i enlighet med utredningen *Börja med barnen!* Utredningen har lett fram till att ett nationellt hälsoprogram för barn och unga ska tas fram till 2026. Region Kalmar län följer och kommer att anpassa sig efter programmet för att uppnå en hälsofrämjande, sammanhållen och jämlik hälsa för barn och unga. Barns lagstadgade rätt att få information, råd och stöd ska särskilt beaktas inom hälso- och sjukvården.

Familjecentralernas uppdrag är att erbjuda hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser av god kvalitet och tillgänglighet med barnet och familjen i fokus. Arbetet ska ha fokus på att stärka barn och ungas egenkraft och tilltro till att påverka sin hälsa och sitt välmående. Region Kalmar län ska tillsammans med länets kommuner fortsätta att utveckla länets familjecentralers viktiga roll, särskilt kopplat till utsatta grupper. Det förebyggande arbetet ska även vara en naturlig del inom barnhälsovården.

Arbete pågår med att stärka samverkan mellan aktörer som möter barn och unga för att tidigt uppmärksamma och hjälpa dem som är i behov av stöd och behandling. Regionen och länets kommuner ska även arbeta vidare med regeringsuppdraget som bygger på konceptet TSI, tidiga och samordnade insatser. En länsövergripande samverkansmodell för aktörer som möter barn och unga och deras vårdnadshavare ska skapas för att barn och unga ska få stöd i ett tidigt skede.

En del i hälsan som går att påverka är levnadsvanor. Övervikt och fetma hos barn är en växande utmaning som kräver insatser från flera aktörer. I länet har nästan var fjärde barn ett BMI över 25. Övervikt behöver uppmärksammas tidigt för att undvika att tillståndet följer med upp i vuxen ålder. En analys av nuvarande arbetssätt ska därför göras för att kunna planera tidiga insatser för att stödja och hjälpa barn och familjer på rätt sätt. Särskilt fokus ska vara barn 0–6 år. Arbetet ska följa det nationella vårdprogrammet för att förebygga, utreda och behandla obesitas hos barn och ungdomar mellan 0–17 år. Viktiga delar är förbättrad samverkan, metoder för tidig upptäckt och ett respektfullt bemötande som inkluderar barnet.

Hälsocentralerna ska ha ett strukturerat person- och familjecentrerat arbete kring prevention och behandling av livsstilsrelaterade sjukdomar. Livsstilmottagningarna har uppdrag att

arbeta med åtgärder vid ohälsosamma levnadsvanor utifrån patientens behov och med patienten som medskapare. Användandet av digitala hjälpmedel kan stärka invånares egenkraft när det gäller levnadsvanor.

Fysisk aktivitet på recept, FaR, är en evidensbaserad metod som kan erbjudas patienter som behöver öka sin fysiska aktivitet för att förebygga eller behandla sjukdom. Fysisk aktivitet på recept i kombination med rådgivande samtal ska fortsätta att användas för patienter där man ser att det kan göra nytta. För att sänka trösklar och förenkla för patienterna krävs en god samverkan med civilsamhället.

Riktade hälsosamtal är en metod för att systematiskt identifiera ohälsosamma levnadsvanor, psykisk ohälsa och andra riskfaktorer. Vid ett hälsosamtal har invånaren möjlighet att diskutera sina levnadsvanor och annat som kan påverka hälsan. Det är viktigt att identifiera invånare som löper stor risk för försämring. Förebyggande insatser med fokus på friskfaktorer och rehabilitering är viktiga så att människor kan leva ett självständigt liv så länge som möjligt. Hälsovalenheter har möjlighet att ansöka om att arbeta med riktade hälsosamtal för 60-åringar. Syftet med hälsosamtalen är att stödja personer att förändra sina levnadsvanor, bidra till tidig upptäckt av sjukdomar och att invånaren aktivt ska ta ansvar för sin hälsa. Idag erbjuds även hälsosamtal enligt geriatrisk riskprofil för personer över 75 år som har visat på omfattande behov.

Ett brett förebyggande arbete ska göras mot alla slags beroenden som alkohol, tobak, nikotinprodukter, andra droger och spel. Insatser ska ske både inom mödrahälsovården och folktandvården och snabbare stöd ska erbjudas via digitala tjänster.

Rehabilitering är viktigt för att hjälpa personer att återfå, behålla eller förbättra fysiska, mentala och kognitiva förmågor efter en skada, sjukdom eller funktionsnedsättning. Under rehabiliteringsprocessen ska det runt patienten finnas tillgång till kunskap, arbetssätt och förutsättningar för strukturerade, återkommande och vid behov samordnade rehabiliteringsbedömningar. Region Kalmar län arbetar kontinuerligt för att förbättra rehabiliteringsprocessen för patienter med långvarig smärta. Syftet är bland annat att bidra till ökad kunskap om smärtdiagnostik och läkemedel. Målet med smärtprocessen är att bidra till ökad funktion och aktivitetsförmåga hos den som har smärta.

Naturunderstödd rehabilitering kan vara en del i en sjukskrivens patients rehabiliteringsplan. Insatsen är en engångsrehabilitering med målet att patienten ska kunna komma tillbaka i sysselsättning. Ett förslag till hur naturunderstödd rehabilitering ska kunna införas ska tas fram under planperioden.

För en effektiv vård nära patienten använder folktandvården idag en mobil vårdenhets för uppsökande verksamhet och skolbesök. Dagens buss är gammal och behöver ersättas om

verksamheten ska kunna fortsätta. Inför en nyinvestering finns möjlighet att se över vilken verksamhet som kan bedrivas i en mobil enhet. En mobil vårdenhet skulle förutom tandvård kunna besöka patienter med stora vårdbehov hemma för till exempel hälsokontroller eller vaccinationer. Under planperioden ska möjligheten att driva en gemensam mobil vårdenhet utredas.

Länets ungdomsmottagningar ska främja barn och ungas hälsa med fokus på sexuell hälsa och rättigheter. För att möta ungas behov av trygg och tillgänglig vård ska ungdomsmottagningarna fortsätta att utvecklas. Den digitala ungdomsmottagningen integreras som en permanent del av Region Kalmar läns verksamhet under planperioden. Digitala tjänster kan öka tillgängligheten för ungdomar som inte har möjlighet att resa eller känner osäkerhet inför att besöka en fysisk mottagning. Genom att kombinera fysiska och digitala mötesformer säkerställs att ungdomar får det stöd de behöver.

En nationell utredning om elevhälsans uppdrag kommer att presenteras under slutet av 2025. Utredningen granskar bland annat nuvarande huvudmannaskap och ledning samt hur samverkan mellan elevhälsa, skola, hälso- och sjukvård samt socialtjänst kan förbättras. Utredningen kan innebära att hälso- och sjukvårdens roll i elevhälsan blir mer formaliserad, med krav på snabbare tillgång, tydligare ansvarsfördelning och tätare samverkan med skolan.

Screening och vaccination

Vaccinationer är en av de viktigaste åtgärderna för att förebygga smittsamma sjukdomar. Utvecklingen av nya vacciner sker i snabb takt och under de närmaste åren kommer flera nya vacciner att bli tillgängliga. Region Kalmar län följer Folkhälsomyndighetens vaccinationsrekommendationer och strävar efter att vaccinationsinsatserna når alla delar av befolkningen, inklusive svårnådda grupper, för att säkerställa hög täckning och ett effektivt skydd mot sjukdomar.

Livmoderhalscancer är den tredje vanligaste cancerformen bland kvinnor mellan 20 och 49 år. Region Kalmar län deltar i det internationella arbetet för att utrota livmoderhalscancer. I december 2024 blev regionen en av de första regionerna i Sverige att nå målet att vaccinera 70 procent av kvinnorna födda 1994–1999. Den som får en kallelse till screening för HPV får numera ett självprovtagningsskit hemskickat, något som förväntas leda till en ökad provtagning.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar att alla upp till och med 26 års ålder ska vaccinera sig mot HPV och därmed få en lägre risk för HPV-orsakad cancer. Från 2026 införs kostnadsfri HPV-vaccination för pojkar och flickor upp till och med 26 års ålder. Insatser kommer att riktas mot pojkar som inte redan har vaccinerat sig.

Införandet av organiserad prostatacancer-testning har påbör-

jats gemensamt inom sydöstra sjukvårdsregionen. Testningen är ett initiativ för att tidigt upptäcka prostatacancer som är en av Sveriges vanligaste cancerformer. Det året män fyller 50 år får de ett brev skickat till sig med information och erbjudande om att delta. Erbjudandet införs stegvis och planen är att utöka antalet åldersgrupper. Införandet kommer utvärderas kontinuerligt. På sikt kommer alla MR-undersökningar för organiserad prostatacancer-testning i länet att utföras i Oskarshamn.

Förutsättningarna för att behandla cancer i tjock- eller ändtarm blir bättre om sjukdomen upptäcks tidigt. Införandet av screening för tjock- och ändtarmscancer startades i Kalmar län 2021 och ska vara fullt uppbyggt 2026. Erbjudandet gäller vartannat år från det man fyller 60 år till man är 74 år.

God munhälsa

För en god munhälsa är sjukdomsförebyggande åtgärder på både individuell och befolkningsnivå viktigt. För den enskilde invånaren är det viktigt att tandvården gör riskbedömning och att vårdprogrammet följs. På befolkningsnivå ska tandvården arbeta enligt de nationella riktlinjerna för att främja en resurseffektiv, patientsäker och jämlik tandvård.

Förebyggande insatser för munhälsan ska göras under barnens första år. Folk tandvården har ett särskilt ansvar att skapa förutsättningar för en god munhälsa hos länets barn- och ungdomar och att främja goda levnadsvanor. I samarbete med länets kommuner ska daglig tandborstning för barn i förskolan prioriteras och besöken i grundskolan med information om tand- och munhälsa ska fortsätta. Insatser i socioekonomiskt utsatta områden ska prioriteras. Det tobaks- och nikotinpreventiva arbetet ska fortsätta och prioriteras i lägre åldrar.

Folktandvårdens abonnemangstandvård Frisktandvård kommer att fortsätta erbjudas länets invånare. Frisktandvård främjar en god munhälsa genom kontinuerlig kontakt med tandvården och innebär också en förutsägbarhet för patientens tandvårdskostnader.

Under 2026 införs ett förstärkt högkostnadsskydd för tandvård. Högkostnadsskyddet liknar det i övrig vård och prioriterar äldre patienter från 67 års ålder. Ett tilläggsdirektiv innebär att särregler för asylsökande och personer utan tillstånd tas bort, men rätten till akut tandvård bibehålls.

Kvinnors hälsa

Region Kalmar län ska fortsätta att arbeta för en stärkt, jämställd och jämlik hälsa samt en mer personcentrerad och tillgänglig hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor. Behovet är fortsatt stort av kunskap om tillstånd och sjukdomar som främst drabbar flickor och kvinnor och området behöver fortsätta att utvecklas. Detta gäller både inom den specialiserade vården och inom primärvården.

De flesta kvinnor i länet är nöjda och trygga med vården under sin graviditet och förlossning. Ett förslag till en tioårig nationell plan för en mer jämlik förlossningsvård är framtagen av Socialstyrelsen. Planens fokusområden är personcentrerad och individanpassad vård, jämlik och tillgänglig vård, en hållbar kompetensförsörjning samt bredare involvering av olika yrkesgrupper. Region Kalmar län ska fortsätta att utveckla förlossningsvården i enlighet med den nationella planen. Kompetensförsörjning och god bemanning behöver säkras och arbetssätt som introduktionsår och mentorskap för att trygga nya medarbetare ska fortsätta att utvecklas. Under planperioden genomförs också en omfattande ombyggnation för att trygga en god och säker vård samt en god arbetsmiljö för kvinno- och barnkliniken på Västerviks sjukhus.

Från 2026 förstärks första linjens gynekologi och primärvården blir första ingång för kvinnor och flickor som inte behöver specialistvård. Hälsocentralerna med sitt breda perspektiv på hälsa ska i högre grad erbjuda insatser inom kvinnohälsa och gynekologi. Det kan till exempel handla om klimakteriebesvär, menstruationsbesvär samt premenstruella besvär. Primärvårdens kompetens inom hälsa för flickor och kvinnor ska fortsätta att stärkas. Inför 2026 tillförs nya medel för uppdraget. Detta kommer att följas upp och behovet av nya resurser, utrustning och lokaler kommer att utvärderas. Vid behov kommer nya resurser att tillföras hälsovalsuppdraget.

Utvecklingen stärker tillgängligheten i hela länet samtidigt som det avlastar kvinnoklinikerna som i sin tur kan fokusera på tillstånd som kräver deras specialistkompetens. För att ytterligare stärka tillgängligheten till operationer och behandlingar inom kvinnohjälsvården görs löpande analyser av behovet av tillfälliga kapacitetsförstärkningar. För närvarande gäller detta bland annat operationer vid framfall, där ett avtal bidrar till minskade väntetider och förbättrade vårdflöden. Regionen ska dessutom se över fördelningen av operationsutrymmen för att säkerställa att tillgängliga resurser används effektivt och bidrar till en jämlik vård i hela länet.

Mäns våld mot kvinnor får allvarliga konsekvenser för hälsan, både fysiskt och psykiskt, men även socialt och ekonomiskt. Regionens medarbetare ska ha kunskap om våldets verkningar och erbjuda hjälp och stöd till utsatta. Under 2026 ska även insatser göras för en mer jämlik, personcentrerad och tillgänglig vård för barn och vuxna som utsatts för sexuellt våld.

Psykisk hälsa

En ny nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention togs fram under våren 2025. Region Kalmar län ska arbeta vidare för bättre psykisk hälsa och färre liv förlorade i suicid genom samverkan med övriga aktörer i samhället. Inriktningen är att tidigt uppmärksamma psykisk ohälsa och upptäcka suicidnära personer. Förflyttning ska göras mot mer sjukdomsförebyggande vård och tidiga samordnade insatser.

Arbetet med att stärka stödet till anhöriga och efterlevande fortsätter. I arbetet ingår också att uppmärksamma och förbättra vården för personer med samsjuklighet.

Under planperioden sker fortsatt utveckling av arbetssätt och metoder för akutpsykiatriskt omhändertagande. Inom den psykiatriska vården fortsätter arbetet med att förebygga och minska behovet av tvångsåtgärder. Samverkan med kommunala insatser stärks särskilt för personer som skrivs ut från tvångsvård och rättspsykiatri. Vidare utvecklas verksamhet och metoder till personer med komplexa behov, såväl psykisk som fysisk ohälsa i form av skadligt bruk och beroende.

I syfte att öka tillgänglighet till specialistpsykiatri i hela länet utreds möjligheterna till mobila vårdformer, till exempel i form av specialistpsykiatriska omvårdnadsteam. Vidare ska samverkan stärkas till första linjens psykiatri.

En väg in - psykisk hälsa barn och unga Kalmar län är en läns-gemensam första ingång för barn och familjer som behöver råd och stöd. En väg in ska göra det tydligt och enkelt för barn och unga, närstående och andra aktörer vart de ska vända sig vid frågor om barns psykiska hälsa. Verksamheten ger råd, stöd och triagering från gemensamma principer och ska bidra till ett jämlikt, effektivt och tillgängligt bemötande i hela länet. Målsättningen är att andelen barn och ungdomar med psykisk ohälsa som får insatser i första linjens psykiatri ska öka och att barn och unga som behöver det erbjuds en stegvis vård.

Arbetet ska fortsätta med att korta väntetiderna till barn- och ungdomspsykiatrin. För barn och unga med mer komplexa behov genomförs flera insatser inom specialistpsykiatrin. För att stärka de person- och familjecentrade insatserna vidareutvecklas de två mellanvårdsteamerna i norra respektive södra länsdelen. Teamen ska vidare fördjupa samverkan med länets kommuner. Mobil mellanvård erbjuds inom hela länet och är en integrerad del av ordinarie verksamhet. I kombinationen med mellanvård ska arbetssätt utvecklas inom heldygnsvården för att erbjuda självvald inläggning. Mellanvårdsteamerna bedrivs i projektform och utvärderas under 2026.

Erbjudande om intensiv kontextuell behandling (IKB) ges tillsammans med ett flertal kommuner i länet. Utvärdering av behandlingsmetoden ska genomföras under 2026.

Vården för patienter med skadligt bruk eller beroende ska förbättras och ett utvecklingsarbete ska genomföras i samverkan mellan primärvård, psykiatri, slutenvård och länets kommuner. Syftet är att säkerställa ett mer sammanhållet och effektivt stöd för patienter genom hela vårdkedjan. Genom att utveckla och förbättra arbetssätt och processer ska dessa patienters behov mötas bättre. Samarbetet mellan olika vårdinstanser ska stärkas för att skapa en mer integrerad och patientcentrerad vård som förebygger och behandlar skadligt bruk och beroende på ett mer effektivt sätt.

Palliativ vård

Palliativ vård innebär att lindra lidande och främja livskvalitet för patienter med livshotande sjukdom. Detta sker med hänsyn till fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov. I vården ingår även stöd till patientens närstående. Arbete pågår för att säkerställa samma kvalitet när det gäller palliativ slutenvård i hela länet. Insatser som görs är bland annat ett länsövergripande rådgivningsteam, kompetensutveckling och konsultationer.

Ett grundligt och systematiskt förbättringsarbete har prioriterat åtgärder som ska ge effekter med stor spridning och för samtliga patienter som befinner sig i den palliativa vårdkedjan. En handlingsplan för att utveckla den palliativa vården i länet är framtagen och åtgärder har startat under hösten 2025. Bland insatserna finns kompetensutveckling för medarbetare i både region och kommun. Samverkan med länets kommuner ska utvecklas för att palliativa insatser ska ges i ett tidigt skede.

Målet ska vara att skapa en likvärdig och resurseffektiv vårdkedja i linje med nationellt vårdprogram palliativ vård. Vårdförloppet för palliativ vård ska implementeras under planperioden.

Ökad tillgänglighet

Region Kalmar län har goda resultat nationellt sett men trots det finns fortsatt behov av insatser för att korta väntetider och öka jämlikheten. Arbete pågår kontinuerligt för att förbättra tillgängligheten. Tillgänglighet är ett långsiktigt och komplext arbete som behöver ske på flera nivåer och inom flera områden. Samverkan sker kontinuerligt inom sydöstra sjukvårdsregionen. Tillgängligheten följs löpande och insatser ska göras där det behövs.

Tillgängligheten till länets hälsocentraler har stärkts sedan årsskiftet 2024/2025. Öppettiderna har ökat på vardagar och på helgerna finns sex helgöppna hälsocentraler i länet. Detta ger bättre förutsättningar att möta invånarnas behov av primärvård i hela länet. De senaste åren har arbetssätt som förenklar kommunikation mellan vårdpersonal och patient utvecklats inom primärvården. Direkta kontaktvägar och teamarbete ska fortsätta spridas till fler enheter. Patienter ska erbjudas direktkontakt med sin fasta läkare, sin fasta vårdkontakt eller sitt team. Digitala lösningar, som till exempel digitala konsultationer, innebär att geografiska avstånd suddas ut och kompetens går att nå i hela länet.

Tillgängligheten till 1177 på telefon ska fortsätta att förbättras och bli en än mer integrerad del av regionens sammanhållna erbjudande. Detta ska ske genom ett kontinuerligt utvecklingsarbete och stärkt samverkan mellan 1177 på telefon och andra verksamheter.

Länets tre sjukhus ska arbeta för ökad tillgänglighet och kortare väntetider till operation. Samordningen ska utvecklas för att jämna ut flöden inom länet och ytterligare specialisera verksamheterna. Målet är att använda länets operationsresur-

ser på ett optimalt sätt för att uppnå köfrihet till operation i hela länet. En detaljerad operationsplanering ska tas fram för 2026 som kommer att utvecklas årligen. Till exempel behöver ledig kapacitet nyttjas bättre på Oskarshamns sjukhus.

Barn och ungdomspsykiatri ska arbeta för att stärka tillgängligheten. Insatserna följer en handlingsplan med förbättringar på kort och lång sikt där en del är satsningar på digital omställning. Analys av öppenvårdens vårdprocesser är underlag till förbättringar för att ytterligare öka kapaciteten

Stärkt cancervård

Antalet patienter med cancerdiagnos ökar. Detta beror på medicinska framsteg som gör att nya patientgrupper kan behandlas samt att fler överlever och lever länge med sin cancer. Även behovet av precisionsdiagnostik för nya målstyrda cancerbehandlingar ökar. Utvecklingen gör patientarbetet mer komplext och kräver kontinuerlig analys av kompetensbehov samt fler möjligheter för patienter att delta i kliniska prövningar.

Region Kalmar län fortsätter arbetet med att kartlägga och optimera cancervårdens processer bland annat genom nya arbetssätt, kloka kliniska val och anpassningar utifrån den nationella cancerstrategin "Bättre tillsammans". Områden som lyfts i den nationella strategin är förebyggande arbete, tidig diagnostisering, ökad canceröverlevnad och bästa möjliga livskvalitet under och efter cancersjukdom. I den nya strategin lyfts även barnperspektivet tydligare liksom behovet av ökad samverkan. Under planperioden ska en regional cancerstrategi tas fram.

Patienter med cancer ska uppleva livskvalitet, trygghet och delaktighet genom hela förloppet. Exempel på insatser är den digitala tjänsten Min vårdplan cancer som är ett individualiserat patientstöd inom 1177.se. Fler diagnoser ska kopplas på och införandet följer det nationella arbetet.

Region Kalmar län planerar att bygga upp egen kapacitet med lokaler, medarbetare och utrustning för PET/CT-verksamhet. Patienter som behöver undersökning genom PET/CT-röntgen skickas idag främst till Linköping. Genom satsning på nya lokaler vid länssjukhuset i Kalmar möjliggörs att PET/CT blir en del av Region Kalmar läns verksamhet från och med första halvåret 2026. Förberedelser för införandet pågår, bland annat genom rekrytering och säkerställande av kompetens. I och med nya lokaler vid länssjukhuset kommer länets kapacitet för de patienter som har en cancersjukdom som behöver strålning att utökas.

Ett viktigt arbete inom cancervården är att genomföra de beslutade satsningarna med utbyggnad av MR-kapaciteten i länet. För en bättre tillgänglighet med kortare väntetider har kapaciteten för MR-undersökningar utökats i Oskarshamn. Samarbete mellan radiologiska klinikerna i länet pågår och utvecklas med nya möjligheter framåt. På sikt kommer alla

MR-undersökningar för organiserad prostatacancerstestning att utföras i Oskarshamn. Under 2027 kommer motsvarande utökning av kapacitet även att ske på sjukhuset i Västervik.

Det ökande antalet patienter med cancer, ökad överlevnad och längre behandlingstider leder till ökade behov av rehabilitering. Behovet av rehabilitering ska bedömas tidigt och göras strukturerat och löpande. Barn och unga vuxna med cancer har särskilda behov som behöver uppmärksammas. Inom regionen finns ett länsövergripande team för cancerrehabilitering som utgörs av olika professioner och som arbetar för att stödja patienten genom hela vårdprocessen. Det så kallade bedömarteamet gör bedömningar av rehabiliteringsbehov regelbundet och strukturerat. Arbetssättet med bedömarteam utvärderas kontinuerligt och fortsätter att utvecklas.

Verksamhetsutveckling med digitala verktyg

Digitalisering är den tydligaste möjliggöraren för verksamhetsutveckling inom hälso- och sjukvården. Digitala lösningar och teknik som möjliggör automatisering kan möjliggöra att arbetssätt och processer kan effektiviseras för att bättre möta invånarnas behov. Digitalisering kräver verksamhetsutveckling och förändrade arbetssätt och utbildning i förändringsledning och förbättringskunskap är därför viktigt. Vid införande av nya arbetssätt behöver även tidigare arbetssätt fasas ut.

Sveriges regioner har gemensamt tagit fram en nationell strategi, 10-punktslistan, som beskriver insatser för en effektiv nationell digital infrastruktur för svensk hälso- och sjukvård. Viktiga delar i arbetet är bland annat en gemensam målbild samt möjligheten att dela information och nyttja varandras lösningar.

Tillgången till hälsodata är också en förutsättning för utveckling och forskning mot precisionsmedicin samt precisionshälsa. Europeiska och nationella krav på nationell digital infrastruktur kommer att ställa krav på tillgängliggörande av hälsodata. Arbetet mot en mer informationsdriven verksamhet ska fortsätta genom samverkan med andra regioner och universitet. För att regionen ska kunna tillgodogöra sig den nya tekniken behöver samarbeten med universitet och lärosäten stärkas, till exempel genom utbildning och kompetensutveckling. Det pågående samarbetsavtalet med Linnéuniversitetet kan stödja den digitala transformation som verksamheterna nu befinner sig i.

Enkel tillgång till tillförlitliga data är en förutsättning för beslutsstödsapplikationer och AI-verktyg. Inom AI sker en snabb utveckling. Utvecklingen ska följas för att snabbt kunna använda AI när de tekniska, integritetsmässiga och juridiska utmaningarna är lösta.

Systemstöd för transkribering används idag brett inom hälso- och sjukvården. Tekniken innebär att tal översätts direkt till text och journalanteckningarna blir tillgängliga snabbare. Detta kan ge både kvalitetshöjning och ökad patientsäkerhet. Det sker

en snabb utveckling mot mer avancerad AI-baserad taligenkänning, där till exempel samtal mellan läkare och patient kan lyssnas av och ett förslag på journalanteckning skapas. Denna nya typ av funktionalitet börjar nu testas och kommer att införas brett när förutsättningar finns.

Egenmonitorering kan förbättra hälsa och livssituation för invånare med kroniska sjukdomar. Syftet är att flytta över viss vård från sjukhus till patientens hem genom att patienter själva övervakar sin hälsa med digitala hjälpmedel. Egenmonitorering kan öka patientens delaktighet, trygghet och kunskap om sin sjukdom. Samtidigt blir vården mer behovsstyrd och proaktiv. Egenmonitorering har tidigare testats på ett antal enheter och ska under planperioden etableras permanent, framför allt inom primärvården. Som ett första steg ska egenmonitorering införas för hjärtsvikt, hypertoni, KOL och diabetes typ 2.

Ett successivt införande av digitala kallelsesystem kommer att ske under planperioden. Alla kallelsesystem som idag används ska i framtiden erbjuda digitala kallelsesystem via invånarens meddelandeinkorg på 1177.se. Införandet kommer att ske i etapper, utifrån respektive systems förutsättningar. Målsättningen är att successivt ersätta alla papperskallelsesystem med digitala kallelsesystem.

Utveckling, forskning och innovation

Region Kalmar läns övergripande strategi för kvalitet och utveckling, *Varje dag lite bättre – kraften hos många* ska ligga till grund för en kvalitetskultur och en lärande organisation. Arbetet med systematiskt kvalitetsarbete och ständiga förbättringar utgår ifrån denna strategi. Chefer och medarbetare ska ha kunskap om verksamhetens ledningssystem och dess metoder samt förmåga att kunna identifiera, genomföra eller driva förbättringsarbete.

Forskning ska ses som en naturlig del av den kliniska verksamheten. Arbetet ska utgå från forskningsstrategin med tillhörande handlingsplan. Ett fokusområde är att stödja bildandet av akademiska enheter och universitetssjukvårdsenheter. Akademisk primärvård Öland ska fortsätta att utvecklas. Utveckling av den akademiska miljön stärks ytterligare genom samverkan i anslutning till RALF (Regionalt anslutningsavtal om läkarutbildning och forskning) och genom arbetet i *Kliniska studier Forum Sydost* inom sydöstra sjukvårdsregionen. Ett annat fokusområde är att stärka möjligheten att genomföra kliniska studier, både akademiska och industrisponsrade, samt att förbättra åtkomsten till hälsodata för forskning.

För att erbjuda goda möjligheter till forskning behöver den akademiska miljön utvecklas ytterligare. Medarbetare som bedriver forskarstudier bidrar i sitt kliniska arbete till ett vetenskapligt förhållningssätt. Det driver fram en akademisk miljö samt evidens och integrering av klinisk forskning i den dagliga verksamheten.

Regionen ska skapa en långsiktig och hållbar struktur för att

ta tillvara förbättringsförslag och behov inifrån organisationen. För att utforska behoven behövs möjlighet att testa på ett effektivt och kostnadseffektivt sätt. För att öka nyttan av innovationsarbetet ska befintliga strukturer och processer vidareutvecklas med invånarnas och verksamheternas behov i fokus.

Kunskapsbaserad och säker hälso- och sjukvård

Region Kalmar län har en lång tradition av goda medicinska resultat som ska bibehållas och utvecklas. En kunskapsbaserad vård innebär att alla patienter ska erbjudas diagnostik, behandling samt uppföljning enligt bästa kunskap i varje möte. Det förutsätter ett sammanhållet system där regionerna, kommunerna samt patienter, närstående och professionen stärker varandra i kvalitetsarbetet.

Sveriges regioner samverkar i det nationella systemet för kunskapsstyrning. Systemet omfattar samverkan kring kunskapsstöd, stöd för uppföljning och analys, samt stöd för utveckling och ledarskap. Kunskapen om kunskapsstyrning ska fortsätta att öka inom regionens verksamheter för att nå hela vägen till vårdmötet.

Som en del i systemet för kunskapsstyrning ingår personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp, som utgår ifrån aktuella kunskapsstöd samt patienternas egna utmaningar. Syftet med vårdförloppen är att öka jämlikheten, effektiviteten och kvaliteten i vården. Patienter ska uppleva en tydligare process utan onödig väntetid i samband med utredning och behandling.

Uppföljning av vårdens resultat och hälsoutfall är en viktig bas för kunskapsbaserad kvalitetsutveckling och ständiga förbättringar. Utveckling av strukturen för kvalitetsuppföljning ska ske med bas i det gemensamma kunskapsstyrningsarbetet.

Region Kalmar län ska erbjuda en god och säker vård och arbeta systematiskt och förebyggande med en nollvision när det gäller vårdskador. Arbetet har fokus på att utveckla, likrikta och standardisera det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Region Kalmar läns satsning på ökad patientsäkerhet utgår ifrån det nationella arbetet.

Antibiotika räddar liv och behöver användas ansvarsfullt. Felaktig och överdriven användning av antibiotika gör att bakterier i allt snabbare takt blir motståndskraftiga. Region Kalmar län kommer under planperioden att jobba stegvis för att uppnå fler antibiotikasmarta verksamheter.

Beredskap och säkerhet

Region Kalmar län ska ha en god beredskap för att förebygga och hantera extraordinära händelser i länet. Hälso- och sjukvården är en samhällsviktig funktion med en central roll i det civila försvaret. Målet är att skapa en robust organisation med förmåga att bibehålla sin funktion även vid omfattande oväntade händelser, höjd beredskap och ytterst krig.

Arbete pågår med uppbyggnad av civil beredskap samt att stärka hälso- och sjukvårdens motståndskraft och katastrofmedicinska beredskap. Detta sker exempelvis genom åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalyser och kontinuitet, robusta sjukhuset, försörjningsberedskap samt planering av krigsorganisation och krigsledning.

Planering och kompetenshöjande åtgärder ska genomföras utifrån lagstiftning, överenskommelser, statsbidrag och rekommendationer. Dialog och fortsatt planering pågår kring regional och nationell samordning för effektivare samverkan i höjd beredskap och krig. Sverige bygger upp totalförsvaret för att uppnå en samordnad nationell förmåga tillsammans med NATO. Samverkan och samarbete mellan regionerna och länets kommuner ska utvecklas så att regionernas del i totalförsvaret säkerställs.

Nationell samordning planering och ledning (NSPL) är regionernas resurs för samordning, planering och ledning av hälso- och sjukvården inför och under höjd beredskap och krig som ska bidra till att stärka Sveriges totalförsvär. Det görs dels genom att stärka regionernas strategiska och operativa förmåga, dels genom att utveckla samverkan mellan regionerna, med nationella myndigheter och andra aktörer. En gemensam kanslifunktion för samordning och planering har startat och samverkan fortsätter att etableras. Samtliga 21 regioner har beslutat om deltagande.

En god försörjningsberedskap av sjukvårdsprodukter behövs för att stärka samhällets och hälso- och sjukvårdens förmåga. Regeringen har lagt fram förslag för att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap där det föreslås skyldighet för kommuner och regioner att ha en grundläggande lagerhållning av sjukvårdsprodukter från den 1 januari 2027. För att säkra en långsiktigt god materialförsörjning kommer ett nytt centrallager att byggas i anslutning till sjukhusområdet i Kalmar. Region Kalmar län arbetar med försörjningsberedskap såväl internt som i samverkan med andra aktörer i länet och nationellt. Planering pågår för att på sikt kunna uppfylla kraven. Läkemedelsområdet är hårt reglerat och läkemedelsdistributionen är nationellt samlad, vilket måste beaktas i arbetet. Dessutom sker alltmer avancerad läkemedelsbehandling utanför sjukhusen, inte bara på annan vårdinrättning utan även i hemmet.

Genom att stärka beredskapen inför händelser med farliga ämnen (CBRNE-ämnen) skapas förutsättningar för att drabbade individer får vård samt att samhällsviktig verksamhet fungerar. Gemensamt för dessa ämnen är att de kan orsaka skador på människor, djur, växter, egendom och miljö. Tillsammans med länsstyrelsen och övriga aktörer i länet ska förutsättningar skapas för att kunna hantera en händelse med farliga ämnen.

Arbetet med att bygga upp ett strukturerat och systematiskt säkerhet- och beredskapsarbete fortsätter. Övning och utbildning är viktiga inslag och regionen ska delta i nationella kris-

och totalförsvarsövningar. Utbildning och övning ska göras i samverkan med andra samhällsviktiga aktörer och inom organisationen. En långsiktig plan ska tas fram för att tydliggöra och säkerställa kunskap och förmåga över tid.

I början av 2023 trädde det så kallade NIS2-direktivet i kraft, vilket syftar till att stärka cybersäkerheten för samhällsviktiga verksamheter. Region Kalmar län arbetar med att implementera direktivet vilket kommer att beröra all verksamhet. Inom området informationssäkerhet fortsätter arbetet med att löpande identifiera risker och verka för mer formaliserad riskhantering

och ökad medvetenhet bland anställda. Detsamma gäller arbetet med att upprätthålla en hög driftskontinuitet såväl internt som tillsammans med samarbetspartners och leverantörer. Även inom informationssäkerhetsområdet höjs förmågan genom ökad kunskap och medvetenhet samt genom tekniska lösningar.

Region Kalmar län ska vara en trygg och säker arbetsplats där vi tillsammans upprätthåller en god säkerhetskultur. Säkerhetsarbetet dimensioneras utifrån identifierade skyddsvärden och välgrundade riskbedömningar. Säkerhetsskyddet uppdateras ständigt utefter rådande omvärldsläge ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
En hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Andel elever i högstadiet som använder tobak och/eller nikotinprodukter dagligen eller ibland (önskat värde lågt)	18 %	0 %
	Andel invånare som använder tobaks- och/eller nikotinprodukter dagligen eller ibland (önskat värde lågt)	27 %	10 %
	Andel invånare som är stillasittande minst 10 timmar per dygn (önskat värde lågt)	17 %	10 %
	Andel av befolkningen med fetma (BMI≥30) (ska vara lågt)	15 %	10 %
	Andel kariesfria 19-åringar	48 %	50 %
	Antal fallskador äldre (önskat värde lågt)	50/1 000 inv. >80 år	45/1 000 inv. >80 år
Nära och person-centrerad hälso- och sjukvård	Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (önskat värde lågt)	16 %	15 %
	Påverkbar slutenvård per 1 000 invånare för samtliga invånare (önskat värde lågt)	47 / 1000 invånare	40 / 1000 invånare
	Fast läkarkontakt i primärvården	85 %	85 %
	Fast läkarkontakt i primärvården för patienter med prognostiserat stort vårdbehov (RUB 4 och 5)	100 %	100 %
	Kontinuitet för vårdkontakt med läkare för patienter med kronisk sjukdom (Ko01L)	0,5 (index-värde)	0,6 (indexvärde)
Tillgänglig hälso- och sjukvård	Tillgänglighet – 1177-samtal som besvaras inom 9 minuter	80 %	100 %
	Kontakt med primärvården samma dag	95 %	100 %

Forts. nästa sida

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
	Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar (primärvårdsnivå)	91 %	95 %
	Förstabetesök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar (somatik och psykiatri) - avser väntande	85 %	100 %
	Operation/behandling inom 90 dagar i den specialiserade hälso- och sjukvården - avser väntande	74 %	100 %
	Andel barn och unga med psykisk ohälsa som fått en medicinsk bedömning av primärvård inom vårdgarantins tidsgräns, 3 dagar	100 %	100 %
	Andel barn och ungdomar som erbjuds en tid till Barn och ungdomshälsan inom 14 dagar	100 %	100 %
	Förstabetesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	90 %	100 %
	Utredning inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	75 %	100 %
	Behandling inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	75 %	100 %
	Andel distanskontakter	20 %	25 %
Säker hälso- och sjukvård	Antal överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård önskat värde lågt)	<0,4	<0,4
	Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård önskat värde lågt)	<0,7	<0,7
	Andel trycksår – sjukhusförvärvade (önskat värde lågt)	1 %	0 %

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämställdhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning könsuppdelat.

Medarbetare

En av Sveriges bästa
arbetsplatser

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Arbetsmiljön ska bidra till ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv.

Tillgång till rätt kompetens är avgörande för Region Kalmar läns möjlighet att bedriva verksamhet med hög kvalitet och god service för länets invånare. Verksamheten är personalintensiv och behöver kompetenser med hög utbildningsnivå. Ett långsiktigt perspektiv på kompetensförsörjningen, som stödjer kvalitet, patientsäkerhet och utveckling, är nödvändig. Region Kalmar läns strategi för kompetensförsörjning vilar på Sveriges kommuner och regioners (SKR) "Nio strategier för att säkra välfärdens kompetensförsörjning" tillsammans med regionens årliga kompetensförsörjningsanalys.

Förmågan att behålla och utveckla befintliga medarbetare är avgörande för att regionen ska kunna fortsätta bedriva en verksamhet med god kvalitet och hög patientsäkerhet. Undersökningar visar att utvecklingsmöjligheter, ett tillitsfullt ledarskap och goda anställningsvillkor stärker möjligheten att medarbetare stannar i organisationen. Region Kalmar län ska därför arbeta systematiskt med ledarutveckling, friskfaktorer, utveckling av karriärvägar och aktiviteter som främjar ett långt yrkesliv. Medarbetarskapet ska fortsatt uppmärksammas och stärkas utifrån förutsättningar och förväntningar för ett aktivt och ansvarsstagande medarbetarskap. Detta är viktigt för arbetsglädjen i en arbetsgrupp och tillsammans med chefen skapas en hälsosam arbetsmiljö för att utföra ett effektivt arbete med goda resultat.

Strategisk kompetensförsörjning

Den demografiska utvecklingen och hälso- och sjukvårdens behov av strukturella förändringar ställer krav på utveckling och lärande. I takt med utvecklingen följer behov av kompetensinsatser för att säkerställa kvalitet och kompetensförsörjning. Utbildningsområden som kan bli aktuella är exempelvis kommunikation och patientbemötande till följd av nya digitala verktyg, kunskapspåfyllnad kring omställningen till nära vård och kompetenshöjande insatser inom omvårdnad av sköra äldre. Utbildning inom AI riktad mot specifika yrkesgrupper kan också vara aktuellt. En analys ska göras för att klargöra behoven

och därefter ska kompetensinsatser genomföras under planperioden.

Arbetet med ständiga förbättringar och systematiskt förbättringsarbete är en del i medarbetarnas utveckling. Både chefer och medarbetare ska ha kunskap om metoder samt förmåga att kunna identifiera, genomföra eller driva förbättringsarbete. Forskningsaktiva medarbetare och deras kompetens ska tas tillvara vid fortbildning av nya medarbetare och inom förbättringsarbete.

Utveckling av yrkesroller är en viktig del i att säkerställa en god kompetensförsörjning. Genom att sprida viktig kompetens till flera medarbetare utvecklas yrkesroller och sårbarheten minskar. Kompetensöverföring från medarbetare mellan verksamheter sker idag, men ska utvecklas och utökas ytterligare.

Den genomsnittliga åldern för pension är 65 år. Ett förlängt arbetsliv är en viktig del för att säkerställa en god kompetensförsörjning. Medarbetare med lång erfarenhet kan till exempel vara lämpliga för uppdrag som specialist, mentor, handledare eller för vägledning åt mindre erfarna medarbetare. För att vilja och ha förutsättningar att arbeta längre behövs insatser som gör arbetsplatsen attraktiv, säkerställer en god arbetsmiljö samt arbete med attityder och kommunikation.

Region Kalmar läns utbildningsuppdrag för legitimationsyrken och yrken med skyddad yrkestitel är omfattande och viktigt för kvalitet och patientsäkerhet. Bastjänstgöring (BT) är numera obligatorisk för läkare med läkarexamen från EU eller tredje land och ersätter från och med 2027 nuvarande allmän tjänstgöring (AT) i läkarprogrammet. Antalet BT-tjänster kommer att utökas gradvis fram till 2027, samtidigt som AT bibehålls i nuvarande form.

Den befintliga satsningen på arbetsgivarfinansierad utbildning ska fortsätta där verksamheten ser ett behov. Satsningen rör främst utbildningsanställningar för specialistutbildningar för sjuksköterskor och barmorskor, men även undersköterskor kan bli aktuella utifrån verksamhetens behov.

Det behöver samtidigt finnas fortsatta möjligheter till uppdragsutbildning för enstaka platser inom kritiska specialistområden. Arbetet pågår kontinuerligt när det gäller dimensionering och matchning för att spegla verksamhetens behov.

Arbetet med en målinriktad och långsiktig lönebildning pågår kontinuerligt och lönebildningen ska vara medveten och jämställd. Lönesättningen är individuell och differentierad och ska bidra till att nå verksamhetens uppsatta mål. Lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Särskilda satsningar och prioriteringar på yrkesgruppsnivå kan bli aktuella utifrån kompetens- och löneanalysen. För att säkerställa bemanning och kompetens under helgerna är kompetensförsörjningen för dygnet-runt-verksamheten fortsatt viktig. En uppföljning av införd veckoslutersättning ska göras och ligga till grund för beslut om att även gälla för medicinska sekreterare. Arbetet med lönebidrag och anställningsstöd genom personliga tjänster ska fortsätta.

Nationellt arbetar samtliga regioner för en gemensam riktning för minskat beroende av bemanningsbolag, bland annat genom en samordnad upphandling av hyrpersonal. I det fortsatta arbetet är samverkan med närliggande regioner en viktig del.

Bemanningsjänster kan vara nödvändiga för att hantera en tillfällig belastning. Användandet har minskat under senare år men behöver långsiktigt minska ytterligare. I Region Kalmar län har arbetet med att minska andelen inhyrda sjuksköterskor inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen fallit väl ut och detta arbete behöver fortsätta.

Målsättningen för Region Kalmar län är att kostnaden för bemanningsbolag ska fortsätta att minska och, i förhållande till totala personalkostnader, inte ska överstiga 3,3 procent år 2026. Förutsättningarna för förvaltningarna ser olika ut, vilket behöver tas hänsyn till när målsättningen fördelas på respektive verksamhet.

Attrahera och rekrytera medarbetare

Region Kalmar län ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder utvecklingsmöjligheter och delaktighet. Regionen ska stå för ett hållbart arbetsliv där god arbetsmiljö och hälsa står i fokus. Det strategiska och långsiktiga arbetet för att stärka och utveckla Region Kalmar läns arbetsgivarvarumärke spelar stor roll för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men också för att behålla medarbetare. Det ska vara tydligt att socialt ansvar och en icke-diskriminerande arbetsmiljö eftersträvas i organisationen.

SKR:s rapport "Unga och välfärdsjobben" visar att kunskapen om arbete i regioner och kommuner varierar bland unga. Region Kalmar län behöver möta unga på deras plattformar och lyfta bredden av yrken för att stärka regionen som en attraktiv framtida arbetsplats.

Arbetet med att rekrytera och validera sjukvårdsutbildade medarbetare med utländsk bakgrund fortsätter. Detta är en viktig del av regionens långsiktiga rekryteringsarbete. Behovet av språkpraktik och praktisk tjänstgöring finns kvar, eftersom goda kunskaper i svenska språket är ett krav i vårdens och tandvårdens yrken. Regionens utbildningssatsning vid folkhögskolorna, som stödjer språkutbildning och språkförbättring för utlandsutbildade, ska fortsätta.

Vissa spetskompetenser inom det medicinska området är svåra att rekrytera till. Där är samverkan och samrekrytering inom sydöstra sjukvårdsregionen en viktig del.

Samverkan med utbildningsanordnare

Region Kalmar län ska ha goda och kontinuerliga kontakter med utbildningsanordnare, både vad gäller yrken inom regionens uppdrag och yrken med betydelse för näringslivet och länet i stort.

Regionen ska delta och bidra i den regionala utvecklingen kring att säkerställa ingenjörskunskap samt IT- och teknikkompetens vid Linnéuniversitetet. Samarbetet med kringliggande lärosäten, liksom med NOVA i Oskarshamn och Campus Västervik, ska fortsätta att utvecklas. Sjuksköterskeutbildningen i mellersta och norra länsdelen ska fortsätta enligt samarbetsavtalet med Linnéuniversitetet. Detta är ett kontinuerligt samarbete för att säkerställa sjuksköterskeutbildningen i denna del av länet.

Den regionaliserade läkarutbildningen i samverkan med Linköpings universitet går in i en ny fas med förnyade avtal. Samarbetet fördjupas med en stärkt akademisk utbildnings- och forskningsmiljö. Region Kalmar län fortsätter att arbeta för god kvalitet för de studenter som utbildar sig inom regionen som ett led i den framtida kompetensförsörjningen.

Ett samarbete med Hälsohögskolan i Jönköping pågår om distansutbildning till röntgensjuksköterska. Regionens lokala studiegrupp ska stärkas genom till exempel praktisk träning i regionens verksamheter.

Satsningen på kompetensförsörjning av undersköterskor ska fortsätta, vilken utgör en del av Vård- och omsorgscolleges arbete med att skapa en enhetlig utbildning för undersköterskor. Här erbjuds även validering, kvalitets- och kompetenshöjande insatser för vård och omsorgspersonal.

Därutöver är regionens folkhögskolor en viktig resurs för utbildning till undersköterska, medicinska sekreterare och kundtjänstmedarbetare för till exempel Kalmar länstrafik.

En god arbetsmiljö

En god arbetsmiljö är grunden för ett hälsofrämjande och hållbart arbetsliv. Medarbetarnas hälsa är viktig för långtidsfriska arbetsplatser. För att skapa bra arbetsplatser behöver det friska

stå i fokus. Områden som ledarskap, arbetsanpassning, kommunikation, delaktighet och inflytande möjliggör en god arbetsmiljö. Sunt arbetslivs metod för friska arbetsplatser, så kallade friskfaktorer, ska användas. Dessa består bland annat av analys av sjukfrånvaro och aktivt arbete med förebyggande arbetsmiljöarbete.

Region Kalmar län ska vara en öppen och inkluderande arbetsplats, där likabehandling och mångfald är viktiga områden. Regionens arbetsplatser ska präglas av likabehandling och nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Region Kalmar län har antagit länets jämställdhetsstrategi. Kunskap om bemötande och hur man arbetar aktivt för jämställdhet samt motverkar diskriminering är viktigt för både arbetsmiljön och för allas lika värde. Arbetet ska vara systematiskt och sträva efter att likabehandling ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten.

Samarbetet med skyddsombuden är viktigt, både ur ett förebyggande och efterhjälpande arbetsmiljöperspektiv. Medarbetare ska uppmuntras att ta sig an uppdraget som skyddsombud och samarbetet förstärkas ytterligare. Den 1 januari 2025 började regionens nya samverkansavtal med de fackliga parterna att gälla. Genom det lokala avtalet om arbetsmiljö och samverkan är parterna överens om att tillsammans utveckla samarbete och främja förtroendefulla relationer. Samverkansarbetet följs så väl lokalt som regiongemensamt för bästa utvecklingen.

Kvinnors sjukfrånvaro är utmanande för arbetsmarknaden i stort och i synnerhet för en kvinnodominerad organisation som Region Kalmar län. Ett särskilt fokus kommer därför även kommande planperiod att vara kvinnors hälsa. Arbetet ska fortsätta med en fördjupad analys och konkreta aktiviteter kring kvinnors hälsa. Rehabiliteringsprocessen ska generellt förbättras i kvalitet och digitala verktyg moderniseras under planperioden.

Region Kalmar län har ställt sig bakom EU:s förnyade CEMR-deklaration (europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation). Nytt i deklarationen är punkter som syftar till att skapa ett mer jämställt samhälle med intersektionellt perspektiv. Regionen som arbetsgivare ska se till att gå före och arbeta vidare med CEMR-deklarationen för att stärka jämställdheten i Region Kalmar län.

För att trivas och må bra på arbetet behövs balans mellan arbete och fritid. Erbjudande om heltid och en grundsyn på att möjliggöra arbete, föräldraskap och närståendestöd är ett centralt förhållningssätt. Detta är en del av arbetet med ett hållbart arbetsliv och lyhördhet för medarbetarens hela livssituation.

Att aktivt förebygga ohälsa förutsätter även ett arbete med att identifiera och kartlägga risker. Region Kalmar län ska fortsätta att utveckla en säkerhetskultur där chefer och medarbetare arbetar förebyggande och engagerat tillsammans. Ökad tillbudsrapportering som ger en bild av behovet av förebyggande arbete ska eftersträvas. För att underlätta arbetet kring

riskanalyser och tillbudsrapportering ska teknik och systemstöd utvecklas i takt. Ett förbättrat digitalt stöd ska tas fram under planperioden.

Region Kalmar län har beslutat om att erbjuda medarbetare i vårdnära yrken att köpa skor till ett värde av 1000 kronor vart annat år. Införandet sker under 2026. Syftet är att möjliggöra för medarbetare att köpa ett par ändamålsenliga skor att använda på arbetet.

Region Kalmar läns 350 hälsoinspiratörer är delaktiga i arbetet med att stärka det friska och främja hälsoarbetet på arbetsplatserna. Utveckling av hälsoinspiratörernas arbete ska ske under planperioden. Friskvårdsbidrag samt möjlighet att hyra cykel som förmån bidrar också till att skapa förutsättningar för en hälsosam livsstil. Företagshälsovården är viktig för att skapa förutsättningar för hälsa med förebyggande insatser. Även samarbetet med skyddsombuden är viktigt, både ur ett förebyggande och efterhjälpande arbetsmiljöperspektiv.

Tydligt chefskap och utvecklande ledarskap

Ett utvecklande och hållbart chef- och ledarskap är avgörande för att Region Kalmar län ska uppnå vision, mål och uppdrag. Förmågan att leda och utveckla sin verksamhet med rätt kompetens har betydelse för vilken verksamhet och service som kan ges till invånarna.

Chef- och ledarskapet behöver i sin tur mötas av ett starkt stöd och goda förutsättningar. Utveckling och utbildning kopplat till chefskapet ska fortsätta att stärkas och regionens chefsprogram utvecklas med ytterligare fördjupningar. Möjligheten att införa ett mentorsprogram ska undersökas, i syfte att stödja och uppmuntra chefer till nätverkande och erfarenhetsutbyte.

Ambitionen är att skapa ökad tydlighet kring mål och effekt för chef- och ledarskapet, liksom förväntningar kopplade till rollen och uppdraget. Det är viktigt att chefsomsättningen är låg och att regionen ger förutsättningar så att chef- och ledarskapet håller över tid. Det ska ges möjlighet till egen kompetensutveckling, nätverksbyggande, tillgång till stödfunktioner och utbildning, liksom en god organisatorisk och psykosocial arbetsmiljö. En översyn av chef- och ledarskapsstrategin ska göras under planperioden.

Chefernas fokus de närmaste åren kommer att handla om utveckling av verksamhet och arbetssätt. Rollen som förändringsledare och kulturbärare är viktig för ett klimat som uppmuntrar och tar vara på förbättringsidéer och innovativa lösningar. Chefens roll är särskilt viktig i utvecklingen av yrkesroller och arbetssätt. I detta utvecklingsarbete krävs systemstöd och en ökad grad av digitalisering. Arbetet med att följa och analysera nationell och internationell forskning och utveckling inom olika delar av ledarskapet, som digital utveckling och AI, ska fortsätta.

Det finns en tydlig koppling mellan ledarskap och arbetsmiljö. Ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap är

betydelsefullt för arbetsmiljön. Kunskapshöjande insatser för chefer, medarbetare och skyddsombud ska därför prioriteras och göras tillgängliga både digitalt och fysiskt.

Genom att chefen uppfattas som utvecklande ledare ges medarbetare möjlighet att själva utvecklas och bidra till organisationens resultat. Ett fokus på medarbetarskap kopplat till värdegrund och ledarskap ska påbörjas under planperioden.

Ett hållbart chef- och ledarskap är av stor vikt ur både individ- och organisationsperspektiv. Forskning kring chefskap, hälsa och effektivitet visar att hur arbetet är organiserat påverkar

möjligheten att skapa en sund arbetsmiljö och välfungerande verksamheter. Riktvärdet ska vara högst 35 medarbetare per chef, med målet att minska antalet till 25. Antalet ska dock utgå från varje verksamhets förutsättningar där hänsyn behöver tas till organisationen och stödfunktioner.

För att fånga upp medarbetare med potential och motivation att bli chef ska möjlighet finnas att utvecklas och förberedas för ett framtida uppdrag via chefsakademin. En tydlig kravprofil med utgångspunkt från chef- och ledarskapsstrategin ska utgöra grunden för urvalet av deltagare till akademien ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska vara en attraktiv, utvecklande och hälsosam arbetsplats	Sjukfrånvaron inom region Kalmar läns alla verksamheter (önskat värde lågt)	5 %	4 %
	Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader (önskat värde lågt)	3,3 %	2 %

* De mått som kan/är relevanta att följa utifrån jämförbarhet kommer att följas upp i delår/årsredovisning konsupplad

Följande mått målsätts inte då resultat ej finns tillgängligt för 2026. Långiktigt målvärde kvarstår.

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
Region Kalmar län ska vara en attraktiv, utvecklande och hälsosam arbetsplats	Andel medarbetare som i medarbetarenkäten uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län	*	75 (indexvärde)
	Hållbart medarbetar-engagemang (HME)- Motivation, ledarskap och styrning	*	83 (indexvärde)
	Hållbart säkerhetsengagemang (HSE)	*	80 (indexvärde)

Ekonomi

En långsiktigt hållbar ekonomi

En långsiktigt hållbar ekonomi

Region Kalmar län ska genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en stark ekonomi som ger handlingsfrihet.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att Region Kalmar län ska uppnå goda resultat både ur ett verksamhets- och finansiellt perspektiv. För att säkerställa en hållbar ekonomi krävs ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamheter, hushållning med tillgängliga resurser och en framförhållning i ekonomin.

En del i det ekonomiska ansvaret är att trygga en god ekonomi på lång sikt, med utgångspunkten att varje generation ska bära kostnaderna för sina beslut och konsumtion. Nya satsningar och investeringar i verksamheten ska därför genomföras med långsiktig stabilitet som fokus. Framtiden innehåller nya möjligheter där en cirkulär ekonomi skapar ekonomisk utveckling genom innovationer och nytänkande.

För att Region Kalmar län ska kunna hantera konjunktursvängningar och upprätthålla stark handlingsfrihet är det viktigt att bygga upp reserver i form av eget kapital. Detta kräver ett positivt resultat över tid. Det ekonomiska resultatet ska också vara tillräckligt stort för att täcka pensionsutbetalningar, investeringar och säkra kompetensförsörjning i framtiden.

För att säkra god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv ska följande finansiella mål nås.

- Det långsiktiga resultatet ska uppgå till minst två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Respektive års resultat ska vara i nivå med budget
- Investeringarna ska finansieras utan extern upplåning

För att säkra en god ekonomisk hushållning på lång sikt ska soliditeten stärkas kontinuerligt.

Kostnadseffektiva verksamheter

Region Kalmar län ska förvalta skattemedlen på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt för att bedriva hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling. Det innebär att upprätthålla en balans mellan verksamhetens uppdrag, personalkostnader och ekonomiska ramar för att säkerställa en långsiktig och stabil utveckling. Genom aktivt arbete med nya eller förbättrade arbetssätt, innovativt och ändamålsenligt nyttjande

av teknik och digitala tjänster samt rätt använd kompetens kan detta åstadkommas.

För att klara ekonomin långsiktigt krävs en fortsatt återhållsamhet i alla verksamheter och det är viktigt att fortsätta arbetet med att anpassa kostnadsnivån till uppsatta ramar.

Region Kalmar län har en betydande möjlighet att påverka både ekonomi och miljö samt sociala aspekter vid offentlig upphandling. Hållbara upphandlingar behöver genomföras för att kunna leverera en hållbar välfärd. Regionen kan använda sin köpkraft på ett kostnadseffektivt sätt för att främja hållbara lösningar och produkter. För att möta samhällsutmaningar och förflyttningen mot en nära vård ska regionen använda sig av innovationsupphandling. Innovationsupphandling innebär att ett behov eller önskemål som inte täcks av det utbud av varor och tjänster som finns på marknaden identifieras. Innovation i offentlig sektor bidrar till att lösa uppkomna behov eller problem, förnyelse av verksamheter samt utveckla och höja kvaliteten i regionens verksamhet.

En kontinuerlig uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en nödvändig förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Välfärdsbrott är ett växande problem som innebär ett hot mot demokratin och ger både ekonomiska och förtroendemässiga konsekvenser. För att bekämpa välfärdsbrottslighet arbetar Region Kalmar län för att stärka sin säkerhetskultur och medvetenhet. Genom riskanalys har risker identifierats och en handlingsplan finns framtagen. Samverkan sker även med andra aktörer.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomiska förutsättningar

Region Kalmar län har en stark ekonomisk grund. Ekonomin har under lång tid varit stabil och klarat såväl investeringar som att möta nya behov inom viktiga utvecklingsområden.

Regionens ekonomiska förutsättningar för att tillgodose medborgarnas behov är i huvudsak beroende av:

- samhällsekonomin tillväxt och dess påverkan på skatteunderlaget
- befolkningsutvecklingen i länet
- kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag
- skattesats
- patientavgifter och regelverk

De senaste två åren har den höga inflationen påverkat regionens ekonomi negativt, vilket har lett till ökade kostnader och urholkade skatteintäkter. Skatteunderlaget har ökat betydligt långsammare än normalt samtidigt som sektorn har påverkats av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. 2025 är de ekonomiska förutsättningarna mer gynnsamma, men den ekonomiska prognosen är fortfarande osäker. Pensionskostnaderna minskar då en högre ökningstakt av inkomstbasbeloppet samt en lägre ökningstakt av prisbasbeloppet leder till en gynnsammare kostnadsutveckling. I det längre perspektivet är det ekonomiska läget mer osäkert och det finns flera områden där kostnadsutvecklingen kommer att påverka regionens ekonomi på sikt. Mot bakgrund av det är fortsatt arbete med effektivisering avgörande. Åtgärder kommer att behövas för att klara ekonomin och det kostnadstryck som utvecklingen i regionens verksamhet innebär, vilket är nödvändigt för att trygga både en god verksamhet och en god ekonomisk hushållning framåt.

Region Kalmar län prognostiserar efter augusti ett resultat för 2025 uppgående till 352,3 mnkr, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse med 11,6 mnkr. Efter justering av orealiserade vinster och förluster i värdepapper och användande av resultatutjämningsreserv uppgår balanskravsresultatet till 355,5 mnkr. Underskottet från 2024 på 13,8 mnkr kan återställas i enlighet med kommunallagen.

En del i det ekonomiska ansvaret är att trygga en god ekonomi på lång sikt och utöver kommunallagens krav på återstäl-

lande av negativt balanskravsresultat på 13,8 mnkr ska även de totala underskotten från 2023 och 2024 uppgående till 354,9 mnkr återställas. Bedömningen är att hela underskottet kommer att kunna återställas 2025.

Den samhällsekonomiska bedömningen inklusive utveckling av skatteunderlag och bidrag är hämtade från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Cirkulär Aktuell Ekonomi som presenterades i augusti och oktober 2025 samt Ekonomirapporten från maj 2025.

Samhällsekonomin

Sveriges kommuner och regioner (SKR) bedömer i sin senaste makroekonomiska prognos att en turbulent omvärld ger förlängd lågkonjunktur. Den lågkonjunktur som Sverige befinner sig i 2025 kommer därmed att bestå ytterligare en tid. Världskonjunkturen antas fortsatt dämpas av handelskonflikter och global oro, vilket dämpar den svenska exporten i närtid. Den konjunkturuppgång som förutsätts prägla den svenska ekonomin kommande år vilar på en förstärkning av inhemsk efterfrågan. Trots en stark real ökning av hushållens disponibla inkomster 2025 väntas konsumtionstillväxten ta fart först 2026. Utvecklingen leder till en relativt svag BNP-tillväxt som tar bättre fart först nästa år. En svagare konjunktur 2025 har en dämpande effekt på sysselsättningen. Arbetslösheten bedöms stiga till 8,9 procent innan den vänder ner under 2026.

Skatteunderlagets utveckling

Att konjunkturen bedöms stärkas 2026 medför att antalet arbetade timmar då stiger. Detta bidrar till en högre skatteunderlagstillväxt. Konjunkturuppgången antas fortsätta och antalet arbetade timmar ökar även 2027. Ökningen är snabbast 2027, och avtar därefter. Som genomsnitt för perioden 2025–2029 beräknas skatteunderlaget öka med 4,3 procent per år, vilket är något lägre än den genomsnittliga ökningen under tioårsperioden 2015–2024 (4,5 procent).

NYCKELTAL FÖR DEN SVENSKA EKONOMIN

Procentuell förändring	2024	2025	2026	2027	2028
BNP*	0,8	1,1	2,7	2,6	2,0
Arbetade timmar*	-0,3	-0,2	1,0	1,3	0,8
Arbetslöshet**	8,4	8,9	8,4	7,8	7,6
Timlön	3,9	3,7	3,6	3,5	3,5
Inflation, KPI	2,8	0,7	0,9	2,1	3,2

* Kalenderkorrigerad utveckling, ** Andel av arbetskraften

Källa: EkonomiNytt, SKR oktober 2025

OLIKA SKATTEPROGNOSER

Procentuell förändring	2024	2025	2026	2027	2028
SKR, oktober	3,4	3,8	4,2	4,5	4,1
SKR, augusti	3,4	3,8	4,2	4,5	4,4
ESV, september	3,5	3,3	4,5	4,8	3,8
Regeringen, september	3,4	3,9	4,5	5,1	3,8

* Regeringens siffror visar prognosen från Budgetpropositionen 2026. Uppräkningsfaktorer för 2025 och 2026 har i september fastställts till 1,039 respektive 1,045.

Källa; Ekonomistyrningsverket, regeringen, SKR

Befolkningsutveckling

SCBs senaste befolkningsprognos bekräftar bilden av en svag befolkningstillväxt. Antalet barn fortsätter att minska, samtidigt som antalet äldre ökar. Fram till år 2030 beräknas Sveriges folkmängd öka med knappt 90 000 personer till 10,7 miljoner. Fler beräknas avlida än födas, men eftersom det invandrar fler än som utvandrar ökar ändå befolkningen i Sverige.

I Kalmar län ses däremot en befolkningsminskning. År 2023 och 2024 minskade befolkningen totalt med 1 044 respektive 315 personer. Fram till och med maj 2025 minskade befolk-

ningen med ytterligare 444 personer och i Kalmar län bodde då 245 908 personer. Bedömningen är att befolkningen i Kalmar kommer att fortsätta att minska och uppgå till 243 956 personer 2030. En förändrad folkmängd på 1 000 personer påverkar skatteintäkter och utjämning motsvarande cirka 40 mnkr. Det är viktigt att kostnadsutvecklingen över tid inte överstiger intäktsutvecklingen.

Befolkningsutvecklingen ligger till grund för SKR:s skatteunderlagsprognoser.

Befolkningstrend Kalmar län	2024 Verklig	2025 Prognos	2026 Prognos	2027 Prognos	2028 Prognos
Trend	246 352	246 167	245 290	244 885	244 506
Förändring, antal	-315	-185	-877	-405	-379

Källa: SCB, SKR aug 2025

Ekonomisk påverkan utanför planperioden

Kalmar läns befolkning är näst äldst i landet. Antalet äldre ökar både sett till antal personer och som andel av befolkningen. Att vi lever längre kan förklaras av framgångar i vården, en högre utbildningsnivå, bättre levnadsstandard samt livsstilsförändringar. Den medicintekniska utvecklingen kommer även i framtiden att göra det möjligt att förbättra människors liv och hälsa. Sambandet mellan hälsa och kostnader är komplext där bättre hälsa och en längre livslängd möjliggör fler behandlingar högre upp i åldrarna och därmed också högre kostnader.

SKR skriver i Ekonomirapporten från maj 2025 att kostnaden för vård har ökat snabbare än befolkningen de senaste 10 åren. Förebyggande medicinering har bland annat lett till stigande kostnader för läkemedel samtidigt som insjuknande och dödlighet i sjukdomar som hjärtinfarkt och stroke minskat. För cancersjukdomar har kostnaden per invånare ökat kraftigt, vilket kan förklaras av att patienten lever längre med sin diagnos och att diagnostiken har förbättrats.

En beräkning som bygger på samma trendmässiga ökning som de senaste 10 åren resulterar i en betydligt högre kostnadsökning än om hänsyn endast tas till demografin. I beräkningen tas då inte hänsyn till någon ny behandling mot demens eller bred användning av läkemedel mot obesitas.

Det finns ett starkt samband mellan demens och ålder. Alzheimers sjukdom är den vanligaste formen av demenssjukdom och EU-kommissionen har i april i år godkänt ett läkemedel som om det beslutas att användas i vården kommer att få stora verksamhets- och kostnadsmässiga konsekvenser, särskilt med tanke på antalet patienter och sjukdomens svårighetsgrad.

Introduktion av nya läkemedel är en viktig anledning till att kostnaderna för läkemedelsförmånen ökat kraftigt de senaste åren. Två läkemedel för behandling av obesitas är under utvärdering för eventuell inkludering som förmånsläkemedel. Cirka 1,3 miljoner lider av fetma i Sverige och om dessa läkemedel godkänns kan det leda till kraftigt ökade kostnader.

Regionen står inför ökade kostnader för tågtrafiken med anledning av gemensam anskaffning av tågfordon inom samarbetsprojektet Nästa generation Öresundståg (NGÖ), samt generationsväxling av fordonsparken i Krösatågen. Tolv nya Krösatåg är beställda med leverans 2027 och 2028. Region Kalmar läns investering i Öresundståg innebär anskaffning av tre tåg och utgör knappt 3 procent av den totala investeringen i nya tåg för Öresundstågstrafiken. Detta motsvarar Region Kalmar läns andel av trafikvolymen och fordonsbehovet. Fram till 2034 beräknas kostnaderna för tågtrafiken att öka motsvarande cirka 130 mnkr.

Upphandling av den linjelagda busstrafiken 2027–2037

och utfallet av den kommer att få påverkan på kostnadsutvecklingen inom kollektivtrafiken.

Flera stora fastighetsprojekt färdigställs i regionen, vilket innebär högre avskrivningskostnader framåt. Bland annat är nybyggnationen av lokaler för vuxen- och rättspsykiatri i Västervik klar och inflyttning sker under hösten 2025. Avskrivningsnivån påverkas även av flera stora investeringar inom röntgen- och medicinteknisk utrustning de närmsta åren. Avskrivningarna beräknas uppgå till 770 mnkr år 2034 att jämföra med 525 mnkr år 2026.

Statsbidrag

Bidragen består i huvudsak av

- Kommunalekonomisk utjämning
- Generella statsbidrag
- Riktade statsbidrag

Kommunalekonomisk utjämning och generella statliga bidrag

Inga nya tillskott av generella statsbidrag föreslås för 2026.

Det kommunala utjämningsystemet ska skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommuner och regioner trots att det finns stora skillnader i skattekraft, folkmängd och åldersstruktur, hur tätt eller glest befolkningen bor och andra faktorer som påverkar kommunernas och regionernas ekonomi.

Inga beslut har fattats kring förändringar i utjämningsystemet utifrån den översyn som gjorts. Om förändringarna i förslaget hade tillämpats skulle det ha inneburit en positiv effekt motsvarande cirka 100–200 mnkr för regionen.

Regleringar för 2026 (förslag i budgetpropositionen 2026)

I mars presenterades Nationell strategi för cybersäkerhet 2025–2029. Anslaget för att stärka den offentliga sektorns arbete med cybersäkerhet, genomförandet av NIS2-direktivet höjs från 2026 och framåt med 50 mnkr.

CER-direktivet är ett EU-direktiv vars syfte är att stärka motståndskraften i samhällsviktig verksamhet. För detta arbete avsätts 15 mnkr från 2026.

Det föreslås att vaccin mot vattkoppor införs i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn från och med 2027. 43 mnkr tillförs regionerna för inköp och utförande.

Statsbidrag läkemedelsförmåner

Anslaget för läkemedelsförmåner med mera för 2026 anges till 41,0 mdkr och kommer att fastställas i överenskommelsen för 2026. Beloppen fastställs främst utifrån den prognos för läkemedelskostnaderna som Socialstyrelsen har i uppdrag att ta fram. En sådan prognos beräknas finnas färdigställd i slutet på oktober och själva överenskommelsen för läkemedelsförmåner 2026 bedöms vara klar runt årsskiftet.

Riktade statsbidrag

Nedan redovisas större riktade statsbidrag. Då innehåll och villkor i statsbidragen inte är klara för kommande år, budgeterats utifrån tidigare års nivåer eller utifrån Kalmar läns andel av befolkningens mängden (1 nov 2024 2,33 %). Vissa av statsbidragen fördelas utifrån befolkningsandel och vissa är prestationsbundna.

Regionens kostnader för att arbeta med kraven i de prestationsbaserade statsbidragen ingår i de framräknade ramarna, i kostnadsberäkningar kopplade till de handlingsplaner som arbetas fram samt i den finansiella beredskapen.

Riktade statsbidrag beräknas preliminärt till 350 mnkr för 2026.

RIKTADE STATSBRIDRAG

mnkr	2026
Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna	155
En god och nära vård med primärvården som nav	70
Cancervård för barn och vuxna	12
Psykisk hälsa	60
Förlossningsvård och kvinnors hälsa	28
Civilt försvar inom hälso- och sjukvården	25
Summa	350

Regeringen har aviserat om att 6,6 mdkr avsätts 2026 för prestationsbundna insatser för att korta värdköerna. Under 2025 avsatte regeringen 1 mdkr för att öka antalet operationer inom grå starr, höftproteser, och framfall. Denna satsning fortsätter under kommande år med lägre belopp, 750 mnkr både 2026 och 2027, samt 500 mnkr 2028.

Omröstningen av hälso- och sjukvården mot en god och nära vård där primärvården utgör en större andel av hälso- och sjukvården ska fortsätta. Cirka 3 mdkr har sedan tidigare avsatts i syfte att stödja denna utveckling.

För 2026 uppgår anslaget för en fortsatt satsning på cancervård för barn och vuxna till 1,5 mdkr. Syftet är att genomföra en ambitionshöjning inom cancervården och barncancer-vården och för att uppdatera den nationella cancerstrategin inklusive barncancer. För 2027 och framåt beräknas 500 mnkr för att stärka cancervården.

Sedan 2012 har ett långsiktigt arbete bedrivits för att stärka och utveckla insatserna inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Satsningar pågår inom tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri och suicidprevention. 1,5 mdkr avsätts 2026 för långsiktig satsning på vuxenpsykiatri.

Sedan 2015 har satsningar gjorts på en förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa. För att säkerställa ytterligare framsteg och patientnytta inom mödrahälsovård, förlossningsvård samt flickors och kvinnors hälsa fortsätter regeringen satsningen på området. 1 mdkr avsätts 2026 för att stödja utvecklingen av en stärkt och jämlik hälsa samt en mer

personcentrerad hälso- och sjukvård för flickor och kvinnor.

2,9 mdkr finns avsatt kring området civilt försvar inom hälso- och sjukvården. Anslaget omfattar insatser såsom lagerhållning av sjukvårdsprodukter, men även satsningar på hälso- och sjukvårdens tillgång, driftsäkerhet och förmåga samt kompetenshöjande insatser. För regionerna avsätts bland annat 557 mnkr 2026 för lagerhållningsskyldighet. Från och med 2027 avsätts 721 mnkr via de generella statsbidragen.

Övriga statsbidrag

Näringsdepartementet beslutar årligen om regionala utvecklingsmedel, så kallade 1:1-medel och medlen fördelas till aktörer i länet som bedriver regionala utvecklingsprojekt. I takt med att nya statliga uppdrag tillkommer söks eller tilldelas finansiering för dessa. Till folkhögskolorna bidrar staten med statsbidrag i enlighet med förordningar och villkor. Folkhögskolorna ansöker även om, och erhåller efter prövning, förstärkningsbidrag för deltagare med funktionsnedsättning samt bidrag för språkligt stöd. Dessutom söker skolorna medel genom Specialpedagogiska skolmyndigheten för riktade insatser till deltagare med särskilda behov.

Statsbidrag till regional kultur fördelas enligt kultursamverkansmodellen, förordning 2010:2012 om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Regionen fattar beslut om prioriteringar och fördelningen av statliga och regionala medel inom modellen. Det har sin grund i den regionala kulturplanen som är framtagen i dialog med kommuner, regionala kulturverksamheter, kulturskapare och civilsamhället.

Staten har via Trafikverket givit bidragsstöd till järnvägstrafiken på Stångådalsbanan, motsvarande 18,4 mnkr. Från och med 2025 är beslutet ettårigt och i regionplanen förutsätts samma nivå för 2026.

Skattesats

År 2025 fastställs skattesatsen till 11.86 per skattekrona.

Förändringar i priser och avgifter

Regionfullmäktige beslutar årligen om priser för sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och nivå för övriga utgifter

Patientavgifter och relaterade ersättningar

Förutom årlig uppräknings sker inte några andra förändringar än vad som framgår nedan. Se *Patientavgifter och relaterade ersättningar*.

Ersättning vid utebliven vård

Ersättning för utebliven vård utgår i form av ett fast belopp i stället för ersättning utifrån redovisade utlägg. Beloppet sätts till den maximala nivå på ersättning som hittills har gällt.

Avgiftsfrihet vid permission

Avgiftsfrihet vid permission gäller inte längre uppdelad frånvaro utan en permission definieras som minst 12 timmar sammanhängande frånvaro under ett kalenderdygn.

Avgiftsfri HPV-vaccination för personer upp till 27 år

HPV-vaccination för personer som ännu inte fyllt 27 år ska vara avgiftsfri.

Ukrainares rätt till hälso- och sjukvård

Enligt tidigare beslut har den som lämnat Ukraina på grund av kriget rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor som asylsökande. Då det nu finns en fungerande ordning för att ta emot ukrainska medborgare i Sverige föreslås en återgång till tidigare regelverk. Patientgruppen blir självbetalande om denne inte på annat sätt kan visa att hen har rätt till subventionerad vård.

Åtgärder som efterfrågas av LÖF är avgiftsfria

Förtydligande att åtgärder som efterfrågas av LÖF är avgiftsfria.

Priser för tandvård

Enligt tidigare beslut sker en genomsnittlig justering av priser för tandvård med aktuellt landstingsprisindex (LPIK). Följsamhet ska även finnas till tandvårds och läkemedelsförmånsverket, TLV:s referensprislista. Respektive åtgärd ska minst uppgå till angivet pris i referensprislistan. *Prislista för allmän- och specialisttandvård*, gäller från och med den 15 januari 2026.

Priser Kalmar länstrafik

För 2026 års biljettpriser i den allmänna kollektivtrafiken föreslås en differentierad höjning av biljettpriser. Förslaget innebär att olika typer av biljetter höjs med olika procentsatser/belopp, för att maximera både kundnytta och intäkter. Samma typ av biljetter kan också höjas olika mycket, beroende på antal zoner.

Kalmar länstrafik får genomföra riktade kampanjer och tillfälliga prissänkningar med upp till 50 procent av ordinarie biljettpriser. Rabatten kan exempelvis tillämpas vid försäljningsstimulerande aktiviteter eller i samband med evenemang.

Prislista Kalmar länstrafik, gäller från och med den 7 januari 2026.

För 2026 års avgifter för den särskilda persontrafiken, se *Egenavgifter Särskilda persontransporter*, vilken gäller från och med den 1 januari 2026.

Övriga avgifter och bidrag

Förutom årlig uppräknings sker inga andra förändringar. Se bilagor *Egenavgifter och bidrag hjälpmedel* och *Avgift för kopia eller avskrift av allmän handling*.

Finansiell analys

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter avser avkastning på pensionsmedel som placeras via Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP) i enlighet med bolagets beslutade placeringspolicy. Verksamheten grundas på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Avkastningen beräknas årligen till fyra procent. Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning marknadsvärderas finansiella instrument och resultat redovisas i linje med börsens utveckling.

Finansiella kostnaden består främst av den årliga ränte- och basbeloppsuppräknings av pensionsskulden enligt regelverket RIPS. I den finansiella kostnaden ingår även ränta på finansiella leasingavtal som beräknas i enlighet med beslutade redovisningsprinciper.

Pensionsåtagande

Region Kalmar läns pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen där pensionsåtagandet består av tre delar; pensioner som är bokförda som avsättning och till största delen består av den förmånsbestämda ålderspensionen, den avgiftsbestämda ålderspensionen som bokförs som kortfristig skuld samt pensioner intjänade före 1998 och som redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsåtagandet beräknas i enlighet med riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS). Det som påverkar beräkningarna är förändringar av prognosparametrar för ränta, basbelopp samt löneökningar. Region Kalmar läns pensionskostnader består av dagens intjänande av pensioner, utbetalningar från ansvarsförbindelsen samt värdesäkring.

Generellt när det gäller avsättningen är det intjänande av den förmånsbestämda ålderspensionen och värdesäkringen

som ökar skulden, medan utbetalningarna minskar den.

Ansvarsförbindelsen har historiskt sett ökat varje år, då beloppet för värdesäkring varit högre än summan av utbetalningarna. En lägre värdeuppräknings på grund av de senaste årens låga inflation i kombination med ökande utbetalningar har medfört att ansvarsförbindelsen de senaste åren har minskat. Med det ökade prisbasbeloppet så ökade värdesäkringen både 2023 och 2024.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen ökar från och med 1 januari 2023 med anledning av övergången till nytt kollektivavtal.

Pensionsskultsberäkningen som ligger till grund för regionplanen visar att kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen 2025 återgår till mer normal nivå efter att ha ökat kraftigt under 2023 och 2024.

TOTAL PENSIONSSKULD

mnkr	2025-12-31	2026-12-31	2027-12-31	2028-12-31
Ansvarsförbindelse	2 750,9	2 575,5	2 423,5	2 294,0
Avsatt till pensioner	4 561,6	4 624,3	4 699,5	4 827,0
Upplupna kostnader	161,3	166,7	175,7	186,3
Löneskatt	1 813,2	1 787,1	1 770,7	1 772,8
Summa skuld	9 287,1	9 153,6	9 069,4	9 080,1

Likviditet

Region Kalmar län har i enlighet med kommunallagen en riktlinje för finansförvaltning beslutad av regionfullmäktige som ska säkerställa att kraven för medelförvaltning uppfylls. I riktlinjen har det beslutats att en likviditetsplanering ska ligga till grund för betalningsberedskapen på kort och lång sikt samt att planeringen ska utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel. Likviditetsplaneringen ska upprättas så att fullgod betalningsberedskap och likviditetshantering säkerställs. Med fullgod betalningsberedskap avses ett minimum av tillgängliga likvida medel på 250 mnkr.

För att analysera in- och utflöde av likvida medel upprättas en kassaflödesanalys för planperioden.

En långtidsprognos finns upprättad som sträcker sig från innevarande år och nio år framåt. Långtidsprognosen används som underlag vid övergripande planering, investeringsplanering, analyser av lånebehov och likviditetsplanering. Långtidsprognosen ska uppdateras tre gånger per år i samband med delårsboksluten efter april och augusti och i samband med årsbokslutet. För att säkerställa det arbetet finns en rutin för långtidsprognos upprättad.

Uppföljning av kassalikviditeten sker vid delårs- och års-

bokslut. Kassalikviditeten är en indikation på den kortsiktiga betalningsförmågan där de likvida medlen och kortfristiga fordringarna anges som andel av de kortfristiga skulderna. Är kassalikviditeten över 100 procent innebär det att de kortfristiga skulderna kan betalas direkt.

Kassalikviditeten under planperioden uppgår till 98,3 procent 2026, 73,4 procent 2027 och 59,5 procent 2028. Den främsta anledningen till att kassalikviditeten minskar är att resultaten sjunker under planperioden.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel. För att skapa långsiktigt stabila förutsättningar bör soliditetsmålet över tid utvecklas positivt så att tillgångarna är större än skulderna. Den långsiktiga betalningsförmågan blir avgörande för att lösa framtida finansieringsbehov. Soliditeten kan beskrivas enligt blandmodellen, med hänsyn enbart till pensionsåtagande intjänade från och med 1998, eller enligt fullfonderingsmodellen då samtliga pensionsåtagande inklusive ansvarsförbindelsen ingår.

Soliditeten enligt blandmodellen uppgår 2026 till 34,3 procent.

Den ökar något under 2027 till 34,9 procent. 2028 uppgår soliditeten till 34,7 procent.

Soliditeten enligt fullfonderingsmodellen ökar 2026 och uppgår till 8,8 procent. Den fortsätter därefter att öka och uppgår till 11,5 procent år 2027 och till 12,8 procent 2028.

För att regionens kostnadsutveckling inte ska påverka målet om en god ekonomisk hushållning på längre sikt ska soliditeten stärkas kontinuerligt. Med anledning av den ekonomiska utveckling som varit 2023 och 2024, med hög inflation och ökade pensionskostnader beslutades i regionplan 2024–2026 att soliditeten ska vara återställd till 2022 års nivå senast utgången av 2026. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse uppgick i bokslutet 2022 till 3,0 procent, vilket innebär att soliditeten är återställd

Leasingavtal

Region Kalmar län har ur ett redovisningsperspektiv både finansiella och operationella leasingavtal i enlighet med RKR:s rekommendation R5. Ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal, om det innebär att de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. Ett leasingavtal som inte klassificeras som finansiellt är ett operationellt leasingavtal. Huvudregeln är att samtliga leasing- och hyresavtal ska utvärderas och klassificeras vid avtalets ingång. I enlighet med RKR R5 ska även en årlig översyn göras av befintliga avtal. En rutin för klassificering och redovisning av leasing finns framtagna.

Region Kalmar län redovisar de leasingavtal som avser fordon som har en avtalstid på fyra år som finansiell leasing av lös egendom.

Under 2024 genomfördes en klassificering av befintliga hyresavtal för tåg. De avtal som klassificerats som finansiell leasing redovisas som finansiell leasing av lös egendom. Övriga avtal avseende tåg redovisas som operationell leasing.

Externa hyresavtal för fastigheter redovisas som finansiell leasing av fast egendom. Under 2023 har en första klassificering genomförts av de elva största externa hyresavtalen för fastigheter. Under 2024 genomfördes klassificering av externa hyresavtal med en årshyra över en miljon kronor. Under 2025 pågår klassificering av resterande externa hyresavtal. De externa hyresavtal som inte klassificerats som finansiell leasing redovisas som operationell leasing.

Balanskravsutredning, resultatutjämningsreserv och resultatreserv

Vid avstämningen mot kommunallagens balanskrav reduceras eller tillförs resultatet poster som inte härrör från den löpande verksamheten. I balanskravsutredningen uppdelas resultatet i tre olika nivåer:

Årets resultat enligt resultaträkningen, årets resultat efter balanskravsjusteringar, samt årets balanskravsresultat, där reservering/disponering av medel från resultatreserv har tagits hänsyn till.

Enligt kommunallagen har kommuner och regioner möjlighet att reservera medel till en resultatreserv som kan användas för att uppnå en god ekonomisk hushållning. Principerna för resultatreserven regleras i riktlinjen för god ekonomisk hushållning. Regionen får inte ha negativa balanskravsresultat från tidigare räkenskapsår kvar att reglera för att få göra avsättning till resultatreserv. Reservering kan endast ske av resultat som överstiger det finansiella målet. Storleken på resultatreserven maximeras till högst fem procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Förutsättningarna för användning av medel från resultatreserven regleras i regionens riktlinje för god ekonomisk hushållning. Användning av medel från resultatreserven ska utgå från vad som avses med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. Resultatreserven bör även kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning. Medel från resultatreserv får användas både för budget och årsredovisning under samma förutsättningar.

Beslut om kommande års reservering/disponering ska fattas i samband med budgetbeslutet. I samband med årsbokslutet fattas beslut om verklig reservering/disponering.

Investeringsvolym och finansieringsgrad av investeringar

2026 års investeringsbudget uppgår till 1 276,2 mnkr. Region Kalmar län planerar och genomför omfattande investeringar vad gäller både ny- och ombyggnation. Årsbudget för fastighetsinvesteringar uppgår till 931,9 mnkr. Investeringsplanen för röntgenutrustning, medicinteknik och övriga inventarier uppgår för 2026 till 344,3 mnkr. Samtliga investeringar ska enligt regionens målsättning finansieras utan extern upplåning.

Antaganden för pris- och löneutveckling

I landstingsprisindex (LPIK) ger SKR sin sammanvägda bedömning av regionernas prisutveckling. Det baseras på ekonomiska antaganden och ändras i takt med nya bedömningar av samhällsekonomin. Mot bakgrund av prisseffekterna på regionernas pensionskostnader och det nya pensionsavtalet finns LPIK angivet i olika nivåer.

LPIK (prognos aug)	2026	2027	2028
LPIK inkl läkemedel	1,5	3,3	2,9
- Timlön	3,5	3,5	3,5
- Sociala avgifter	-0,8	7,0	4,6
- Läkemedel	-3,0	-1,0	-0,7
- Förbrukning	2,6	2,5	2,6
LPIK exkl. läkemedel	2,3	3,9	3,5
LPIK exklusive prisseffekt av pensioner inkl läkemedel	2,3	2,6	2,7
- Timlön	3,5	3,5	3,5
- Sociala avgifter	3,5	3,5	3,5
LPIK exklusive prisseffekt av pensioner exkl. läkemedel	3,2	3,2	3,2

Ramarna för nämnder och förvaltningar räknas upp med LPIK exklusive pensionseffekten (prognos augusti) uppgående till 3,2 procent.

I nämnder och förvaltningars uppräknings tas dessutom hänsyn till de ekonomiska åtgärder som pågår för att minska kostnadsutvecklingen.

PO-pålägg preliminärt 2026

Sociala avgifter samt avgifter för avtalsförsäkringarna föreslås att sänkas från 47,11 procent till 44,87 procent. Sänkningen förklaras av en fortsatt nedgång i kostnaderna för den förmånsbestämda pensionen, vilket i sin tur är en konsekvens av den allt lägre inflationen.

Läkemedel

Årligen görs en analys som ligger till grund för uppräkning och omfördelning mellan förvaltningarna inom den totala budgetramen för läkemedel utifrån introduktion av nya läkemedel och beräknade volym- och kostnadsförändringar. En särskild pott avsätts därutöver för att finansiera nya läkemedel inom ramen för processen för Ordnat införande av nya läkemedel.

Bedömningen inför 2026 är att kostnaderna för läkemedel kommer att öka med fem procent jämfört med 2025.

Uppstart av PET-CT verksamhet pågår och reserv avsätts för kostnader för isotoper och transporter inom potten för ordnat införande. För PET-CT krävs isotoper som vanligen framställs i en cyklotronanläggning. De positronstrålade isotoperna har kort halveringstid och måste därför framställas/levereras på daglig basis med så kort leveranstid som möjligt.

Regionsjukvård

Region Kalmar län har tillsammans med Region Jönköpings län och Region Östergötland en överenskommelse om samverkan och vård i sydöstra sjukvårdsregionen och vid Universitetssjukhuset i Linköping. Avtalsformen bygger på ett gemensamt ansvarstagande för verksamheter som är av regional karaktär.

Avtalskonstruktionen består av en fast (65 procent) respektive rörlig del (35 procent) för att säkra långsiktig finansiering samtidigt som kostnadskompensationen på kort sikt blir rimlig vid förändrade volymer. Avstämning sker årligen där hänsyn tas till volym i relation till kostnad för den senaste treårsperioden. För 2026 beräknas kostnaden för den köpta vården inom sydöstra sjukvårdsregionen att öka med 19,8 mnkr, 13,0 mnkr för den fasta delen av avtalet och 6,8 mnkr för rörlig del. Intäkterna beräknas att sjunka något vilket främst beror på att vi säljer mindre planerad vård.

Avskrivningar och internränta

För att spegla alternativkostnaden vid kapitalanvändning används från och med 2026 den långsiktiga genomsnittliga avkastningen på räntefonder samt kontoinsättningar inom regionen som referens. Bedömningen av denna avkastning utgör en vägledning vid fastställandet av internräntans nivå. Detta gäller under förutsättning att regionens investeringar fortsatt finansieras utan externa lån. I det fall extern upplåning krävs för att finansiera investeringar, ska i stället den aktuella räntesatsen för sådana lån tillämpas.

Internräntan har fastställts till två procent för perioden 2026–2030.

Internräntan används för beräkning av kapitaltjänstkostnader och påverkar bland annat den interna hyresprissättningen. Vid beräkningen av avskrivningar har hänsyn tagits till beräknade investeringar, fastställd investeringsplan samt modellen för komponentavskrivning.

Uppdrag och överenskommelser

Folk tandvårdens uppdrag

Uppdraget för folk tandvården framgår i den årliga överenskommelsen som även ligger till grund för den ersättning som folk tandvården erhåller för sitt uppdrag.

Tandvård ska erbjudas samtliga som är bosatta i länet och målet är en god tandhälsa och en tandvård på lika villkor för hela befolkningen. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och följas upp.

Folk tandvården ska svara för avgiftsfri barn- och ungdomstandvård enligt LOV samt specialisttandvård, uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård till vissa grupper, tandvård som ett led i kortvarig sjukdomsbehandling och övrig tandvård för vuxna i den omfattning som bedöms lämplig. Folk tandvården ska även tillgodose behovet av akuttandvård till dem som vistas i länet.

Vårdval inom primärvård

Inom primärvård finns två beslutade vårdval, Hälsoval och Vårdval psykisk hälsa. En av grundprinciperna i vårdval är att ersättningen till vårdenheter följer patientens val av utförare. Hälsovalsuppdraget innebär att vårdenheter ansvarar för grundläggande hälso- och sjukvård inom området allmänmedicin för alla åldersgrupper. Vårdval psykisk hälsa innebär att leverantören svarar för behandling inom området psykisk hälsa. Målgrupp för detta uppdrag är patienter som är 18 år eller äldre och som har behov av primärvårdens insatser inom området.

Vårdvalens uppdrag beslutas årligen och ligger till grund för den ersättning som utbetalas till vårdheten/leverantören. Vårdheten/leverantören ska arbeta för utveckling mot en god och nära vård för länets patienter, i linje med utredningen God och nära vård. Uppdragen ska främja en personcentrerad vård genom en välfungerande samverkan mellan de olika aktörerna som kan vara inblandade i en patients behandling. Ersättningen fördelas främst utifrån population och uppföljningen sker löpande (databaserad). Primärvården har en utmaning när det gäller vård i glesbygd och ersättningsmodellerna ska i möjligaste mån främja en jämlik vård över länet. Vårdheten/leverantören ska ge planerad och oplanerad vård i form av utredning, diagnostik, behandling, omvårdnad, rådgivning och uppföljning. Uppdraget innebär också att enheterna ska arbeta hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande. Ersättningsmodellen räknas upp årligen genom landstingsprisindex (LPIK exklusive pensionseffekt presenterad i augusti) och uppräkningsen kan riktas mot olika delar i ersättningsmodellen beroende på vilka satsningar/prioriteringar som beslutas. Uppdragen följs upp genom en löpande uppföljning, utöver detta sker fördjupad uppföljning där samtliga vårdenheter revideras. Revisionen är baserad på ett analysunderlag och utförs i dialog med respektive enhet. Ett syfte är att ge vårdheterna/leverantörerna stöd i sitt kvalitets- och förbättringsarbete.

Vårdval inom tandvård

Inom tandvård finns ett beslutat vårdval kallat "Vårdval Tandvård i Kalmar län". En av grundprinciperna i vårdval är att ersättningen till vårdheterna följer patientens val. Vårdvalet innebär att vårdheterna ansvarar för att erbjuda länets barn, ungdomar och unga vuxna, 3–19 år en regelbunden fullständig tandvård.

Uppdraget ska främja en personcentrerad vård genom en välfungerande samverkan mellan de olika aktörerna som kan vara inblandade i patientens behandling. Ersättningsmodellen stödjer detta med hjälp av en differentierad ersättningsmodell. Vården ska vara behovsstyrd, av god kvalitet och lägga särskild vikt vid förebyggande insatser. All behandling ska syfta till att avbryta pågående sjukdom och förhindra att ny sjukdom uppkommer. Uppdraget innebär också att enheterna ska arbeta hälsofrämjande. Ersättningen baseras på tidigare års kostnad med hänsyn till landstingsprisindex (LPIK) exklusive läkemedel

och pensionseffekt. Hänsyn tas också till hur stor populationen är i åldersspannet. Uppräkningsen kan riktas mot olika delar i ersättningsmodellen beroende på vilka satsningar och prioriteringar som beslutas. Uppdragen följs upp genom en löpande uppföljning och fördjupad uppföljning där samtliga vårdenheter revideras. Revisionen är baserad på ett analysunderlag och utförs i dialog med respektive enhet. Ett syfte är att ge vårdheterna/leverantörerna stöd i sitt kvalitets- och förbättringsarbete.

Regional kulturverksamhet och organisationsstöd

I den regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde ingår även bidrag till civilsamhället, som för 2025 uppgår till 24,5 mnkr. Nya riktlinjer för stöd till civilsamhället trädde i kraft den 1 januari 2022 och efter genomförd uppföljning 2023 beslutades om ytterligare förändringar i syfte att förenkla och förtydliga för sökande organisationer. Därmed inkluderar organisationerna sina aktiviteter inom ramen för ansökan om det årliga organisationsbidraget. Förändringen trädde i kraft den 1 januari 2025. Organisationer med mindre verksamhet och mindre resurser kan välja att söka ett grundbidrag i stället för ett organisationsbidrag. Bidraget riktar sig därmed både till de organisationer som vill etablera sig som stödberättigade hos Region Kalmar län och till de organisationer som har en mindre verksamhet. Övriga organisationer söker i stället stöd från ett gemensamt organisationsbidrag.

På grund av det förändrade nationella bidragssystemet för studieförbund via Folkbildningsrådet pågår en regional översyn för att anpassa det regionala bidraget till nationella förutsättningar ■

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar nettokostnaderna för samtliga verksamheter och hur dessa finansieras genom skatteintäkter och finansnetto. Summan av dessa poster utgör årets resultat för respektive år under planperioden.

Budgeterat resultat för 2026–2028 uppgår till 332 mnkr, 188 mnkr och 38 mnkr, vilket för planperioden motsvarar 1,7 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

RESULTATBUDGET | mnkr

	2026	2027	2028
Ramar styrelse och nämnder	-7 787	-7 782	-7 786
Ram utomlänsvård, läkemedel	-2 165	-2 250	-2 335
Indexuppräknig, effektivisering, finansiell leasing och finansiell resurs	-270	-554	-819
	-10 222	-10 586	-10 940
Pensioner	-265	-257	-252
Patientförsäkringar	-29	-29	-29
Avskrivningar	-525	-580	-635
Riktade statsbidrag	350	350	350
Verksamhetens nettokostnader	-10 691	-11 102	-11 506
Finansiering			
Skatter, utjämning och generella statsbidrag	11 015	11 324	11 635
Finansiella intäkter	120	120	120
Finansiella kostnader	-112	-154	-210
Summa finansiering	11 023	11 290	11 544
Budgeterat resultat	332	188	38
Finansiellt mål 2 procent	220	226	233
Procent	3,0%	1,7%	0,3%
Balanskravsjusteringar	0	0	0
Budgeterat balanskravsresultat	332	188	38

Driftramar

Regionstyrelsen och nämndernas ramar för 2026 uppgår till 7 786,6 mnkr exklusive köpt vård, läkemedel och avskrivningar.

Driftramorna per styrelse och nämnder är i fastvärde 2025 d.v.s. exklusive indexuppräknings- och effektiviseringar.

DRIFTRAMOR PER FÖRVALTNING OCH NÄMNDER | mnkr

	2026 Budget	2027 Plan	2028 Plan
Regionstyrelsen			
Hälsö- och sjukvårdsförvaltningen	-3 636,5	-3 640,0	-3 640,0
Primärvårdsförvaltningen, exklusive Hälsoval	-172,5	-172,5	-172,5
Psykiatriförvaltningen	-533,9	-530,9	-534,9
Folktandvården	-32,7	-32,7	-32,7
IT-förvaltningen	-417,2	-417,2	-417,2
Regionservice	-587,1	-581,5	-581,5
Regionrevisionen	-4,8	-4,8	-4,8
Centralt administrerad verksamhet			
Förtroendevalda	-43,6	-43,6	-43,6
Regionstab	-203,9	-203,9	-203,9
Beställd vård	-1 076,1	-1 076,1	-1 076,1
Övrig centraladministrerad verksamhet*	-146,1	-146,1	-146,1
Summa Regionstyrelsen	-6 854,4	-6 849,3	-6 853,3
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-187,5	-187,5	-187,5
varav bildning	-51,2	-51,2	-51,2
varav kultur	-84,9	-84,9	-84,9
Summa Regionala utvecklingsnämnden	-187,5	-187,5	-187,5
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar länstrafik	-744,7	-744,7	-744,7
Total	-7 786,6	-7 781,5	-7 785,5
Ram utomlänsvård	-845,0	-880,0	-915,0
Ram läkemedel	-1 320,0	-1 370,0	-1 420,0
Indexuppräkning, effektivisering, finansiell leasing och finansiell resurs	-270,0	-554,0	-819,2
	-10 221,6	-10 585,6	-10 939,7

* i övrig centraladministrerad verksamhet ingår bland annat vissa läkemedelskostnader, arbetsgivarfinansierade utbildningar, fackliga företrädare, utomlänsvård, regionövergripande avtal och avgifter.

Verksamhets- och ramförändringar

Bakgrund

I regionplan 2025–2027 beslutades om ramförstärkningar och verksamhetsförändringar inom prioriterade områden med totalt 58,0 mnkr för planperioden.

SAMMANSTÄLLNING REGIONPLAN 2025–2027 | mnkr

	2025	2026	2027
Stabila budgetförutsättningar Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	20,0	30,0	40,0
Första linjen gynekologi	0,0	3,0	3,0
Förändrade öppettider i primärvården	10,0	10,0	10,0
Mobilt mellanvårdsteam barn och ungdomspsykiatri	5,0	4,0	0,0
Samverkan Linnéuniversitetet	0,0	5,0	5,0
Summa regionplan 2025-2027	35,0	52,0	58,0

Fortsatt arbete med hälso- och sjukvårdsförvaltningens budgetmodell. Totalt har i tidigare regionplaner beslutats om budgetmedel motsvarande 150 mnkr. I regionplanen 2024–2026 beslutades om 10 mnkr 2026 och i regionplanen 2025–2027 beslutades om ytterligare 20 mnkr 2026 och 2027. 10 mnkr av dessa tidigareläggs från 2027 till 2026. Budgetförstärkningarna innebär inte någon utökad verksamhet utan det är en budgetreglering för kostnadsökningar som kan hänföras till tidigare volym- och behovsförändringar. Den modell som nu är helt införd på diagnostiskt centrum fungerar bra och det är dags för nästa steg. Det innebär att modellen ska införas på övriga kliniker och därefter kommer en uppföljning att ske.

Genom att flytta vissa medicinska insatser inom gynekologi från kvinnoklinikerna till hälsovalsenheterna höjs den geografiska tillgängligheten och vi får en mer jämlik vård i länet. För att täcka kostnader kring behov av nya tjänster inom första linjen gynekologi beslutades om 3 mnkr för 2026.

Regionens satsning tillsammans med Linnéuniversitetet vad gäller e-hälsa och att öka förutsättningarna för högkvalitativ vård inom både stad och landsbygd fortsätter. Satsningen omfattar utbildning, forskning, innovation och kompetensutveckling under en 10 års period. Totalt har 32,5 mnkr beslutats till och med 2027. 4 mnkr per år 2023 och 2024, 6,5 mnkr 2025 och 9 mnkr per år 2026 och 2027.

Screening för tjock- och ändtarmscancer ska vara fullt uppbyggt 2026. Totalt har i tidigare planer beslutats om 5,9 mnkr. Även organiserad testning för prostatacancer införs efter genomfört pilotprojekt som görs inom sydöstra sjukvårdsregionen. I takt med att ny screening införs ska kostnader för införande och drift värderas.

Verksamhets- och ramförändringar 2026–2028

Nedan beskrivs ram- och verksamhetsförändringar för planperioden.

REGIONPLAN 2026-2028 | mnkr

	2026	2027	2028
PET-CT verksamhet	6,5	6,5	6,5
Utökning av MR-undersökningar	5,5	9,0	9,0
Arbetskör i vårdnära yrken	4,8	4,8	4,8
Summa	16,8	20,3	20,3

Uppstart av PET-CT verksamhet pågår och beräknas vara fullt i gång 2027. 4 mnkr till rekrytering av läkare har tidigare beslutats för ändamålet. För rekrytering av ytterligare tjänster såsom röntgensjuksköterska, biomedicinsk analytiker, medicinsk sekreterare, fysiker och ingenjör föreslås att ytterligare 2,5 mnkr beslutas i år och ytterligare 2,5 mnkr 2027. Reserv avsätts inom ordnat införande för kostnader för isotoper och transporter då det i nuläget är svårt att bedöma hur höga kostnaderna blir. I takt med att verksamhet hämtas hem från Linköping behöver en omfördelning av budget göras.

Det finns begränsade möjligheter att rekrytera personal med rätt kompetenser inom PET-CT i Sverige. Utbildning av personal kommer att ske på olika sätt för respektive yrkeskategori. Budget för utbildning föreslås under en treårsperiod till 4 mnkr, för 2026 och 5 mnkr för 2026 och 2027. Därefter ska utbildningen vara genomförd.

För en bättre tillgänglighet med kortare väntetider har kapaciteten för MR-undersökningar utökats vid Oskarshamns sjukhus. Samarbete mellan radiologiska klinikerna i länet pågår och utvecklas med nya möjligheter framåt. På sikt kommer alla MR-undersökningar för organiserad prostatacancer testning att utföras vid Oskarshamns sjukhus. Under 2027 kommer motsvarande utökning av kapacitet även att ske på sjukhuset i Västervik. 5,5 mnkr föreslås 2026 för utökning av två specialistläkare och tre röntgensjuksköterskor vid sjukhuset i Oskarshamn. För 2027 föreslås att ytterligare 3,5 mnkr beslutas för en specialistläkare och två röntgensjuksköterskor samt en undersköterska till sjukhuset i Västervik.

Region Kalmar län har beslutat om att erbjuda medarbetare i vårdnära yrken att köpa skor till ett värde av 1000 kr vartannat år. Införandet sker under 2026. Syftet är att möjliggöra för medarbetare att köpa ett par ändamålsenliga skor att använda på arbetet. 4,8 mnkr föreslås

Arbetet med att påbörja inrättandet av slutenvårdsplatser för rehabiliteringspatienter med komplexa behov vid sjukhuset i Oskarshamn innebär att en läkare med spetskompetens kan rekryteras och att det kommer att genomföras en kompetenssatsning som ska stärka och utbilda befintlig personal. Budget för satsningen ryms inom uppdraget för omställning av hälso- och sjukvården i Kalmar län. Detta kommer att följas upp och vid behov kommer nya resurser att tillföras.

Kassaflödesanalys och balansbudget

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur likviditeten förändras under planperioden. Här redovisas in- och utbetalningar till skillnad från resultatbudgeten där intäkter och kostnader redovisas.

Balansbudget

Balansbudgeten visar regionens förväntade tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder respektive år.

Anläggningstillgångarna består av aktier, långfristiga fordringar, inventarier och fastigheter. Förändringen under perioden orsakas av nya investeringar samt beräknade avskrivningar.

Omsättningstillgångarna består av förråd, kortfristiga fordringar, placerade pensionsmedel och likvida medel. Förutom förändringen av likvida medel påverkas omsättningstillgångarna av avkastningen på pensionsmedel samt förändringar i skattefordringar på staten.

Förändringen av *eget kapital* motsvarar budgeterat resultat respektive år.

Avsättningen för pensioner ökar årligen till största delen beroende på värdesäkring och nyintjänad förmånsbestämd ålderspension.

Långfristiga skulder avser erhållna investeringsbidrag som fördelas linjärt i likhet med avskrivningstiden på aktuella objekt.

Kortfristiga skulder består bland annat av leverantörsskulder, semesterlöneskuld samt skuld till personal för outtagen kompensationsledighet och för den avgiftsbestämda delen i pensionsavtalet. Förändringarna under planperioden beror på beräknade nivåer för den avgiftsbestämda delen ■

Investeringar

Fastigheter (bilaga 5A)

Region Kalmar län planerar och genomför omfattande fastighetsinvesteringar i ny-, till- och ombyggnationer liksom reinvesteringar i teknik och byggnader. Det är väsentligt hur vårdens lokaler utformas för att dessa ska bidra till vårdens effektivitet.

Vid planering av vårdbyggnader ska hänsyn tas till flera faktorer. Byggnaderna ska vara anpassade till de förändringar som sker inom hälso- och sjukvården och kunna möta fysiska, ekonomiska, funktionella, tekniska, miljömässiga, sociala och juridiska incitament under hela sin livslängd.

Ur ett patientperspektiv ska vårdens lokaler utformas utifrån evidensbaserade studier och forskningsresultat som i hög grad påverkar designen av framtidens vårdmiljöer. Ur ett medarbetarperspektiv ska miljöerna vara stödjande och funktionella utifrån såväl multidisciplinära som vårdprofessionella arbetssätt.

Fastighetsinvesteringar

Budgetramen för nya fastighetsinvesteringar har de senaste åren inkluderat en större osäkerhetsfaktor på grund av världsläget med hög inflation och höga energi- och materialpriser. Byggindex avviker väsentligt från landstingsprisindex, LPIK. Avvikelse från fastighetsprojektens beslutade budgetramar lyfts på projektens styrgrupper och redovisas i projektberättelsen, som presenteras i samband med delårs- och årsbokslut.

Ett antal projekt har fått tillskjutande budgetmedel för att kunna slutföra uppdragen enligt tidigare beslut. Dessa projekt redovisades i regionplanen 2025–2027 och respektive tilläggsbudget framgår av investeringsbilagan.

Ytterligare ett projekt behöver tillskjutande budgetmedel för att kunna slutföra uppdraget enligt genomförandebeslut. Länsgemensamt regionarkiv och regionövergripande serverhall, hus 47 vid länsjukhuset i Kalmar, behöver en tillkommande budget på 49,6 mnkr för robusthetshöjande åtgärder, ökad kyleffekt och större pumpar, längre kabelvägar för fiber med mera.

Investeringsutgifter för byggnationer för de kommande tre åren uppgår till 2 589,6 mnkr inklusive konstnärlig utsmyckning 6,2 mnkr och verksamhetsutrustning 179,1 mnkr. Fastighetsprojekt med ett beslutvärde upp till 5 mnkr fattas av regiondirektören på delegation. Budgeten för ospecificerade fastighetsförbättringar är cirka 29 mnkr per år.

Samtliga förstudier genomför regionservice i samarbete med berörda förvaltningar. Beslut om förstudier fattas av regionstyrelsen för fastighetsinvesteringar som bedöms överstiga 10 mnkr.

Nedan redogörs för tillkommande fastighetsinvesteringar inom planperioden.

Ombyggnad och renovering av hus 07, 12 och 19, Västerviks sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktnings- och genomförandebeslut tagits fram för ombyggnad och renovering av hus 07 för kvinno- och barnkliniken tillsammans med konsekvensprojekt i hus 12 samt yta i hus 19 inom fastigheten Läka- ren 9, Västervik. Målet med förslaget är att till skapa anpassade lokaler och säkerställa en god arbetsmiljö, så att personal och patienter kan verka och må bra i hus 07 tills nya moderna och ändamålsenliga lokaler för verksamheten kan tas i drift. Beslut- svärde 2025 uppgår till 324,3 mnkr.

Reinvestering av manöverpaneler för operationsrum, länssjuk- huset i Kalmar, Västerviks sjukhus och Oskarshamns sjukhus

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktnings- och genomförandebeslut tagits fram för ombyggnad och reinves- tering av manöverpaneler och styrskåp för regionens opera- tionssalar. Syftet med investeringen är att säkerställa klimat och funktioner för fastighetstekniska system i länets operationsrum. Målet är att ta fram den mest kostnadseffektiva, långsiktigt håll- bara lösningen för ett utbyte genom en standardiserad lösning på design och funktioner. Beslutsvärde 2025 uppgår till 47,1 mnkr.

Nybyggnad av ambulansstation, hus 51, länssjukhuset i Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut tagits fram avseende nybyggnad av en ambulansstation, hus 51, inom fastigheten Kungsljuset 3 i Kalmar. Syftet med att uppföra en ny ambulansstation är att skapa en effektiv och hållbar lösning med hög prestanda och robusthet som möter verksamhetens behov, nu och i en överskådlig framtid och med en god fysisk arbetsmiljö. Byggnaden ger en sammanhållen verksamhet med lokaler som stödjer utveckling av framtidens ambulansverksamhet samt skapar ett tydligt nav för hela am- bulansverksamheten i länet med funktioner som ledning, stab och kompetensutveckling. Beslutsvärde 2025 uppgår till 280,6 mnkr.

Nybyggnad av centrallager, hus 52, länssjukhuset i Kalmar

Efter genomförd förstudie har underlag för inriktningsbeslut ta- gits fram avseende nybyggnad av ett centrallager, hus 52, inom fastigheten Kungsljuset 3 i Kalmar. Förslaget syftar till att stär- ka försörjningsberedskapen för Region Kalmar län genom att säkra tillgången till kritiska sjukvårdsartiklar, likväl artiklar som krävs för god vård, och minska sårbarheten i logistikkedjan. En flexibel navpunkt ska möjliggöras för att säkerställa kontinuitet i leveranser även under påfrestade förhållanden. En förbättrad arbetsmiljö skapas liksom förutsättningar för att uppfylla vård- hygieniska krav på lokaler och miljön i sterilt förrådet för fabriks- sterila produkter. Beslutsvärde 2025 uppgår till 751,5 mnkr.

Tekniska reinvesteringar

En väl fungerande teknisk infrastruktur är en förutsättning för att kunna bedriva en säker och effektiv vård. Genom kontinu- erlig reinvestering inom varje planperiod kan vårdens försörj- ningsbehov säkras samtidigt som rekommendationer enligt MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, säker- ställs på ett önskvärt sätt. Investeringsramen under planperio- den uppgår till 58,5 mnkr.

Reinvesteringar, planerat underhåll

Planerat underhåll syftar till att vidmakthålla en byggnads funk- tion och omfattar åtgärder på mark, byggnad utvändigt, bygg- nad invändigt och tekniska installationer. Fastighetsbeståndet är till stora delar ålderstiget och behovet av underhåll är stort. För att möta behovet beslutade landstingsfullmäktige att från och med år 2019 öka den årliga ramen för planerat underhåll till en nivå på cirka 140 kr per kvadratmeter. Detta möjliggör att bibehålla fastighetsbeståndets värde och minska antal akuta åtgärder. En ny utredning pågår för att uppdatera underhålls- behoven. Investeringsramen under planperioden uppgår till 212,9 mnkr.

Energieffektiviseringsplan

Energieffektiviseringsplanen beskriver Region Kalmar läns plan för att spara energi, resurser och miljö genom energieffektivi- sering. Energieffektivisering har tidigare genomförts med goda resultat och fortsatta åtgärder är beslutade i en energieffekti- viseringsplan till år 2030. Huvudåtgärder är fortsatt utbyggnad av solcellspaneler för att öka egenproduktionen av el, utbyte av äldre belysningsystem till LED-armaturer med närvarostyr- ning, utbyte av fläktar, pumpar och ventilationsaggregat, opti- mering av kyl- och frysrum, översyn av solavskärmning samt utveckling av energioptimeringen genom befintliga digitala övervakningssystem. Investeringsramen under planperioden uppgår till 55,0 mnkr.

Konstnärlig utsmyckning

Vid nybyggnation eller större ombyggnationer av egna eller hyrda lokaler har Region Kalmar län ansvar för att lokalerna utsmyckas. För egenägda lokaler reserveras en procent av byggkostnaden i större projekt för konstnärlig utsmyckning av allmänna ytor och ska inkludera kostnader för reinvestering och planerat underhåll av konst. Vid förhyrning eller större om- byggnation av förhyrda lokaler anslås medel efter särskilt be- slut. Investeringsramen för konstnärlig utsmyckning beräknas under planperioden uppgå till totalt 6,2 mnkr.

Externa lokaler

Hälsocentral och folktandvård, Norrliden, Kalmar

Hyresvårdsupphandling har genomförts genom konkurrens- präglad dialog och Smebab Aster AB kommer att uppföra en ny byggnad på fastigheten Kalkstenen 1, Vänskapens väg i Kalmar.

Hälsocentral placeras på plan 1 och folktandvård på plan 2. Preliminär inflyttning är årsskiftet 2027/2028. I samband med inflyttning i de nya lokalerna så avflyttas nuvarande lokaler för hälsocentral på Två bröders väg i Norrliden samt nuvarande lokal för folktandvården på Rimsmedsvägen i Berga.

Om- och tillbyggnad av tågsservedepå i Kalmar

Med anledning av regionens inköp av nya tåg behöver den befintliga tågsservedepån i Kalmar byggas om och till för att möjliggöra service av de nya tågen.

Entreprenadkontrakt är tecknat och överlåtet till fastighetsägaren som är byggherre. Preliminär färdigställandetid är hösten 2026.

Behovsanalyser och förstudier

Lokalstrategiplaner för länets tre sjukhus anger inriktningen för framtida fastighetsinvesteringar med ett tidsperspektiv om cirka 30 år. Planerna är en sammanställning av aktuella verksamheters förväntade framtida behov med logistiska krav samt befintliga byggnaders möjligheter att tillgodose responderande lokalbehov. Det samlade greppet över behov och disponering av tomt och byggnader visar hur planering och genomförande av ny-, om- och tillbyggnader kan ske på ett systematiskt sätt inom respektive fastighet.

Aktuella förstudier

Nedan redovisas ett antal övriga objekt med hög prioritet, där fortsatt process kommer pågå under planperioden.

- Förstudie avseende de första etapperna i lokalstrategiplanen för Västerviks sjukhus för att möta verksamheternas behov enligt framtagna tidsprognos och säkerställa övertagandet av fastigheten Läkaren 11.
- Uppdatering av lokalstrategiplan för länssjukhuset i Kalmar tillsammans med prioriterade förstudier såsom nybyggnad av hus 37, utbyggnad av hus 19 för radiologisk verksamhet, verksamhetsanpassningar för medicinkliniken och sammanhållen laboratorieverksamhet.
- Reinvesteringar av medicinteknisk utrustning med byggpåverkan inom bland andra radiologiska klinikerna.
- Lokalanpassning till egna lokaler för familjecentralen i Nybro.
- Lokaler för Vimmerby ambulansstation.

Utredningar/uppdrag

Fysisk tillgänglighet

Gällande regler för tillgänglighet grundar sig i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Fysisk tillgänglighet i lokaler och utemiljö föreskrivs i Plan- och bygglagen och i Plan- och byggförordningen. Dessutom ingår tillgänglighet i Diskrimineringslagen. Även Arbetsmiljölagen ställer krav på tillgänglighet i arbetsmiljöer. I alla aktuella byggnationer inarbetas full tillgänglighet enligt lagar och regelverk. I stora projekt används en certifierad tillgänglighetskonsult för att granska ritningar inför bygglov.

Region Kalmar län har inventerat och vidtagit åtgärder enligt *Lagen om enkelt avhjälpna hinder*. En del brister kvarstår eftersom kraven höjts och förändring skett i bedömning av vilka åtgärder som anses som rimliga och enkelt avhjälpna. En uppdaterad inventering har genomförts och en åtgärdsplan har tagits fram. Investeringsramen för fysisk tillgänglighet beräknas under planperioden uppgå till totalt 23,7 mnkr.

Handlingsplan för hållbar byggnation

Handlingsplan för hållbar byggnation har tagits fram och beskriver hur arbetet med hållbarhet i byggprocessen ska följa uppsatta mål och visioner. Hållbarhetsarbetet ska bidra till uppfyllnad av hållbarhetsmålen i Agenda 2030, Parisavtalet, regional utvecklingsstrategi för Kalmar (RUS), verksamhetsplan hållbarhet samt lagstiftning inom området.

Målet med handlingsplanen för hållbar byggnation är att visa hur hållbarhetsarbetet ska genomföras under perioden fram till år 2050. Hållbarhetsarbetet i byggprocessen ska ske utifrån tio fokusområden som bland annat berör minskad klimatpåverkan, klimatförändringar, energi, cirkulära materialflöden, vatten, miljöpåverkan, social hållbarhet och tekniska egenskaper. Till varje fokusområde finns det långsiktiga verifierbara mål uppsatta, som verksamheten ska nå under en viss tidsperiod. I nybyggnadsprojekt är indikatorer inom energi och klimat, inomhusmiljö, utomhusmiljö och cirkularitet viktiga parametrar.

Inventarier (bilaga 5 B)

Investeringsutgifter för inventarier uppgår till 911,1 mnkr under planperioden. I budgeten ingår årliga anslag för återinvestering när det gäller röntgen- och laboratorieutrustning, ambulanser, övrig medicinteknisk utrustning, tekniska hjälpmedel, IT-utrustning samt förvaltningarnas anslag för ospecificerade inventarier och utrustning.

För större investeringar vad gäller röntgen- och laboratorieutrustning tar hälso- och sjukvården fram långsiktiga planer för åter- och nyinvestering. Flera investeringar i röntgenutrustning och medicinteknisk utrustning är aktuella inom planperioden. Som exempel kan nämnas nya CT och MR kameror på länets samtliga sjukhus. Till onkologin kommer nya accelerators att köpas in.

Då tekniken blir mer avancerad och ambulanserna utrustas med mer medicinteknisk utrustning beslutas att utöka budgeten till 14 mnkr per år och 42 mnkr över planperioden.

Bredbandsutbyggnad

En regional investeringsmodell arbetades fram och 50 mnkr avsattes inför regionplanen 2021–2023 för att påskynda utbyggnaden av bredband. Bedömningen är att cirka 26 mnkr kommer att betalas ut av de utbyggnadsprojekt som regionala utvecklingsnämnden beslutat om. Utbetalningarna görs efter slutredovisning och genomgång av respektive beslutat utbyggnadsprojekt. Beslutade projekt kommer att slutredovisas senast 2027 ■

Långsiktig inriktning och mått

Region Kalmar läns långsiktiga inriktning	Mått	Målvärde 2026	Långiktigt målvärde
God ekonomisk hushållning	Långsiktigt resultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Årets resultat ska vara i nivå med budget.	≥ 332 mnkr	2 %
	Investeringar ska finansieras utan extern upplåning	Ja	Ja

Uppdrag till regiondirektören att under planperioden 2026–2028

- Redovisa en förstudie inför framtagande av nytt Trafikför-sörjningsprogram 2029–2037 med utblick mot 2040.
- Redovisa förslag till ny inriktning för den regionala bredbandsmodellen i syfte att öka robusthet i näten.
- Redovisa förutsättningar för hur naturunderstödd rehabi-litering skulle kunna införas.
- Redovisa förutsättningarna för att införa en mobil enhet i mellanlänet med syfte att stärka samarbetet mellan Os-karshamns sjukhus, ambulansen, primärvården och den kommunala omsorgen.
- Redovisa förutsättningar för en gemensam mobil enhet avseende tandvård, hälsokontroller och vaccination.
- Redovisa en uppdaterad energieffektiviseringsplan un-der planperioden.
- Redovisa kompetensinsatser för medarbetare för att stär-ka utvecklingen av framtidens hälso- och sjukvård.
- Redovisa en regional cancerstrategi utifrån den nationella cancerstrategin.

Bilagor

	2026 Budget	2027 Plan	2028 Plan
Regionstyrelsen			
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen	-3 636,5	-3 640,0	-3 640,0
Primärvårdsförvaltningen, exklusive Hälsoval	-172,5	-172,5	-172,5
Psykiatriförvaltningen	-533,9	-530,9	-534,9
Folktandvården	-32,7	-32,7	-32,7
IT-förvaltningen	-417,2	-417,2	-417,2
Regionservice	-587,1	-581,5	-581,5
Regionrevisionen	-4,8	-4,8	-4,8
<i>Centralt administrerad verksamhet</i>			
Regionstab	-203,9	-203,9	-203,9
Förtroendevalda	-43,6	-43,6	-43,6
Beställd vård	-1 076,1	-1 076,1	-1 076,1
Övrig centraladministrerad verksamhet	-146,1	-146,1	-146,1
Summa	-6 854,4	-6 849,3	-6 853,3
Regionala utvecklingsnämnden			
Regionala utvecklingsförvaltningen	-187,5	-187,5	-187,5
varav bildning	-51,2	-51,2	-51,2
varav kultur	-84,9	-84,9	-84,9
Summa	-187,5	-187,5	-187,5
Kollektivtrafiknämnden			
Kalmar länstrafik	-744,7	-744,7	-744,7,0
Summa	-7 786,6	-7 781,5	-7 785,5
Utomlänsvård	-845,0	-880,0	-915,0
Läkemedel	-1 320,0	-1 370,0	-1 420,0
Indexuppräknings, effektiviseringar, finansiell leasing mm	-268,0	-552,0	-817,2
Finansiell resurs	-2,0	-2,0	-2,0
Summa	-10 221,6	-10 585,6	-10 939,7
Riktade statsbidrag	350,0	350,0	350,0
Pensionsutbetalningar	-265,0	-256,9	-252,0
Patientförsäkring	-29,1	-29,1	-29,1
Avskrivningar	-525,0	-580,0	-635,0
Verksamhetens nettokostnader	-10 690,7	-11 101,5	-11 505,8
Skatteintäkter och finansnetto			
Skatteintäkter	7 494,0	7 786,0	8 052,0
Kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	2 481,0	2 498,0	2 543,0
Statsbidrag läkemedel	1 040,0	1 040,0	1 040,0
<i>Finansiella intäkter</i>			
Ränteintäkter	1,5	1,5	1,5
Avkastning pensionsmedel	118,1	118,1	118,1
<i>Finansiella kostnader</i>			
Räntekostnad finansiell leasing	-15,0	-15,0	-15,0
Värdesäkring pensionsskulden	-97,0	-139,0	-195,3
Summa skatteintäkter och finansnetto	11 022,6	11 289,6	11 544,3
Summa resultat	331,9	188,0	38,5
Resultatmål 2 procent	220,3	226,5	232,7

	2026	2027	2028
Regionstyrelsen	6 854 436	6 849 336	6 853 336
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen			
Utgångsläge	3 591 206	3 591 206	3 591 206
Förändringar regionplan 2024-2026			
Budgetmodellen	10 000	10 000	10 000
Förändringar regionplan 2025-2027			
Budgetmodellen	20 000	20 000	20 000
Förändringar regionplan 2026-2028			
Arbetsskor i vårdnära yrken	3 300	3 300	3 300
Utökad MR verksamhet	5 500	9 000	9 000
PET-CT verksamhet	6 500	6 500	6 500
Ram efter förändringar	3 636 506	3 640 006	3 640 006
Primärvårdsförvaltningen exklusive Hälsoval			
Utgångsläge	171 783	171 783	171 783
Förändringar regionplan 2026-2028			
Arbetsskor i vårdnära yrken	700	700	700
Ram efter förändringar	172 483	172 483	172 483
Psykiatriförvaltningen			
Utgångsläge	534 449	534 449	534 449
Förändringar regionplan 2025-2027			
Mobilt mellanvårdsteam barn och ungdomspsykiatri	-1 000	-4 000	0
Förändringar regionplan 2026-2028			
Arbetsskor i vårdnära yrken	500	500	500
Ram efter förändringar	533 949	530 949	534 949
Folktandvården			
Utgångsläge	135 704	135 704	135 704
Förändringar Regionplan 2026-2028			
Ny budgetmodell vårdval tandvård*	-103 340	-103 340	-103 340
Arbetsskor i vårdnära yrken	300	300	300
Ram efter förändringar	32 664	32 664	32 664
IT-förvaltningen			
Utgångsläge	417 220	417 220	417 220
Ram efter förändringar	417 220	417 220	417 220
Regionservice			
Utgångsläge	592 810	592 810	592 810
Förändringar regionplan 2022-2024			
Utbyte textilier - justerad tidplan	-5 700	-11 300	-11 300
Förändringar regionplan 2026-2028			
Arbetsskor i vårdnära yrken	10	10	10
Ram efter förändringar	587 120	581 520	581 520
Regionrevisionen			
Utgångsläge	4 835	4 835	4 835
Ram efter förändringar	4 835	4 835	4 835

	2026	2027	2028
Centraladministrerad verksamhet			
Regionstab			
Utgångsläge	203 915	203 915	203 915
Ram efter förändringar	203 915	203 915	203 915
Förtroendevalda			
Utgångsläge	43 578	43 578	43 578
Ram efter förändringar	43 578	43 578	43 578
Beställd vård			
Utgångsläge	969 766	969 766	969 766
Förändringar regionplan 2025-2027			
Kvinnosjukvård i primärvården	3 000	3 000	3 000
Förändringar regionplan 2026-2028			
Ny budgetmodell vårdval tandvård*	103 340	103 340	103 340
Ram efter förändringar	1 076 106	1 076 106	1 076 106
Övrig verksamhet			
Utgångsläge	141 059	141 059	141 059
Förändringar regionplan 2025-2027			
Samverkan Linné	5 000	5 000	5 000
Ram efter förändringar	146 059	146 059	146 059
Regional utvecklingsnämnd	187 500	187 500	187 500
Regional utvecklingsförvaltning	187 500	187 500	187 500
varav bildningsverksamhet	51 150	51 150	51 150
varav kulturverksamhet och organisationsstöd	84 858	84 858	84 858
Ram efter förändringar	187 500	187 500	187 500
Kollektivtrafiknämnd	744 701	744 701	744 701
Kalmar länstrafik	744 701	744 701	744 701
Ram efter förändringar	744 701	744 701	744 701

* Budgetmodellen avseende vårdval inom tandvård görs om så att regionens alla vårdval tekniskt hanteras lika. Innebär att extern budget (beslutat anslag för vårdvalet) flyttas till beställd vård och folktandvården erhåller ersättning utifrån utfört uppdrag. Folktandvården budgeterar kostnader och intäkter utifrån planerad verksamhet.

BILAGA 3, KASSAFLÖDESBUDET | mnkr

	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	352,3	331,9	188,0	38,5
+ ej likviditetspåverkande avskrivningar	425,0	525,0	580,0	635,0
+ ej likviditetspåverkande avsättningar	237,5	77,9	93,4	158,4
+/- justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-53,1	806,0	-78,5	-104,9
Medel från den löpande verksamheten	961,7	1740,7	782,9	727,0
Investeringsverksamhet				
Immateriella anläggningstillgångar	-8,5	-13,0	-13,0	-13,0
Byggnader	-888,3	-931,9	-875,8	-781,9
Inventarier	-283,2	-331,3	-344,1	-196,7
Finansiella anläggningstillgångar				
Medel från investeringsverksamheten	-1 180,0	-1 276,2	-1 232,9	-991,6
Finansieringsverksamhet				
Ökn(+)/minskn(-) av långfristiga skulder	-20,5			
Ökn(-)/minskn(+) av långfristiga fordringar				
Medel från finansieringsverksamheten	-20,5			
Förändring likvida medel	-238,8	464,5	-450,0	-264,6
Likvida medel vid årets slut	736,8	1 201,3	751,3	486,7

Regionens placeringar i räntefonder, 874,8 mnkr har från och med 2026 omklassificerats till likvida medel.

BILAGA 4, BALANSBUDGET | mnkr

	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar	6 729,0	7 480,2	8 133,1	8 489,7
Omsättningstillgångar	5 377,8	5 043,0	4 711,1	4 564,6
SUMMA TILLGÅNGAR	12 106,8	12 523,2	12 844,2	13 054,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	3 964,9	4 296,8	4 484,8	4 523,3
Därav årets resultat	352,3	331,9	188,0	38,5
Därav resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Därav övrigt eget kapital	3 612,6	3 964,9	4 296,8	4 484,8
Avsättningar och skulder	8 141,8	8 226,4	8 359,4	8 531,0
SKULDER	12 106,8	12 523,2	12 844,2	13 054,3
Kassalikviditet exklusive placerade pensionsmedel, %	75,6%	98,3%	73,4%	59,5%
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser, %	32,7%	34,3%	34,9%	34,7%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, %	4,5%	8,8%	11,5%	12,8%

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K	BIK	Beslutsvärde	Budgetram indexerad	Utgifter t.o.m 2025	2026	2027	2028
LÄNSJUKHUSET KALMAR							
Onkologi och strålbehandling							
- ny-, om- och tillbyggnad	B	391 800	397 248	352 948	38 600	5 000	700
- konstnärlig utsmyckning	K	3 000	3 345	2 019	1 326		
- verksamhetsutrustning	I	19 900	22 068	2 533	17 535	2 000	
- tillkommande budget Onkologi och strålbehandling	B	95 200	95 200	65 200	30 000		
Länsgemensamt regionarkiv och regionövergripande serverhall							
Etapp 1 och 2							
- nybyggnad hus 47	B	185 800	195 244	167 836	26 964		300
- verksamhetsutrustning	I	68 000	74 613	36 113	30 500	6 000	2 000
- tillkommande budget Länsgemensamt regionarkiv och regionövergripande serverhall	B	49 600	49 600		49 600		
CK rum IT							
- ombyggnad	B	14 950	15 724	10 278	5 446		
- verksamhetsutrustning	I	150	158	158			
Rivning av hus 08, 40 och 41	B	21 600	23 284			6 000	7 731
Neonatal							
- om- och tillbyggnad hus 15	B	123 700	153 587	24 177	70 000	46 610	10 300
- konstnärlig utsmyckning	K	1 200	1 512	65		666	781
- verksamhetsutrustning	I	18 500	23 718		7 309	13 352	3 057
Reinvestering av MR-kameror vid radiologiska kliniken, hus 19							
- ombyggnation	B	10 500	11 295		1 295	6 000	4 000
- verksamhetsutrustning	I	700	753			753	
Fiberomstrukturerings vid länssjukhuset i Kalmar							
- ombyggnation	B	9 900	10 309	3 087	7 222		
Utökning av trådlöst nät vid länets sjukhus							
- ombyggnation	B	7 200	7 658	1 368	6 290		
OSKARSHAMNS SJUKHUS							
MR-kameror, samordnad kafeteria och restaurang							
- Till- och ombyggnad hus 01	B	137 500	138 131	133 813	13 280	1 300	500
- konstnärlig utsmyckning	K	1 100	1 181	1 081	100		
- verksamhetsutrustning	I	9 800	10 397	8 397	2 000		
- tillkommande budget MR-kameror, samordnad kafeteria och restaurang	B	40 352	40 352	25 090	3 000		
- nybyggnad av försörjningsbyggnad, hus 20	B	43 300	45 882	45 360	500	22	
- verksamhetsutrustning	I	60	63	63			
Hälsocentral, rehab och folktandvård Högsby							
- nybyggnad, etapp 1, hus 02	B	78 000	81 537	115 907	500	150	
- konstnärlig utsmyckning	K	780	828	949			
- verksamhetsutrustning	I	3 400	5 730	5 730			
- tillkommande budget nybyggnation för rehab och folktandvård	B	65 020	65 020	30 000			
Mönsterås							
- nybyggnad HC	B	136 000	170 273	8 573	50 000	65 700	42 000
- konstnärlig utsmyckning	K	1 100	1 390		50	500	840
- verksamhetsutrustning	I	12 700	16 259		6 091	7 806	2 362
VÄSTERVIKS SJUKHUS							
Specialistpsykiatri							
- nybyggnad, etapp 1, hus 02	B	1 215 700	1 278 324	1 137 997	78 526	36 801	15 000
- konstnärlig utsmyckning	K	8 400	9 076	9 076			
- verksamhetsutrustning	I	35 000	37 885	37 885			
- tillkommande budget nybyggnation specilaipsykiatri, etapp 1, hus 02	B	32 000	32 000	32 000			

FORTSÄTTNING BILAGA 5A
INVESTERINGSBUDGET – FASTIGHETER | tkr

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K	BIK	Beslutsvärde	Budgetram indexerad	Utgifter t.o.m 2025	2026	2027	2028
- ombyggnad, etapp 2, hus 19	B	73 130	84 430	5 310	51 820	27 300	
- konstnärlig utsmyckning	K	600	676			676	
- verksamhetsutrustning	I	8 160	9 009		9 009		
Klinisk kemi och transfusionsmedicin							
- ombyggnad hus 11	B	65 500	69 093	61 093	7 000		1 000
- konstnärlig utsmyckning	K	160	169	169			
- verksamhetsutrustning	I	3 900	4 057	4 057			
Medicinkliniken							
- ombyggnad hus 20 plan 4, 5 och 6	B	94 000	91 347	95 047		200	
- konstnärlig utsmyckning	K	870	931	931			
- verksamhetsutrustning	I	10 200	10 761	10 761			
- tillkommande budget medicinkliniken hus 20, plan 4,5 och 6	B	33 000	33 000	17 000			
Kvinnokliniken							
- installation av nätuttag för analgesiapparat och lustgasdestruktionsanläggning, hus 07	B	5 400	5 920	5 920			
Regionsservice							
- sammanhållen administration hus 21	B	8 200	9 482	9 082		200	
- verksamhetsutrustning	I	1 250	1 465	1 465			
Radiologiska kliniken							
- ombyggnad för interventionsrum, hus 11	B	11 900	12 298	16 198		100	
- verksamhetsutrustning	I	2 800	2 890	2 890			
Radiologiska kliniken							
- utökning av MR-kamera, hus 11	B	20 600	22 031	391		1 500	20 140
- verksamhetsutrustning	I	1 500	1 615				1 615
HC, FTV stora trädgårdsgatan							
- ombyggnad, hus 01	B	127 300	144 909	2 000	27 000	63 900	29 697
- konstnärlig utsmyckning	K	550	644				
- verksamhetsutrustning	I	17 300	20 160		3 797	5 166	7 435
Utbyggnad av mobilt fastighetsnät vid länets sjukhus							
- ombyggnad	B	27 000	27 997	28 897		100	
Fysisk tillgänglighet	B	30 000	32 900	9 200	9 000	7 200	7 500
Laddinfrastruktur för eldrivna regionbilar vid Länssjukhuset i Kalmar och sjukhuset i Västervik							
- nybyggnation	B	15 500	15 898	15 898			
- verksamhetsutrustning	I	1 500	1 526	1 526			
Gemensamt							
Teknikinvesteringar	B		84 414	49 785	30 000	28 514	
Energiplan	B		107 473	38 709	20 000	20 000	15 000
Reinvesteringar planerat underhåll	B		278 560	130 729	68 407	70 941	73 561
Ospecificerade fastighetsförbättringar t.o.m 2024 sammanställning	B		102 583	13 498	28 549	29 606	30 699
Ospecificerade fastighetsförbättringar 2025, se nedan							
- Länssjukhuset i Kalmar, Mikrobiologen, hus 17, säkerhetsbänkar	B	2 600	2 600	800	1 800		
- Länssjukhuset i Kalmar, ombyggn centrallager, hus 28	B	800	800	800			
- Lasarettet 1, rivning, hus 07	B	1 500	1 500		1 500		
- Kvarnhomen HC, nytt ventilationsaggrgat	B	5 000	5 000		5 000		
- Torsås HC, Provtagningsenheten	B	4 800	4 800		3 800	1 000	
- Ljungbyholms FTV, Anpassning steril	B	1 800	1 800		1 800		
- RSE, Ombyggnad uppsamlingsrum	B	550	550		550		
- Fiberomläggningar	B	1 600	1 600	1 600			

FORTSÄTTNING BILAGA 5A

INVESTERINGSBUDGET – FASTIGHETER | tkr

Investeringsobjekt

Fördelade på byggnader B, inventarier/ utrustning I och konstnärlig utsmyckning K	BIK	Beslutsvärde	Budgetram indexerad	Utgifter t.o.m 2025	2026	2027	2028
LÄNSJUKHUSET KALMAR							
Framtida lagerhantering							
- nybyggnad centrallager, hus 52	B	700 000	787 054	1 000	62 520	162 090	257 715
- verksamhetsutrustning	I	51 500	61 694				
Ambulansstation Kalmar							
- nybyggnad, hus 51	B	270 100	292 797	2 100	72 940	116 705	95 243
- verksamhetsutrustning	I	10 500	11 626			3 782	7 844
VÄSTERVIKS SJUKHUS							
Kvinno- och barnkliniken							
- ombyggnad och renovering, hus 07, 12, 19	B	309 400	342 103		51 475	86 448	134 460
- verksamhetsutrustning	I	14 900	16 643	500	1 563	3 242	4 482
Manöverpaneler operationsrum vid länets sjukhus							
- reinvestering	B	47 100	50 008		23 966	26 042	
FÖRHYRDA LOKALER							
Bassäng Kalmar							
- verksamhetsutrustning	I	1 200	1 268	1 268			
Nybyggnad HC och FTV Norrliden							
- konstnärlig utsmyckning	K	1 050	1 137			914	223
- verksamhetsutrustning	I	25 100	27 196			21 508	5 688
Arbetsmiljö och hälsa, Västervik							
- ombyggnad	B	500			500		
- verksamhetsutrustning	I	800			800		
IT, Västervik							
- ombyggnad	B	500			500		
- verksamhetsutrustning	I	500			500		
Ungdomsmottagning, Kalmar							
- ombyggnad	B	200		200			
- konstnärlig utsmyckning	K	100			100		
- verksamhetsutrustning	I	3 400		1 500	1 900		
Summa		4 857 732	5 806 057	2 788 027	931 930	875 795	781 872

BILAGA 5B

INVESTERINGSBUDGET – INVENTARIER SAMT BIDRAG
TILL INFRASTRUKTUR | tkr

	Total utgift	2026	2027	2028
Specificerad utrustning				
- Röntgenplan	197 000	59 000	85 000	53 000
- Laboratorieplan DC	50 000	20 000	15 000	15 000
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen				
- Ambulanser	42 000	14 000	14 000	14 000
- Övrig medicinteknisk utrustning	285 000	125 000	120 000	40 000
IT-förvaltningen				
- IT-utrustning	144 900	49 300	62 100	33 500
- Cosmic tilläggsavtal, utveckling	39 000	13 000	13 000	13 000
Regionsservice				
- Tekniska hjälpmedel	54 000	18 000	18 000	18 000
- Centraltvätteriet Västervik	7 200	2 400	2 400	2 400
Summa för specificerad utrustning	819 100	300 700	329 500	188 900
Ospecificerade inventarier				
- Psykiatriförvaltningen	4 500	1 500	1 500	1 500
- Primärvårdsförvaltningen	1 800	600	600	600
- Regional utvecklingsförvaltning	4 500	1 500	1 500	1 500
- Folk tandvården	18 000	6 000	6 000	6 000
- Kalmar länstrafik	21 800	12 800	4 500	4 500
- Centraladministrerad verksamhet	4 200	1 400	1 400	1 400
- Regionsservice	15 900	5 300	5 300	5 300
Summa för ospecificerade inventarier	70 700	29 100	20 800	20 800
Summa totalt för inventarier m m	889 800	329 800	350 300	209 700
Bredbandsutbyggnad	21 300	14 500	6 800	
TOTAL	911 100	344 300	357 100	209 700

BILAGA 6, EKONOMISKT PARTISTÖD

	Mandat	Grundstöd	Mandatbundet	Totalt
Socialdemokraterna	24	117 750	3 326 525	3 444 275
Centerpartiet	6	117 750	831 631	949 381
Moderaterna	12	117 750	1 663 263	1 781 013
Vänsterpartiet	5	117 750	693 026	810 776
Kristdemokraterna	8	117 750	1 108 842	1 226 592
Sverigedemokraterna	12	117 750	1 663 263	1 781 013
	67	706 500	9 286 550	9 993 050

Grundas på 2025 års månadsarvode för riksdagsledamot, eftersom riksdagens arvodesnämnd ännu inte beslutat om uppräknig av arvudet 2026. Om en sådan uppräknig meddelas kommer beloppen att räknas upp enligt vad som gäller i Region Kalmar läns bestämmelser om ersättning till förtroendevalda.

Styrning och uppföljning

Regionplanen är Region Kalmar läns övergripande styrdokument. Den omsätter Region Kalmar läns vision, värdegrund och övergripande strategi för kvalitet och utveckling, *Varje dag lite bättre*, till kort- och långsiktiga mål. Utifrån regionplanen länkas de övergripande strategiska målen samman med verksamheten.

Region Kalmar läns politiska organisation

Region Kalmar läns politiska organisation består av den beslutande församlingen regionfullmäktige samt en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, regionala utvecklingsnämnden tillika folkhögskolestyrelse, kollektivtrafiknämnd, patientnämnd, samverkansnämnd samt två fullmäktigeberedningar. Den politiska organisationen återfinns i bilaga.

Ansvar och befogenheter

Enligt kommunallagen 6 kap. leder och samordnar regionstyrelsen förvaltningen av Region Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över regionala utvecklingsnämnden och kollektivtrafiknämndens verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt i övrigt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Målstyrning

Målstyrningen sker enligt modellen *Balanserat styrkort* där mål, mått och aktiviteter fastställs inom fyra målområden, invånare och kund, verksamhet, medarbetare och ekonomi. Övergripande mål blir styrande, tydliggjorda och kommunicerade och följs upp i organisationen.

Ansaret för förankring av målstyrningsprocessen följer linjeorganisationen. Målstyrningen syftar till att få en tydlig ledning och styrning av verksamheten så att uppsatta mål nås men också för att säkerställa att Region Kalmar län följer de krav som ställs i lagar och förordningar.

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål. Målen formuleras så att de beskriver vad som ska uppnås. Mått med tillhörande målvärde möjliggör uppföljning och analys av mål. Regionfullmäktiges mått anges i kortsiktiga och långsiktiga målvärden. Aktiviteter ska leda mot målen och handlingen ska möjliggöra för verksamheten att uppnå målen.

Vid en utvärdering av god ekonomisk hushållning ska regionens mål och målsättningar vägas samman och en kontinuerlig

uppföljning och utvärdering av både ekonomi och verksamhet är en förutsättning för att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Planering, budget och verksamhetsuppföljning

Planering- och budgetprocessen ska vara tydlig, enkel att förstå och ska utgå från en analys av omvärld, behov, ekonomi och verksamhet samt inkludera processen för investeringar.

Regionplanen med tillhörande verksamhetsplaner syftar till att ge en strategisk inriktning i hela verksamheten och styr så att resurserna används på bästa sätt. Baserat på regionplanen upprättas verksamhetsplaner/styrkort för nämnder, förvaltningar, förvaltningsområde, basenheter och enheter. Respektive chef i organisationen ansvarar för förankring av planering, uppföljning och återrapportering inom sitt verksamhetsområde.

Struktur för Region Kalmar läns planering- och budgetprocess

Regionplanen innehåller en budget och plan för kommande tre år och beslutas i regionfullmäktige i november och den är utgångspunkt för regionstyrelsen och respektive nämnds verksamhetsplaner. I regionplanen formuleras uppdrag för regionstyrelsen, att genomföra under planperioden.

Förvaltningarna inom regionstyrelsen och respektive nämnd tar därefter fram årliga verksamhetsplaner och detaljbudgetar och som redovisas och beslutas i regionstyrelsen och i respektive nämnd i januari för innevarande budgetår. I verksamhetsplanerna bryts regionfullmäktiges övergripande mål och mått ned och aktiviteter tas fram som verksamheten ska genomföra under året.

Regionstyrelsens och nämndernas verksamhet skall bedrivas inom beslutad budgetram. Inom drift- och investeringsramen har nämnderna rätt att prioritera för att nå uppsatta resultatmål.

Struktur för Region Kalmar läns uppföljning

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det innebär att de finansiella målen ska vara uppfyllda och att verksamheten ska uppnå goda resultat enligt beslutade mål.

I samband med årsredovisning görs en samlad bedömning av god ekonomisk hushållning avseende finansiella och verk-

samhetsmässiga mål. Vid delårsuppföljningen efter april och augusti görs endast en bedömning av de finansiella målen enligt beslutad riktlinje.

Uppföljning av Region Kalmar läns mål sker per tertiäl. Samtliga nämnder och förvaltningar skriver verksamhetsberättelser och periodrapporter som ligger till grund för uppföljningsrapporter, delårsrapporter och årsredovisning.

Uppföljning av mått och aktiviteter sker regelbundet under året.

Periodrapporter och uppföljningsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder upprättar tre ekonomiska periodrapporter. Nämndernas periodrapporter överlämnas till regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Region Kalmar län upprättar tre uppföljningsrapporter under året. Dessa redovisas i regionstyrelsen för information och eventuella åtgärder.

Verksamhetsberättelser och delårsrapporter

Regionstyrelsen och övriga nämnder upprättar tre verksamhetsberättelser under året.

Regionstyrelsen och övriga nämnders verksamhetsberättelser ger en övergripande och samlad uppföljning av verksamhetsplaner. De nedbrutna målen och måtten i regionstyrelsens och nämndernas verksamhetsplaner följs upp i upprättade verksamhetsberättelser. Verksamhetsberättelserna överlämnas till respektive nämnd och till regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärder.

I de årliga verksamhetsberättelserna ingår ett framtidsavsnitt som anger behov och riktning framåt. Dessa ligger till grund för planering och prioritering inför kommande regionplan.

Region Kalmar län upprättar två delårsrapporter under året som innehåller en uppföljning av samtliga nämnders verksamhetsplaner. Delårsrapporten efter första tertiet redovisas i regionstyrelsen för beslut och eventuella åtgärder. Delårsrapporten efter andra tertiet redovisas i regionfullmäktige för beslut och eventuella åtgärder.

Region Kalmar läns delårsrapporter innehåller bland annat följande information:

- Vid delårsuppföljningen efter april och augusti görs en bedömning av de finansiella målen.
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.
- Upplysningar om förväntad utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- Redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till budget som fastställts.
- En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Årsredovisning med bokslut

Region Kalmar län upprättar en årsredovisning utifrån vad som anges i kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning. Årsredovisningen lämnas till regionfullmäktige för beslut.

Årsredovisningen ska innehålla följande:

- En sammanfattande utvärdering av regionens samtliga mål och målsättningar genom uppföljning av både ekonomi och verksamhet.
- Översikt över verksamhetens utveckling
- Region Kalmar läns organisation
- Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av regionstyrelsens och nämndernas verksamheter
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att säkerställa:

- En ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Att tillämpliga lagar, regler, riktlinjer, avtal med mera följs.

Regionstyrelsen ska se till att den interna kontrollen inom Region Kalmar län är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom Region Kalmar län samt att denna utvecklas utifrån Region Kalmar läns kontrollbehov. Därvid ska förvaltningsövergripande regler och anvisningar upprättas.

Regionstyrelsen ska med utgångspunkt från uppföljningsrapporter utvärdera Region Kalmar läns samlade system för intern kontroll. I bedömningen ingår att granska ändamålsenligheten av processen för intern kontroll samt hur tillämpningen har fungerat och vid behov föreslå förbättringsåtgärder. Om det föreligger brister, ska dessa brister beskrivas. Uppföljningen av internkontrollplanen dokumenteras i delårsrapport och verksamhetsberättelsen efter andra tertiet samt i årsredovisningen och i verksamhetsberättelser för helåret.

Avvikelser från mål och budget

Eventuella avvikelser gentemot budget och mål ska förklaras i verksamhetsberättelser, delårsrapporter och årsredovisning. Regionstyrelsen kan fatta särskilda beslut om åtgärder med anledning av redovisade avvikelser gentemot budget.

Ändamålsenlighet hel- och delägda bolag

Enligt kommunallagen ska regionstyrelsen pröva om verksamheten som hel- eller delägda kommunala aktiebolag bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. I bedömningen ingår att jämföra bolagsordning och ägardirektiv mot vad som förevarit i bolaget genom exempelvis styrelseprotokoll, årsredovisningar granskningsrapporter med mera ■

Region Kalmar läns organisation

Region Kalmar läns samlade verksamhet bedrivs i regionens politiska organisation och i verksamhetsorganisationen som består av en regionstab samt förvaltningar. Region Kalmar län har även ägarintressen i företag, stiftelser och kommunalförbund. En viss del av verksamheten har överlämnats till privata utförare. En fullständig översikt av Region Kalmar läns verksamhet visas i organisationsscheman nedan.

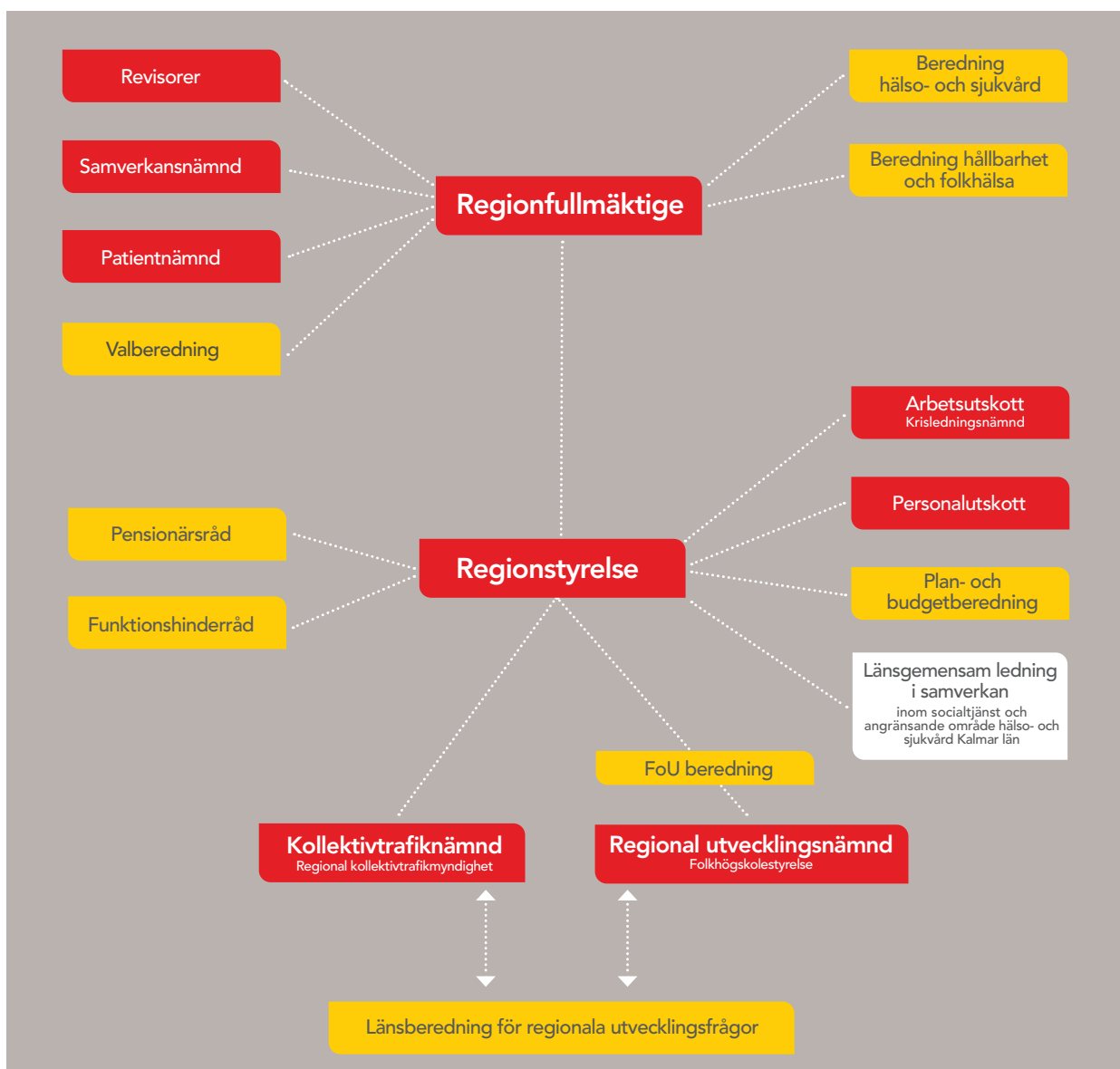
Politisk organisation

Region Kalmar läns politiska organisation är uppdelad på ett regionfullmäktige, en regionstyrelse som tillika är driftsnämnd för hälso- och sjukvård, två ytterligare driftsnämnder, en patientnämnd, en samverkansnämnd samt ett antal utskott och beredningar.

Regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av Region

Kalmar läns angelägenheter och har uppsikt över övriga två driftsnämnders verksamhet. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom nämndens ansvarsområde bedrivs i enlighet med regionfullmäktiges mål. Nämnderna ansvarar också för att ta fram verksamhetsplan inom sitt ansvarsområde.

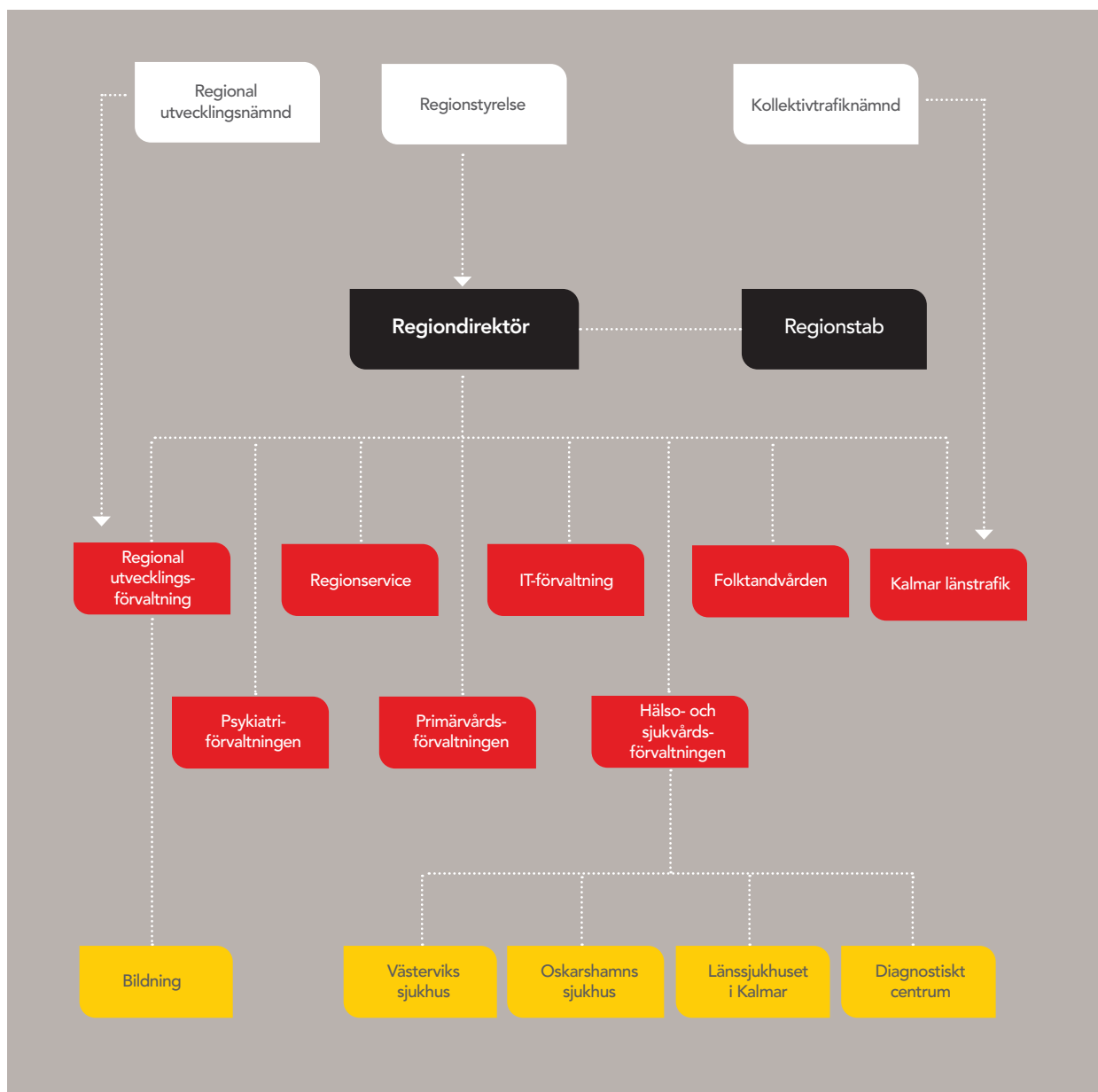
Politisk organisation | Region Kalmar län

Verksamhetsorganisation

Förvaltningen speglar den politiska organisationen med en regionstab och förvaltningar kopplade till regionstyrelsen eller berörd nämnd.

Verksamhetsorganisation | Region Kalmar län

Regionens engagemang i aktiebolag, Stiftelser och kommunalförbund

Kommunallagen ställer krav på inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet, även den som ägs och bedrivs i annan form.

Det ingår i regionstyrelsens uppgift att:

- utöva Region Kalmar läns ägar- och huvudmannafunktion i hel- och delägda bolag samt stiftelser och ekonomiska föreningar,
- årligen besluta för varje sådant aktiebolag som avses i 10 kap 2§ kommunallagen pröva om den verksamhet som bolaget bedrivit under föregående år har varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Lagen om kommunal bokföring och redovisning anger kraven för vilka bolag, förbund med mera som ska anses ingå i den regionala koncernen. Region Kalmar län är enligt lagen inte skyldigt att upprätta en sammanställd redovisning av den verksamhet som bedrivs. En konsolidering har heller inte bedömts tillföra väsentlig information i förhållande till Region Kalmar läns resultat- och balansräkning. Nedan redovisas i stället varje bolag och stiftelse separat.

Koncernföretagens ekonomi

Koncernföretag där Region Kalmar län har en ägarandel över 20 procent (2 kap 5§ lagen om kommunal bokföring och redovisning).

i mnkr	Plan/prognos				
	2022	2023	2024	2025	2026
Kalmar länstrafik AB					
Ägandel 100%					
Omsättning	14,0	13,1	6,2	-	-
Årets resultat	0,0	0,0	0,3	-	-
Driftsbidrag från Region Kalmar län	-	-	-	-	-
Kalmar Öland Airport					
Ägandel 50%					
Omsättning	34,9	32,6	30,1	38,0	42,9
Årets resultat	-15,1	-20,1	-21,9	-2,5	-22,8
Driftsbidrag från Region Kalmar län	3,0	-	-	9,0	9,0

Majoritetsägda bolag

Kalmar Läns Trafik AB, 556206-5101, ägarandel 100 procent

Mål och inriktning

Som kollektivtrafikmyndighet för länet har Region Kalmar län från och med 2012 tagit över ansvaret för allmän kollektivtrafik, färdtjänst och riksfärdtjänst. Den kvarvarande verksamheten i Kalmar Läns Trafik AB omfattar sedan dess framför allt uthyrning av spårfordon. Bolaget äger sex tåg där huvudinriktningen är att dessa ska överlätas till AB Transitio.

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv samt bedriva sin verksamhet så att de långsiktigt bidrar till arbetet att uppnå fullmäktige i Region Kalmar läns målsättningar.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga grunder med beaktande av kommunala principer.

Kalmar Öland Airport AB, 556527-6184, ägarandel 50 procent

Mål och inriktning

Region Kalmar län förvärvade 50 procent av aktierna i Kalmar Öland Airport AB den 1 april 2020. Flygplatsen ägs till resterande del av Kalmar Kommunbolag AB. Ägandet syftar till att stärka flygplatsens roll i den regionala utvecklingen samt att ge flygplatsen en starkare roll i utvecklingen mot ett hållbart resande. I samband med förvärvet har region Kalmar län ingått borgen för Kalmar Öland Airport AB för låneförpliktelser uppgående till ett totalt högsta belopp om 16,6 mnkr.

Kalmar Öland Airport verkar för att det ska finnas ett attraktivt linjeutbud till och från regionen. Ett utbud som ska tillgodose efterfrågan för såväl regionens näringsliv och de bosatta som för dem som vill besöka länet. Det är viktigt att följa utvecklingen av bolagets ekonomi och vilka åtgärder som ge-

nomförs för en stabil ekonomisk utveckling.

Bolagets målsättning ska vara att all linjetrafik senast 2030 sker med fossilfria bränslen.

Bolaget ska uppnå mål enligt beslutat ägardirektiv samt bedriva sin verksamhet så att de långsiktigt bidrar till arbetet att uppnå fullmäktige i Region Kalmar läns målsättningar.

Regionen har beslutat att lämna driftbidrag uppgående till 9 mnkr per år 2025-2027.

Resultatkrav

Bolagets verksamhet ska drivas affärsmässigt med iakttagande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip och med beaktande av god energihushållning och högt ställda miljökra-
v. Bolaget ska bedriva verksamhet med en ekonomi i balans.

Övriga aktiebolag

Samverkansprojektet E22 AB, 556715-0205, ägarandel 20 procent

Bolaget bildades under 2006 och ägs till lika delar av Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, Region Skåne, Region Blekinge, Region Kalmar län och Region Östergötland. Bolaget skall verka för att åstadkomma en utbyggnad och upprustning av väg E22 mellan Norrköping och Trelleborg till minst fyrfältsstandard.

Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP), 556530-6460, ägarandel 14,3 procent

KLP AB bildades 1996 med uppgift att förvalta länets kommuner och Region Kalmar läns avsättningar för pensionsändamål. Ägarnas kapitalavsättningar ska i första hand vara avsedda att täcka uppkommande förpliktelser att utbetala tjänstepensioner. Aktierna i bolaget innehas av följande kommuner med 100 aktier var; Emmaboda, Hultsfred, Högsby, Mörbylånga, Nybro, Torsås, Vimmerby samt Kalmarsunds Gymnasieförbund. Region Kalmar län, Mönsterås kommun och Oskarshamns kommun innehar 200 aktier var.

I bolagets placeringspolicy anges att verksamheten är inriktad på att skapa bästa möjliga avkastning på de avsättningar som gjorts. Verksamheten ska grundas på principerna långsiktighet, försiktighet samt balansering av risk och avkastning. Placeringar i aktier får inte överstiga 60 procent och ska inte understiga 25 procent av de totala tillgångarna. Placeringspolicyen prövas årligen och godkänns vid det konsortiemöte som äger rum inför årsstämman i bolaget. KLP:s ägare har gemensamt arbetat fram ett ägardirektiv.

Den totala avsättningen för Region Kalmar län uppgår till 637,2 mnkr.

Öresundståg AB, 556794-3492, ägarandel 12 procent

Öresundståg AB ansvarar för den svenska delen av Öresunds-tågtrafiken, vilket innebär att bolaget tillhandahåller service och utför operativa förvaltningsuppgifter hänförliga till offentlig kollektivtrafik med tåg i Region Skåne, Region Blekinge, Region Kronoberg, Region Kalmar län, Region Halland och Västra Götalandsregionen.

Almi Småland och öarna AB, 559536-3408, ägarandel 11,4 procent

Almi AB ägs av staten och är moderbolag i en koncern med åtta regionala dotterbolag. En omstrukturering har genomförts under 2025 av Almis regionala dotterbolag med målet att minska antal dotterbolag i koncernen. Den nya ägarfördelningen mellan regionerna sker proportionerligt i relation till hur mycket driftanslag respektive region går in med. Det övergripande målet med verksamheten är som tidigare att främja utveckling av konkurrenskraftiga små och medelstora företag och stimulera nyföretagandet i syfte att skapa tillväxt och förnyelse i svenskt näringsliv.

Under 2024 tillstyrkte regionfullmäktige i Region Kalmar län en omstrukturering av Almi Företagspartner AB, se RS 2024/1312. Beslutet innebar att Region Kalmar län fortsätter att finansiera med samma belopp som tidigare. Bolaget Almi Företagspartner Kalmar län AB med organisationsnummer 556488-1273 har därför under 2025 fusionerats. Det nya bolaget efter fusionen är Almi Småland och öarna AB, 559536-3408 och omfattar regionerna Gotland, Jönköping, Kalmar och Kronoberg.

AB Transitio, 556033-1984, ägarandel 5 procent

Region Kalmar län äger, tillsammans med övriga regioner i Sverige, AB Transitio, som är ett samverkansorgan vars uppgift är att anskaffa spårfordon för främst regional järnvägstrafik åt svenska trafikhuvudmän. Syftet är att genom den samordnade anskaffningen minimera kostnaderna för fordonsförsörjningen. AB Transitio har även en mäklarroll när det gäller omfördelningar av fordon mellan användare för att nå ett effektivt fordonsutnyttjande.

Region Kalmar län har påtecknat borgensförbindelser för solidarisk borgen så som för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon.

Träcentrum Nässjö Kompetensutveckling AB, 556489-4326, ägarandel 2,5 procent

Bolaget bedriver verksamhet med utbildning och projektledning gentemot företag, organisationer och privatpersoner. Förutom utbildning bedriver bolaget även konferensverksamhet. Bolaget ägs av 42 delägare där Stiftelsen Träcentrum Nässjö, org.nr 827000-9510, äger 94 procent. Företaget har sitt säte i Nässjö.

Samtrafiken Sverige AB, 556467-7598, ägarandel 1,8 procent

Bolagets uppdrag är att genom samverkan inom planering, biljetter, stationer, information, trafikstörning och tillgänglighet medverka till att öka det kollektiva resandet i Sverige.

Inera AB, 556559-4230, ägarandel 0,1 procent

Inera AB har funnits sedan 1999. Bolaget utvecklar gemensamma digitala lösningar till nytta för invånare, medarbetare och beslutsfattare i regioner och kommuner. Inera är den nationellt sammanhållande aktören för digitalisering inom kommuner och regioner. Inera samarbetar med flera statliga myndigheter såsom Folkhälsomyndigheten, E-hälsomyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning och Socialstyrelsen, men också med det privata näringslivet och akademien. Inera ägs av SKR Företag, 21 regioner och 289 kommuner. Bolaget leds av en politisk styrelse som består av 15 ledamöter där sex utses av regionerna, sex av kommunerna och tre utses av SKR Företag.

Ekonomiska föreningar och stiftelser

Kalmar läns Musikstiftelse, 832800-7433

Stiftelsen bildades 1988 av dåvarande Landstinget i Kalmar län. Under några år ansvarade Regionförbundet i Kalmar län för verksamheten men sedan årsskiftet 2016 har Region Kalmar län ansvar för de ekonomiska anslagen. Verksamheten finansieras av Statens kulturråd, Region Kalmar län, några av länets kommuner, samarbetande företag och de intäkter som kommer av försäljning av konserter och andra tjänster. Stiftelsens huvudsakliga uppgifter är att producera konserter åt skolor, föreningar och företag i Kalmar län. Stiftelsen arbetar inom tre verksamhetsområden; barn- och ungdomsproduktion, samverkan och produktioner med och till musiklivet i hela länet samt kammarorkestern Camerata Nordica där Kalmar läns Musikstiftelse är huvudman. Länsmusiken har som mål att vara tillgängliga i hela länet och att ge alla lika möjlighet att delta i ett mångsidigt och rikt musikliv av god kvalitet.

Regionens bidrag till Kalmar läns musikstiftelse uppgår för 2025 till 7,4 mnkr och statligt bidrag uppgår till 12,5 mnkr.

Stiftelsen Kalmar läns Museum, 832400-4087

Kalmar läns museum är regionalt museum för historia och kulturarv. Museet drivs i stiftelseform med Region Kalmar län, Kalmar kommun och Kalmar läns hembygdsförbund som huvudmän. Stiftelsens ändamål är att bedriva och främja kulturminnesvård och museal verksamhet, förvalta läns museets föremålssamlingar och arkivalier och hålla dem tillgängliga för allmänheten.

Dåvarande landstingsfullmäktige beslutade 2013 om att ingå borgen för Kalmar läns museum uppgående till maximalt 6,0 mnkr.

Under 2022 beslutade regionstyrelsen om ett ovillkorat kapitaltillskott på 7,5 mnkr till Kalmar läns museum som betalades ut i mars 2023. Kapitaltillskottet ska stärka det egna kapitalet och användas för att flytta museets föremålssamling. I ett ägardirektiv har museets styrelse även uppmanats att genom positiva resultat stärka det egna kapitalet under kommande fyra år.

Regionens bidrag till Kalmar läns museum uppgår för 2025 till 12,7 mnkr och statligt bidrag uppgår till 7,4 mnkr.

Kommuninvest ekonomisk förening, 716453-2074, ägarandel 0,14053 procent

Från och med 1 april 2020 är Region Kalmar län medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. Föreningen är en medlemsorganisation med svenska regioner och kommuner som medlemmar och har till ändamål att i sin verksamhet förverkliga en gemensam verksamhetsidé och vision bestående i att främja sina medlemmars ekonomiska intressen genom att skapa varaktigt bästa villkor för medlemmarnas upplåning, samt att genom stöd till medlemmarna skapa goda förutsättningar för deras verksamhet på det finansiella området. Samtliga medlemmar har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen.

Kommunalförbund

Samordningsförbundet i Kalmar län

Samordningsförbundet i Kalmar län bildades 2005. Förbundet är ett kommunalförbund där medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Kalmar län samt länets tolv kommuner. Samordningsförbundets uppdrag består i finansiell och politisk samordning mellan medlemmarna inom rehabiliteringsområdet. Uppdraget är att underlätta för medlemmarna att samverka kring individer i arbetsför ålder som behöver ett samordnat stöd från flera rehabiliteringsaktörer. Samordningsförbundets intäkter styrs av Försäkringskassans tilldelning av statens medel till förbundet. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen svarar för halva kostnaden, regionen för en fjärdedel och länets tolv kommuner tillsammans för återstående fjärdedel. Avgiften för Region Kalmar län uppgår för 2025 till 3,9 mnkr.

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, ägarandel 2,4 procent

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg bildades 2016 för att skapa samordningsvinster och stordriftsfördelar. Förbundets ändamål är att för medlemmarnas räkning tillhandahålla ambulansflyg för att öka patientnyttan och patientsäkerheten genom samordning av gemensamma resurser. Verksamheten

har genomfört operativ driftstart från november 2021. Förbundets medlemmar består av alla regioner i Sverige. Avgifterna fördelas mellan medlemmarna utifrån yta och invånarantal. Investeringar i flygplanen finansieras genom lån från medlem-

marna efter andelstal. Totalt lån till förbundet uppgår för närvarande till 14,9 mnkr.

En särskild avgift betalas varje år som fördelas mellan medlemmarna utifrån yta och invånarantal ■

Definitioner av mått

Nöjda invånare och samarbetspartners

Mått	Beskrivning
Självskattad hälsa hos invånarna	Måttet baseras på frågan "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?" kopplat till en femgradig skala. Detta ger ett subjektivt mått på det generella hälsotillståndet i befolkningen. Skickas till ett slumpvist urval i befolkningen för personer 16 år eller äldre.
Invånarnas uppfattning om att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver	Måttet redovisar andel i befolkningen i Kalmar län, som instämmer helt eller delvis i att de har tillgång till den sjukvård de behöver.
Invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet	Måttet redovisar andel i befolkningen i Kalmar län, som anger att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet
Invånarnas förtroende för 1177s råd och hjälp via telefon, 1177	Måttet redovisar andel invånare i Kalmar län, som anger att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för 1177s råd och hjälp om hälsa och vård via telefon, 1177.
Invånarnas förtroende för 1177s e-tjänster	Måttet redovisar andel i befolkningen i Kalmar län, som anger att de har mycket stort eller ganska stort förtroende för 1177s e-tjänster.
Invånarnas uppfattning om att vården ges på lika villkor	Måttet redovisar andel individer i ett urval av befolkningen i Kalmar län, som instämmer i att vården ges på lika villkor, det vill säga att behovet av vård avgör, inte något annat.
Patienternas helhetsintryck av vården (Primärvård)	Måttet redovisar andel patienter som anger att de har ett positivt helhetsintryck av besök i primärvården. Andelen baseras på en sammanvägning av resultaten i samtliga dimensioner.
Patienternas helhetsintryck av vården (Somatisk öppen respektive sluten vård)	Måttet redovisar andel patienter som anger att de har ett positivt helhetsintryck av besök eller slutenvårdsvis- telse i den somatiska vården. Andelen baseras på en sammanvägning av resultaten i samtliga dimensioner.
Patienternas helhetsintryck av vården (Psykiatrisk öppen respektive sluten vård)	Måttet redovisar andel patienter som anger att de har ett positivt helhetsintryck av besök eller slutenvårdsvis- telse i den psykiatriska vården. Andelen baseras på en sammanvägning av resultaten i samtliga dimensioner.
Invånarnas nöjdhet med Kalmar länstrafik	Allmänheten nöjdhet med Kalmar länstrafik – är ett mått på hur Kalmar länstrafiks varumärke upplevs, vad invånarna tycker om Kalmar länstrafik, och speglar i hög utsträckning den aktuella mediabilden.
Andel kunder som är nöjda med senaste resan med Kalmar länstrafik	Kundernas uppfattning om sin senaste resa med allmän kollektivtrafik

Hållbar utveckling i hela länet

Mått	Beskrivning
Mängden koldioxidutsläpp inom region Kalmar läns verksamhet .	Till region Kalmar läns koldioxidutsläpp räknas transporter (kollektivtrafik, ambulans, tjänsteresor), energi, avfall, köldmedieläckage och lustgas i enlighet med fastställd klimatstrategi. Målvärde fastställt i juni 2022, 80 procent minskning av utsläpp till 2030 och netto noll till 2040 utifrån basår 2012.
Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på 1 Gbit/s.	Andel hushåll i Kalmar län som har tillgång till, eller absolut närhet till bredband med en hastighet på (1 Gbit/s).
Matchad förvärvsgrad.	Den matchade förvärvsgraden speglar i vilken mån arbetstagarnas utbildningar matchar de utbildningar som efterfrågas av arbetsgivarna.
Andel studerande som uppnår grundläggande behörighet på folkhögskolornas allmänna kurser.	Grundläggande behörighet för högskolestudier har den som på folkhögskola genomfört ett till tre års studier beroende på tidigare studie- och arbetslivserfarenhet samt kunskaper motsvarande godkänd nivå i gymnasieskolans gemensamma ämnen.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet

Mått	Beskrivning
Andel elever i högstadiet som använder tobak och/eller nikotinprodukter dagligen eller ibland	Andelen elever i högstadiet som använder eller har använt tobaks och/eller nikotinprodukter som cigaretter, vejp/e-cigaretter, vitt eller brunt snus.
Andel invånare som använder tobaks- och/eller nikotinprodukter dagligen eller ibland	Självrapporterad användning av tobaks och/eller nikotinprodukter. Gäller personer 16 år eller äldre.
Andel invånare som är stillasittande minst 10 timmar per dygn (önskat värde lågt)	Självrapporterat stillasittande. Gäller stillasittande minst 10 timmar per dygn för personer 16 år eller äldre.
Andel av befolkningen med fetma (BMI≥30) (önskat värde lågt)	Kroppsmasseindex (Body Mass Index, BMI) uttrycker en relation mellan längd och vikt, och är ett vanligt använt mått att klassificera fetma och övervikt bland vuxna. Ett BMI på 30 eller högre klassas som fetma, och ett BMI på 25,0–29,9 som övervikt. Självrapporterat, över 16 år. Skickas till ett slumpvist urval i befolkningen för personer 16 år eller äldre.
Andel kariesfria 19-åringar	Den organiserade barmtandvården omfattar alla från 0 års ålder till och med det år man fyller 19 år. 19-åringarna är särskilt intressanta att fortsätta följa då denna åldersgrupp följts under en längre tid både regionalt och nationellt.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, forts

Mått	Beskrivning
Antal fallskador äldre (önskat värde lågt)	Antal personer som vårdats i slutenvård på grund av fallskador per 1000 invånare 80 år. Avser endast personer vårdades inom slutenvård på grund av fall, det vill säga, som blivit in- och utskrivna från sjukhus.
Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar (önskat läge lågt)	Andel vårdtillfällen för patienter 65 år och äldre där oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar. Måttet visar andelen under mätperioden avslutade vårdtillfällen där patienter 65 år och äldre oplanerat återinskrivits på sjukhus 1 – 30 dagar efter ett tidigare slutenvårdstillfälle. Indikatorn belyser utskrivning från slutenvård där uppföljning och fortsatt omhändertagande inte är tillräckligt samordnat.
Påverkbar slutenvård per 1000 invånare för samtliga invånare (önskat värde lågt)	Indikatorn visar antalet slutenvårdstillfällen per 1 000 invånare för patienter med sjukdomstillstånden hjärtsvikt, diabetes, astma och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL).
Fast läkarkontakt i primärvården	Antal listade på namngiven läkare i förhållande till totalt antal listade.
Fast läkarkontakt i primärvården för patienter med prognostiserat stort vårdbehov (RUB 4 och 5)	Andel av patienter per medicinskt ansvarig enhet inom primärvården med RUB 4-5 som har fast läkarkontakt
Kontinuitet för vårdkontakt med läkare för patienter med kronisk sjukdom (Ko01L)	Indikator mäter kontinuitet för personer med kronisk sjukdom. Det är ett kombinerat mått som väger samman både antal besök till varje person i vården och spridningen av besök till olika personer. Indexvärdena varierar från 0 (varje besök görs hos olika personer) till 1 (alla besök görs hos samma person).
Tillgänglighet – 1177-samtal som besvaras inom 9 minuter	Måttet avser andelen besvarade telefonsamtal inom nio minuter via 1177 på telefon.
Kontakt med primärvården samma dag	Primärvården ska erbjuda kontakt eller besök samma dag. Måluppfyllelsen mäts genom att ange andel besvarade samtal vid telefon för rådgivning och/eller tidsbeställning vid vårdcentral/motsvarande under normala öppettider.
Medicinsk bedömning som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar (primärvårdsnivå)	Från det att en patient har sökt kontakt med primärvården ska det ske en medicinsk bedömning av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom tre dagar.
Förstabetesök i den specialiserade hälso- och sjukvården inom 90 dagar (somatik och psykiatri) - avser väntande	Andel väntande patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på ett förstabetesök under den aktuella mätperioden.

Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet, forts

Mått	Beskrivning
Operation/ behandling inom 90 dagar i den specialiserade hälso-och sjukvården - avser väntande	Andel väntande patienter som har väntat 90 dagar eller kortare på en operation/åtgärd under den aktuella mätperioden.
Andel barn och unga med psykisk ohälsa som fått en medicinsk bedömning av primärvård inom vårdgarantis tidsgräns, 3 dagar	Bedömningen ska göras av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal på den länsgemensamma mottagarfunktionen En väg in. Mottagningsfunktionen En väg in, ska fungera som en första ingång för barn och unga mellan 6–17 år med psykisk ohälsa, och deras vårdnadshavare.
Andel barn och ungdomar som erbjuds en tid till Barn och ungdomshälsan inom 14 dagar	Väntetiden räknas från det datumet vårdåtagandet startar alternativt datum då remiss inkommit, fram till första besök. Patientvald väntan är exkluderad. I de fall patienten själv avbokar, ombokar eller uteblir från sitt återbesök räknas tiden fram till det datum som var bokat från början. Om verksamheten avbokar, till exempel med anledning av behandlares sjukdom, räknas tiden fram till faktiskt genomfört besök.
Förstabetesök inom 30 dagar till barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	Väntande avser väntetiden för patienter som väntade på en bedömning eller åtgärd inom barn- och ungdomspsykiatri vid det senaste månadsskiftet. Uppgiften visar en ögonblicksbild över väntetidsläget vid en given tidpunkt. Målet är att patienten ska få en bedömning eller en åtgärd inom tidsgränsen 30 dagar.
Utredning inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	Barn och unga ska efter beslut om en utredning inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri eller annan specialistverksamhet med uppdrag kring psykisk ohälsa, ha väntat kortare än 30 dagar.
Behandling inom 30 dagar vid barn- och ungdomspsykiatri - avser väntande	Barn och unga ska efter beslut om en behandling inom den specialiserade barn- och ungdomspsykiatri eller annan specialistverksamhet med uppdrag kring psykisk ohälsa, ha väntat kortare än 30 dagar.
Andel distanskontakter	Andel distanskontakter som inkluderar videomöte eller telefonkontakter som ersätter eller motsvarar ett fysiskt besök. Omfattar alla besök i Cosmic för den offentliga somatiken, psykiatri och primärvården, samt den privata primärvården och de privata somatiska läkarmottagningarna i vårdssystemet Cosmic.
Antal överbeläggningar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård (önskat värde lågt)	Händelse när en inskriven patient vårdas på vårdplats som inte uppfyller kraven på disponibel vårdplats.
Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser inom somatisk slutenvård (önskat värde lågt)	Inskriven patient som vårdas på annan vårdenhet än den som har specifik kompetens och medicinskt ansvar för patienten. Innebörden i begreppet "medicinskt ansvar" måste tolkas lokalt utifrån vårdgivarens organisatoriska förutsättningar. En patient räknas inte som utlokaliserad är när det är medicinskt motiverat att vårda på annan vårdenhet.
Andel trycksår – sjukhusförvärvade	Andel trycksår mäts på alla slutenvårdsavdelningar inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen (utom Barnavdelningen) under en specifik dag, två gånger per år. Psykiatrförvaltningen deltar inte. På varje inläggande patient görs en hudbedömning av två sjuksköterskor och har patienten varit inläggande mer än ett dygn görs även en journalgranskning.

En av Sveriges bästa arbetsplatser

Mått	Beskrivning
Andel medarbetare som i medarbetarenkäten uttrycker stolthet över att arbeta i Region Kalmar län.	Stolthet mäts i samband med Region Kalmar läns gemensamma medarbetarenkät vartannat år.
Sjukfrånvaron inom Region Kalmar läns alla verksamheter (önskat värde lågt).	Ett systematiskt arbetsmiljöarbete ska främja hälsa, samt förebygga och rehabilitera ohälsa med målsättningen att minska sjukfrånvaron. Uppföljning av sjukfrånvaron är viktig för att kunna följa upp och se förändringar över tid. Sjukfrånvaron mäts i procent av personalens beräknade ordinarie arbetstid.
Hållbart medarbetarengagemang (HME)- Motivation, ledarskap och styrning.	Hållbart medarbetarengagemang (HME) innehåller nio frågeställningar i form av påståenden som mäter förutsättningarna för medarbetarengagemanget. Syftet med HME är att skapa ett jämförelsematerial, men också att kunna analysera kopplingen mellan medarbetarengagemang, verksamhetsresultat och ekonomi. Resultatet ska även ge underlag för styrning av de delar av arbetsgivarpolitiken som handlar om att stärka medarbetarengagemanget. Mäts genom medarbetarenkäten vartannat år.
Hållbart säkerhets engagemang (HSE).	Måttet innehåller elva frågeställningar i form av påståenden som är viktiga för arbetet med patientsäkerhet. I kombination med hållbart medarbetarengagemangfrågor (HME) fångas centrala delar för arbete med en säker vård utifrån ett patientsäkerhets- och arbetsmiljöperspektiv. Mäts genom medarbetarenkäten vartannat år.
Kostnader för bemanningsbolag i förhållande till personalkostnader (önskat värde lågt).	För de förvaltningar som har kostnader för bemanningsbolag sätts kostnaderna för bemanningsbolag i förhållande till förvaltningarnas samtliga personalkostnader inklusive utbildningskostnader och övriga personalkostnader.

En långsiktigt hållbar ekonomi

Mått	Beskrivning
Långsiktigt resultat ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Årets resultat ska vara i nivå med budget.	Årets resultat i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomiskutjämning. Årets resultat ska vara i nivå med budget.
Investeringar ska finansieras utan extern upplåning.	Investeringar ska finansieras utan extern upplåning.

